

ODREDBE SINODE ZA DOBROBIT SVIJU U BISKUPIJI

Katolički list

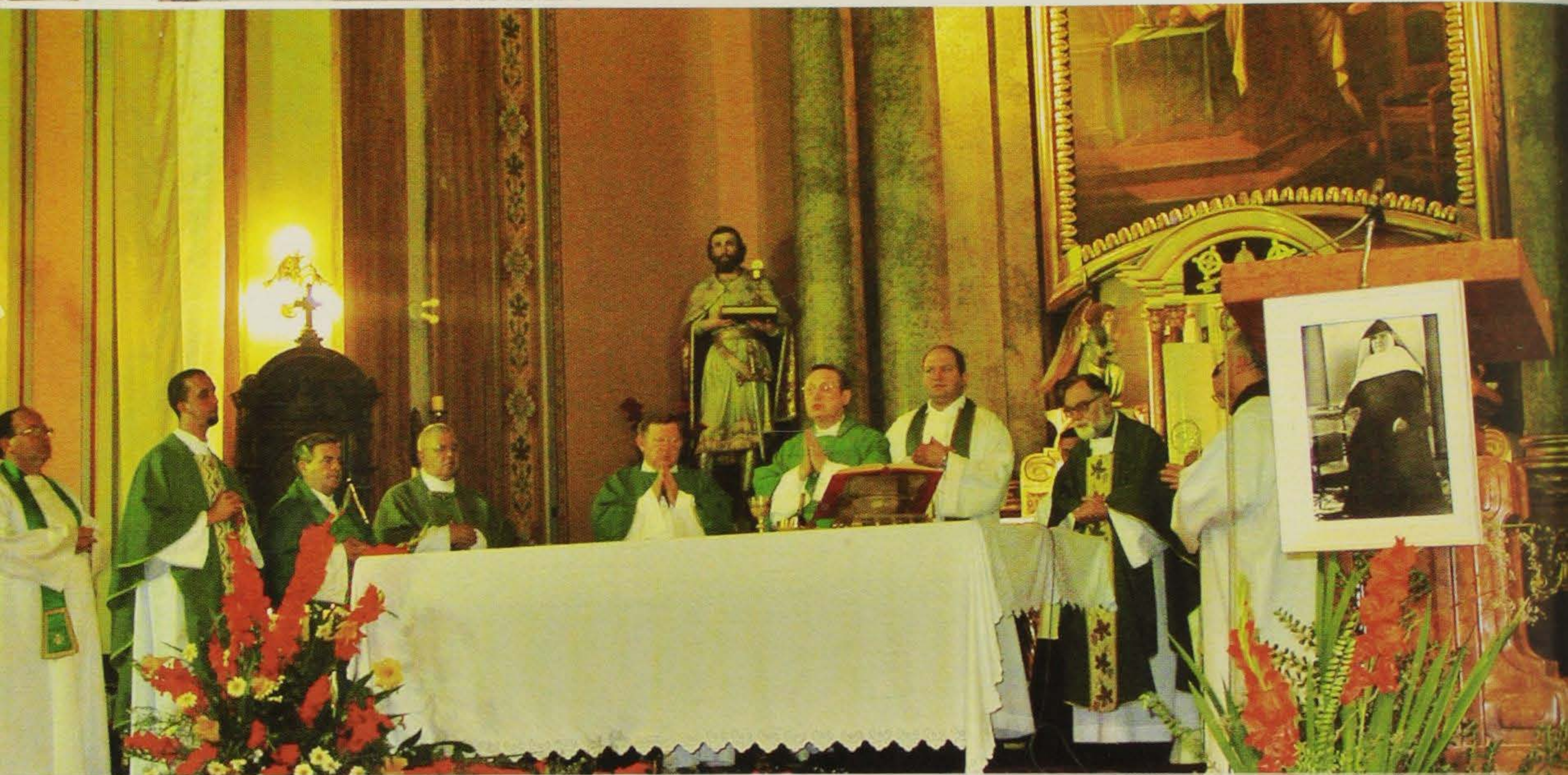
ZVONIK

GOD: XIII BR. 7 (141) Subotica, srpanj (juli) 2006. 90,00 din

PAPA U VALENCIJI

SESTRE NAŠE GOSPE OBILJEŽILE 50. OBLJETNICU SMRTI
PRVE ČASNE MAJKE ROZE - ANUNCIJATE KOPUNOVIĆ

Piše: Andrija Anišić

DUŽNOSTI RODITELJA I DJECE

Taman kad sam pomislio da sam u prošlom broju uspio obraditi IV. Božju zapovijed u cijelosti, uvidio sam da sam učinio previd i ispustio jedan značajni dio u tumačenju te zapovijedi. Radi se o dužnostima roditelja i djece. No, kako ništa nije slučajno u životu tako će se, na neki način, i obrada toga dijela moći povezati s par "obiteljskih tema" koje donosimo u ovom broju. Naime, blagdan bl. Marije Petković ove smo godine proslavili osobito u znaku djece i obitelji. Tu je i vrlo dragocjen intervju naše Vesne s gospođom Bosiljkom Bačurinom koja već trinaest godina živi za trudnice i njihovu nerođenu djecu i cijele obitelji u nevoljama pod geslom "Djetešce na sunašce", a o odgoju-neodgoju piše i dr. Marinko Stantić u svojoj rubrici. Promotrimo, dakle, što o dužnostima roditelja i djece piše Katekizam Katoličke Crkve (vidi: br. 2214 - 2231).

DUŽNOSTI DJECE

Poštivanje roditelja (sinovska odanost) je čin priznanja onima koji su, darovavši život, s ljubavlju i radom dali djecu na svijet i omogućili im rasti u dobi, mudrosti i milosti. "Svim srcem poštuju oca svoga, i ne zaboravi majčinih bolova. Sjeti se da im svoj život duguješ: kako da im uzvратиš sve što učiniše za te?" (Sir 7,27-28).

Djetinje poštovanje iskazuje se također u poučljivosti i pravoj poslušnosti: "Sine moj, čuvaj zapovijedi oca svoga i ne odbacuj nauka matere svoje (...) da te vode kada hodiš, da te čuvaju kada spavaš i da se s tobom razgovaraju kad se probudiš" (Izr 6,22). "Mudar sin sluša napatuk očev, a podsmjeverač ne sluša ukora" (Izr 13,1).

Dokle god živi u roditeljskoj kući, dijete treba slušati sve što roditelji opravdano traže za dobro njegovo i dobro obitelji. "Djeco, slušajte roditelje u svemu; to je milo u Gospodinu" (Kol 3,20). Ipak, ukoliko bi djeca u savjesti bila uvjereni da bi poslušnost stanovitoj odredbi bio protivan čudoređu, neka ne poslušaju.

Rastući, djeca će i dalje poštovati roditelje. Predusretat će njihove želje, često tražiti njihov savjet. Prihvaćat će njihova opravdana upozorenja. S osamostaljenjem prestaje poslušnost prema roditeljima, ali ne i poštovanje koje im uvijek duguju. To poštovanje u stvari je ukorijenjeno u strahu Božjemu, jednom od darova Duha Svetoga.

Četvrta zapovijed podsjeća odraslu djecu da su za roditelje odgovorni. O odnosu prema starim roditeljima, odnosno djedovima i bakama sam opširnije pisao u prošlom broju, pa tumačenje toga dijela ovdje ispuštam.

DUŽNOSTI RODITELJA

Katekizam nadalje govori vrlo jasno o odgoju kao najvažnijoj dužnosti roditelja prema djeci. Naime, plodnost bračne ljubavi ne svodi se samo na rađanje djece nego se mora proširiti na njihov moralni odgoj i duhovno oblikovanje. Odgojno djelovanje roditelja "toliko je važno da se teško može ičim zamijeniti". Pravo i dužnost odgoja roditeljima su prvotni i neotuđivi. Jedno od temeljnih pravila odgoja je svakako primjer vlastitoga života. Roditelji moraju uvijek biti svjesni da djeca uče ono što vide a jako dobro osjećaju s kakvim raspoloženjem im prilaze.

Pozor! - Mnogi i puno toga štetno utječe na djecu

Danas veliki utjecaj na djecu vrše mediji, osobito TV, ali i ozračje u školi i na ulici i zato oprez i odgovornost roditelja moraju biti još veći. Roditelji su prvi odgovorni za odgoj svoje djece. Tu odgovornost svjedoče prije svega stvaranjem obitelji u kojoj su nježnost, opraštanje, poštovanje, vjernost i nesebično služenje pravilo života. Domaće ognjište osobito je prikladno mjesto za odgoj u krepostima. Taj odgoj zahtijeva priučavanje odricanju, ispravno rasuđivanje, vladanje sobom, što su uvjeti svake prave slobode.

Roditelji moraju naučiti djecu razlikovati dobro od zla kao i ono što im je korisno od onoga što je štetno po njih. Roditelji manje djece moraju izabrati što će djeca gledati na TV, a ne "riješiti ih se" šaljući pred TV od "jutra do sutra".

Roditelji - prvi vjeroučitelji

Milošću sakramenta ženidbe roditelji su primili odgovornost i povlasticu naviještati vjeru svojoj djeci. Neka ih od najranije dobi uvode u otajstva vjere, kojih su svojoj djeci "prvi navjestitelji".

Roditelji trebaju početi djecu odgajati za vjeru od njihove najnježnije dobi. Taj se odgoj ostvaruje već time što se članovi obitelji potpomažu u rastu vjere svjedočenjem kršćanskog života življenoga u skladu s Evanđeljem. Obiteljska kateheza prethodi, prati i obogaćuje druge oblike vjeronauka. Djeca od roditelja trebaju najprije saznati da su ljubljena Božja djeca. Oni im prvi moraju sklapati ruke na molitvu i voditi ih u crkvu.

Župa je euharistijska zajednica i srce bogoslužnog života kršćanskih obitelji; ona je povlašteno mjesto kateheze za djecu i za roditelje.

Kako je veliki nedostatak odgoja u vjeri to oni koji su sada u češćem doticaju s roditeljima jako dobro uočavaju. Sada su roditelji djece koja se upisuju ili bi se trebala upisati na vjeronauk oni koji sami nisu išli na vjeronauk i nisu dostatno poučeni u vjeri, a to uvelike otežava njihovo razumijevanje "zahtjeva" Crkve glede vjeronauka i u školi i u župi. Sada još više dolazi do izražaja potreba sustavne kateheze odraslih.

Briga za materijalne i duhovne potrebe djece

U doba djetinjstva roditeljsko se poštovanje i ljubav osobito iskazuje u skrbi i pažnji pri podizanju djece i zadovoljavanju njihovih materijalnih i duhovnih potreba. U tijeku rasta isto poštovanje i odanost upućuju roditelje odgajati djecu da se pravilno služe razumom i slobodom.

Pravo je roditelja, kao najodgovornijih za odgoj, djeci izabrati školu koja odgovara njihovu uvjerenju. Roditelji su, koliko je god moguće, dužni birati škole koje im mogu najbolje pomoći u zadaći kršćanskih odgojitelja.

Pomoći djeci da izaberu pravo zvanje

Kad odrastu, pravo je i dužnost djece izabrati zvanje i vlastiti životni stalež. Te nove odgovornosti preuzimat će u povjerljivu odnosu s roditeljima, od kojih će tražiti i rado primati upozorenja i savjete. A roditelji će paziti da djecu ne sile ni glede izbora zvanja ni glede izbora ženidbenog druga. Ta dužnost obazrivosti ne priječi im pomagati djeci mudrim savjetima. Isto je tako vrlo značajna uloga roditelja ako dijete želi izabrati duhovno zvanje.

Koliko god se trudio biti kratak, ipak ne uspijevam. No, nismo samo zbog moje opširnosti donijeli odluku da povećamo broj stranica. Naime, sve je veći broj naših darovatelja, - Bogu hvala i njima - pa se povećava prostor za tzv. reklame, kojima im zapravo želimo zahvaliti na darovima. No, time gubimo pune tri stranice, pa smo odlučili taj prostor nadoknaditi dodajući nove stranice. Dakle, u buduću izlazimo na 44 stranice. U proteklom razdoblju, osim toga, imali smo i niz vrlo značajnih događaja o kojima smo morali opširnije pisati. Završila je s radom Prva sinoda Subotičke biskupije. Sestre Naše Gospe imale su dva vrlo značajna slavlja. Dosta prostora smo posvetili i važnom "Razgovoru" našega Instituta...

Vjerujem, dragi čitatelji, da će vam ovaj broj "Zvonika" usprkos "nabijenog" sadržaja ipak biti drag, a onima koji idu na odmor, drago štivo koje će čitati u nekoj hladovini. Volio bih da svima bude na korist i radost.

PRIMILI SMO POSLANJE OD ISUSA DA DONESEMO ROD KOJI OSTAJE ZA VJEČNOST

Svečanim euharistijskim slavljem kojega je u subotičkoj katedrali sv. Terezije u petak 30. lipnja predvodio subotički biskup **Ivan Péntes** zajedno sa 65 svećenika i redovnika Subotičke biskupije, završila je Prva sinoda Subotičke biskupije. Misi su nazočili uz druge vjernike i Kristovi vjernici laici koji su bili članovi Sinode, bogoslovi i sjemeništarcari te časne sestre. Završno slavlje Prve sinode Subotičke biskupije održano je u isti dan i sat kada je prije točno 70 godina završila s radom Sinoda Bačke apostolske administrature pod vodstvom tadašnjeg biskupa **Lajče Budanovića**.

Biskupova propovijed na završetku Sinode

Kršćanska braćo i sestre!

Ovo naše zajedničko razmišljanje nad Božjom riječju započeo bih Isusovim riječima izrečenim na Posljednoj večeri i to onako kako ih je zabilježio evanđelist Ivan: "Niste vi mene sebi izabrali, nego sam ja vas sebi izabrao i odredio vas da idete i rodite rod i da vaš rod ostane." (Iv 15,16). Ove Isusove riječi upućene su i nama danas. U sakramentu Krsta i Potvrde od Isusa smo primili poslanje da donesemo ljudima rod koji ostaje za vječnost.

Ovo poslanje ispunjavaju svećenici, redovnici, redovnice i Kristovi vjernici laici kada u okviru Biskupijske sinode,

imajući u vidu današnje prilike, žele odrediti dušobrižničke zadaće tako kako bi se što uspješnije stavili u službu navještanja Radosne vijesti.

● prošli smo kroz mnoga krizna razdoblja, prošli smo i kroz razdoblja koja su bila protivna Crkvi, kroz razdoblja koja su željela u čovjeka usaditi duh ateizma i materijalizma.

● Sa žalošću možemo konstatirati da su se u ovim razdobljima mnogi udaljili od Crkve, ali isto tako valja nam istaći da su mnogi ostali vjerni Crkvi.

Ova Sinoda bila je pastoralnog karaktera. Ona je uvažavala našu prošlost, a na sadašnjosti je gradila budućnost. Od 1936. godine kada je održana Sinoda Bačke apostolske administrature prošli smo kroz mnoge poteškoće. Prošli smo kroz mnoga ratna razaranja, prošli smo kroz mnoga krizna razdoblja, prošli smo i kroz razdoblja koja su bila protivna Crkvi, kroz razdoblja koja su željela u čovjeka usaditi duh ateizma i materijalizma. Sa žalošću možemo konstatirati da su se u ovim razdobljima mnogi udaljili od Crkve, ali isto tako valja nam istaći da su mnogi ostali vjerni Crkvi. Mnogi su poradi svoje vjernosti Crkvi bivali proganjani, mnogi zatvarani, a mnogi su položili i svoje živote.

Početak Biskupijske sinode u mnogome možemo zahvaliti Sinodi Bačke apostolske administrature, koja je završila 30. lipnja 1936. godine i čiji je plod *Bački zakonik*, napisan na Latinskom jeziku.

Sinoda Subotičke biskupije, kako je poznato, započela je 30. lipnja 1996. godine, na 60-tu obljetnicu završetka Sinode Bačke administrature. Započela je svečanom euharistijom i pripremnim razdobljem. Danas na 70-tu obljetnicu Bačke sinode, ova Sinoda došla je, na izvjestan način, do svog kraja.

Zakonik kanonskoga prava na mnogim mjestima ukazuje na krajevno pravo. Naime, opći zakonik ne može obuhvatiti sve one pojedinosti svakodnevnog života jedne zajednice kao što je zajednica jedne biskupije. Stoga dokumenti ove Sinode sadrže preporuke i odredbe koje upotpunjavaju ovu prazninu. Od 1936. godine kroz službeno glasilo biskupije objavljivali smo mnoge odredbe koje su pratile svakodnevni život Crkve. Sve ovo ukazuje na postojanje jednog, rekao bih sinodalnog tijeka. On je imao za cilj da donese plodne planove za budućnost.

Tijekom ove Sinode svrsishodno je bilo načiniti prijevod *Bačkog zakonika* na hrvatski i mađarski jezik, kako bi on mogao biti dostupan mnogim svećenicima, redovnicima, redovnicama, stalnim đakonima, pastoralnim suradnicima, vjeroučiteljima i laicima. Naime, mnoge odredbe *Bačkog zakonika* i danas imaju svoju vrijednost i svoju važnost.

Papa Ivan Pavao II. u mnogim svojim nastupima poticao je pokretanje Biskupijskih sinoda, a u duhu II. vatikanskog sabora. To je i nas poticalo, hrabrilo i davalo nam snage oko ostvarenja djela naše biskupijske Sinode.

● Razdoblje od 10 godina koliko je trajala naša Sinoda bilo je potrebno, rekao bih čak i nužno poradi različitosti naše biskupije

● ova Sinoda donijela na svjetlo dana 20 različitih dokumenata

Razdoblje od 10 godina koliko je trajala naša Sinoda bilo je potrebno, rekao bih čak i nužno poradi različitosti

naše biskupije, ali isto tako mnogi su imali mogućnost raspravljati, o Sinodalnim dokumentima na raznim susretima. Kad to kažem, onda tu mislim na susrete koji su bili upriličeni bilo na biskupijskoj, bilo na dekanatskoj razini. Isto tako mnoga vijeća naše biskupije dala su svoj doprinos ovoj Sinodi. Opaske na radne dokumente moglo se dati odgovarajućem nadležstvu u usmenoj ili pismenoj formi. Napominjem, ono što je možda mnogima već i poznato, a to je da je ova Sinoda donijela na svjetlo dana 20 različitih dokumenata.

Napominjem i to da ćemo u što skorije vrijeme izdati ove radne dokumente u obliku knjige, ali isto tako želja mi je da što brže izdamo na oba jezika i odredbe koje je ova Sinoda donijela. Naime, radni dokumenti Sinode sadrže oko 200 odredaba. Isto tako mi je želja da se izda i prigodna medalja.

Ovom prilikom želim izraziti svoju zahvalnost svima onima koji su se na bilo koji način uključili u rad Sinode, bilo kroz pripremno razdoblje, bilo kroz plenarne sjednice ili na bilo koji drugi način. Neka u svima njima živi svijest da će Gospodin obilno nagraditi njihov uloženi trud i napor.

- Sinoda nije završila s radom
- Slobodno bih mogao reći da sada dolazi onaj teži dio, a to znači uklopiti dostignuća Sinode u našu svakodnevnicu
- naše ljudske snage nikada nisu dostatne nego trebaju biti prožete snagom i svjetlošću Duha Svetoga da bi onda svako naše djelo moglo biti plodonosno

Postavimo si zajednički pitanje: da li je ovim činom i ovim danom završena Sinoda Subotičke biskupije?

Slobodno bih mogao reći da sada dolazi onaj teži dio, a to znači uklopiti dostignuća Sinode u našu svakodnevnicu. A to drugim riječima znači da je potrebno dati ovoj Sinodi život. Potrebno je raspravljati o sinodalnim dokumentima, potrebno je izraditi pastoralne planove na temelju ovih dokumenata. I ova zadaća zahtijeva svojevrstu hitnost, kako bi, kao što sam već prije rekao, Sinoda zaživjela. Sve Vas podsjećam i na Isusove riječi: "Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, tu sam i ja među njima". Neka, doista Isus bude među nama, neka nas doista On i vodi, neka On bude onaj pravac prema kojemu ćemo zajednički težiti.

Potičem stoga braću u svećeništvu, ali isto tako i Vas vjernike, da se trudite ostvariti u osobnom ali i životu Vaših zajednica ono što propisuju ili preporučaju Sinodalni dokumenti.

Isto tako budimo svjesni da naše ljudske snage nikada nisu dostatne nego trebaju biti prožete snagom i svjetlošću Duha Svetoga da bi onda svako naše djelo moglo biti plodonosno. Molimo, stoga, za milost našega Gospodina Isusa Krista, te zagovor Blažene djevice Marije i svetoga Pavla, zaštitnika naše biskupije, da dobro koje je Bog u nama

započeo možemo dovršiti na dobrobit svih nas, a na izgradnju Crkve u duhu gesla naše Sinode: "Svi ste vi jedan u Isusu Kristu!" (Gal 3,28) Amen.

Potpisivanje Dekreta o završetku sinode

Nakon propovijedi biskup Pénzes svečano je potpisao dekret o završetku Sinode koji donosimo u cijelosti.

A. Anišić

ODREDBE BISKUPIJSKE SINODE

Na plenarnim sjednicama Biskupijske sinode Subotičke biskupije koje su održavane od 18. do 20. travnja 2006. godine te od 2. do 4. svibnja i od 19. do 20. lipnja t.g. provjerio sam sinodalne dokumente te u njima nisam našao ništa što bi bilo protivno Crkvenom naučavanju i propisima.

Sadržaj sinodalnih dokumenata u skladu je s naukom Crkve i propisima. Dušobrižnički i misijski duh neka pomaže novoj evangelizaciji, vjerodostojnoj obnovi biskupije, imajući pred očima zajedničku zadaću kako svećenika tako i vjernika laika, a uvažavajući datosti ovoga vremena.

Slažem se sa sinodalnim dokumentima te u smislu Zakonika kanonskog prava, kanona 466. današnjim danom svojim potpisom potvrđujem i službeno proglašavam: ODREDBE KOJE SINODALNI DOKUMENTI SADRŽAVAJU NEKA STUPE NA SNAGU 30. LIPNJA 2007. GODINE. Preporuke neka se ostvare u skladu s mogućnostima biskupije ili župa imajući pri tom na umu njihovu ostvarivost s obzirom na osobe i predmete.

U Subotici, o spomendanu Rimskih prvomučenika

Dr. Ivan Pénzes, subotički biskup

BOSILJKA BAČURA - ŽIVOT ZA "MALENE"

- Javno mnijenje protivi se rođenju djeteta ●
- Savjetovalište za materijalnu i duhovnu pomoć trudnicama ●
 - Problemi se moraju humano rješavati ●
 - Veliki dio odgovornosti snose liječnici ●
- Konkretnu brigu oko djece supružnici moraju dijeliti ●
 - Djeca su žrtva ali i velika radost ●

Duhovna i materijalna pomoć trudnicama

ZVONIK: Štovana i draga gospođo Bačura, nakon 13 godina življenja za trudnice i njihovu nerođenu djecu i cijele obitelji u nevoljama, sasvim je izvjesno da ste, kako je to rekla Vaša Katica (majka četvero djece koja je posjećivala Savjetovalište), Vi "rođeni za to". Jeste li to znali i kako Vam je uopće Bog ukazao na ovo Vaše poslanje?

□ Bosiljka Bačura: U mom sazrijevanju u vjeri i na redovitoj nedjeljnoj sve-toj misi u meni je sve jače počeo odzvanjati glas Isusa iz Evanđelja: "Što god ste učinili jednome od moje najmanje braće meni ste učinili!" Taj glas me svakodnevno pitao: "Što ćeš ti učiniti za najmanje u ženinoj utrobi?" I morala sam mu se odazvati otvorivši naš Centar. Iz svog osobnog iskustva, majka sam šestoro djece, često sam čula podrugivanje zbog toga i čula u radnoj okolini da ima lijeka protiv toga i da se ne treba svako začeto dijete roditi. Takve riječi su me ubole u srce kao nož i zahvaljujem Bogu što sam im se oduprijela. Stoga sam bila svjesna da je bezbroj žena u sličnoj situaciji kao i ja moralo odlučiti i smoći snage roditi dijete ili ga ubiti. Željela sam otvoriti savjetovalište za duhovnu i materijalnu pomoć trudnicama, kako bih im pomogla da se odluče za život.

ZVONIK: Bili ste predsjednica općine Trešnjevka (izabrana na prvim izborima u Hrvatskoj 1990.) i pravna savjetnica u Ministarstvu rada i socijalne skrbi. Kako takav društveno-politički angažman ide s Vašim, tako jasnim, vjerničkim opredjeljenjem i zašto ste ostavili posao u Ministarstvu?

□ Bosiljka Bačura: Moram reći da sam djetinjstvo i mladost provela u Zagrebu u strogom komunističkom režimu gdje se vjera zatirala. Međutim, moji roditelji se nisu bojali i jako sam im zahvalna što su mi pružili katolički odgoj.

Poslije funkcije predsjednice općine Trešnjevka radila sam u Ministarstvu rada i socijalne skrbi kao pravna savjetnica za socijalnu skrb. Tada, a i prije, osvjeđila sam se da zakoni i njihova primjena u praksi ne daju dovoljno prostora odnosima među ljudima temeljenima na bratstvu kao duhovnoj i etičkoj vrijednosti. Kao vjernici, postavilo mi se pitanje kako više i djelotvornije pomoći svojim sugrađanima u rješavanju njihovih problema. To je bilo vrijeme osnutka mlade Hrvatske države, u kojemu sam uočila da su najviše ugrožene mlade obitelji, žene i djevojke koje trebaju i žele postati majke, ali im je život pretežak, te se teško odlučuju na rođenje djeteta. Stoga sam krajem 1992. godine zajedno sa župnikom Franjom Jurakom osnovala savjetovalište za duhovnu i materijalnu pomoć ženama i djevojkama koje su u nevolji radi spoznaje da je u njima začeto dijete. Tako je počeo s radom Centar za pomoć trudnicama "Djetešce, na sunašce!", registriran kao građanska udruga civilnoga društva u Hrvatskoj, a ja sam zbog toga krajem 1992. dala otkaz u Ministarstvu rada i socijalne skrbi i potpuno se posvetila kao volonterka da budem savjetnica u radu toga Centra.

Knjiga svjedoči

ZVONIK: Vaša knjiga "Djetešce na sunašce" prekrasna je zbirka svjedočanstava žena-majki o tome kako su prihvatile dijete. Kakva su Vaša iskustva s "trudnim" očevima?

□ Bosiljka Bačura: Iz iskustva rada u našem Centru mogu reći da naše žene u braku od muževa doživljavaju protivljenje za rođenje trećega djeteta. Oni ih tada zlostavljaju fizički i psihički i doslovno prisiljavaju da odu na abortus. Jedno takvo iskustvo mame Gordane je u knjizi *Djetešce na sunašce* na str. 54. Također sam svjedok da je jako veliki pritisak u nevjenčanoj vezi, mladića prema djevojci kada mu kaže da je trudna, iako se oni "vole". Na to ima utjecaj javno mnijenje koje se protivi rođenju djeteta izmišljajući koje kakve razloge protiv toga. A znamo da se svaki problem, naročito materijalni, treba humano rješavati, tj. pomoći konkretno ženi, a ne učiniti prekid trudnoće.

ZVONIK: Osim mnogih radosnih, u knjizi imate jednu strašnu priču žene koju nisu uspjeli uspavati za abortus, pa je bila svjesna svega i željela je svima reći što je i kakav je zapravo abortus. Je li bilo kakvih reagiranja od strane liječnika, pošto znam da ste njenu priču objavili u "Glasniku hrvatskog katoličkog liječničkog društva"?

□ Bosiljka Bačura: Nažalost, nije bilo nikakvih reagiranja, već šutnja. Poznato je da naši liječnici snose veliki dio odgovornosti u obavljanju pobačaja. Ne samo da olako ženu upućuju na abortus do desetog tjedna trudnoće, već i puno kasnije ilegalno čineći to za velike, krvave novce. Nedavno sam imala slučaj djevojke Klaudije koja je bila trudna već više od 14 tjedana. Majka ju je silom

BOSILJKA BAČURA, predsjednica općine, pravna savjetnica u Ministarstvu, praktična vjernica; već 13 godina voditeljica projekta Pomoć trudnicama u nevolji u Centru **Djetešce, na sunašce!** i autorica knjige o radu tog centra, kojoj uskoro izlazi drugo izdanje. (Sretna supruga Mladena Bačura ima punih 36 godina, ponosna majka šestoro djece - četiri kćeri i dva sina i prelijepa baka sedmoro unučića).

ljubav umnaža unatoč teškoćama koje ju prate. Stoga žena koja rodi treće dijete, koje je prekretnica, s lakoćom može prihvatiti četvrto dijete i svako dalje. Nakon četrnaestgodišnjeg rada u našem savjetovaništu imamo u evidenciji velik broj obitelji s četvrtim, petim, šestim i sedmim djetetom koje to mogu posvjedočiti. Djeca su žrtva, ali i velika radost.

U braku s suprugom Mladenom 36 godina i zajedno rodili šestoro djece!

ZVONIK: *Kako uspijevate spojiti bračni i obiteljski i Vaš rad? Mnogo žena, koje su prezaposlene ili se pored svog redovitog posla bave nekim dobrotvornim radom (za Crkvu, društvo, narod...) teško spajaju sve obveze u pravom omjeru, pa često imaju osjećaj krivnje, iako ne čine ništa loše. Kakva je situacija kod Vas i koje je Vaše rješenje i odgovor svakoj zaposlenoj ženi i majci na ova teška pitanja?*

□ **Bosiljka Bačura:** U svom braku suprug i ja smo se složili o svemu oko prihvaćanja djece i odgoju djece. On je suprug koji u svemu sudjeluje što je jako važno za ženu. Sve obveze i konkretnu brigu oko djece supružnici trebaju dijeliti. Žena intelektualka koja ima sposobnost raditi za opće dobro, mora tražiti i dobiti podršku od muža i šire obitelji. Također

odvela kod abortera u podrum bolnice sv. Duh u Zagrebu i dogovorila s njime da taj zahvat učini za pet tisuća kuna. Na svu sreću i Božju pomoć Klaudija je pobjegla iz tog podruma prije nego što su je pozvali unutra. Danas je majka prelijepa dvomjesečne djevojčice.

Činjenice govore

ZVONIK: *Postoje li savjetovaništa slična Vašem u drugim državama i kako ocjenjujete to što naše države čine za pomoć obiteljima i onim najbespomoćnijima - djeci, osobito glede objavljenih podataka da u Hrvatskoj za koju deceniju neće imati tko raditi, a kod nas - da je prosječan broj djece u brakovima do 10 godina 1,5 djece?*

□ **Bosiljka Bačura:** Upoznala sam se s radom savjetovaništa za trudnice Lebenszentrum u Beču gdje sam vidjela kako se tamo 24 sata dnevno pruža pomoć trudnicama u nevolji. U sklopu savjetovaništa je mala kapelica gdje se danočno vrši adoracija Presvetom i moli se za nerođene, zatim savjetnici primaju žene na razgovor u uredu, na ulici ispred aborterske klinike dijele letke i pozivaju ih u svoj centar. To me se jako dojmilo i dalo snage da i dalje radim u našem Centru unatoč mnogim problemima.

Smatram da naša država Hrvatska ne čini dovoljno za pomoć obiteljima i najmanjima koji se trebaju roditi. Vlada bi trebala višestruko povećati dječje doplatke, porodiljne naknade i sve vrste olakšica za roditelje i obitelji jer hrvatsko stanovništvo ubrzano odumire. Temeljem najnovijih demografskih podataka, u idućih dvadeset godina naše će se stanovništvo smanjiti sa 4,4 milijuna na manje od 3,8 milijuna. O tome stalno govore naši stručnjaci, primjerice **dr. Mate Babić** ali i drugi. No, izgleda kao da je to labuđev pjev u pustinji. Koliko su kratkovidni naši političari kada za to ne mare!

Poznato je da se u najnovijim anketama 84% našeg stanovništva izjasnilo da se

osjeća siromašno. Također iz mnogih anketa proizlazi da žene žele imati i roditi troje djece, a statistika pokazuje da naša žena prosječno rađa 1,3 djeteta. U takvoj situaciji bi zaista trebalo puno više novčano pomagati obitelji da mogu prihvatiti svoje začeto dijete. Stoga me začuđuje da naš projekt udruge Pomoći trudnici u nevolji zbog trudnoće, zbog duhovne i materijalne bijede nema dovoljnu potporu u našoj javnosti. Mi se kao udruga s takvim projektom stalno natječemo za donacije, ali moram reći da do sada još nikad nismo dobili potporu ni od jednog ministarstva. Također smo ove godine odbijeni za donaciju od grada Zagreba s obrazloženjem da naš projekt nije od interesa za grad Zagreb. Stoga imamo velike materijalne teškoće za podmirenje naših troškova poslovanja, (npr. 3000 kn najam ureda). Do danas smo se uspjeli održati uz pomoć donacija građana pojedinaca i firmi koje podupiru naš rad. Zahvaljujemo se svim donatorima koji su nam do sada pomagali, makar svojim i vrlo malim darovima.

ZVONIK: *U knjizi "Djetešce, na sunašce" pišete: "Žena koja rodi treće dijete, sazrije u materinstvu i može imati još djece." Hoćete nam to pojasniti - otkuda ta teorija i što kaže praksa?*

□ **Bosiljka Bačura:** Iz iskustva kao majka znam da se prvo dijete rađa skoro nesvjesno jer žena ne zna što ju čeka niti na porodu niti kasnije. Tek rađajući drugo dijete ona je svjesnija i realnija što se tiče težine materinstva. Prihvaćajući treće dijete, koje je često osporavano zbog javnog mnijenja, žena doživi puninu materinstva i odjednom strahovito voli to svoje treće dijete i svu djecu i shvati da se

sa svojim sposobnostima kao angažirana laikinja trebala bi dobiti podršku od svećenika kao što sam i ja dobila od pokojnog župnika Franje Juraka u Zagrebu u župi sv. Marka Križevčanina na Selskoj cesti. Također žena mora biti jako uporna jer se takvu ženu često "gazi", što sam sama osjetila. To je zato što još uvijek živimo u patrijarhalnom društvu koje smatra da je ženi mjesto samo u kući.

Razgovarala: Vesna Huska

DAN BISKUPA IVANA ANTUNOVIĆA

Hrvatska zajednica u Srbiji i Katolički institut za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice svečano su proslavili rođendan velikana bačkih Hrvata biskupa Ivana Antunovića. Od ove godine 19. lipnja, rođendan Ivana Antunovića je i službeni blagdan hrvatske zajednice u Srbiji.

Slavlje je započelo prije podne isticanjem zastave hrvatske zajednice na subotičku Gradsku kuću. U 19 sati je u katedrali-bazilici sv. Terezije bila svečana sv. misa za hrvatski narod u Srbiji. Svetu misu je predvodio katedralni župnik **mons. Stjepan**

Beretić a s njim su suslavili **dr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Instituta "Ivan Antunović", **o. Marijan Kovačević**, franjevac, **Julije Bašić**, bikovački župnik i **Andrija Anišić**, urednik "Zvonika". U misi su sudjelovali gradonačelnik Subotice **Géza Kucsera**, **Petar Kuntić**, dogradonačelnik Subotice, **Josip Zvonimir Pekanović**, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća, **mr. Davor Vidiš**, generalni konzul R. Hrvatske u Subotici, **Lazo Vojnić Hajduk**, predsjednik Izvršnog odbora HNV-a i drugi predstavnici hrvatskih udruga i članovi Instituta "Ivan Antunović". U prigodnoj propovijedi **mons. Beretić** je po-

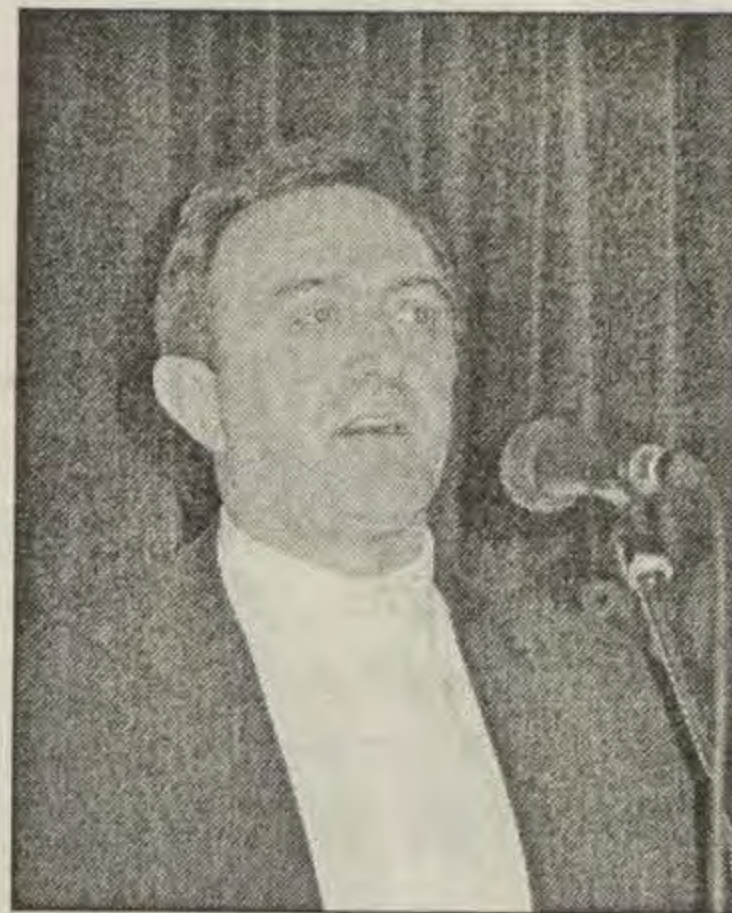
zvao sve okupljene da dadu svoj doprinos u očuvanju hrvatske zajednice na ovim prostorima i za njezin napredak u svakom smislu. Osobito ih je pozvao na slogu. "Malo nas je i važno je da nitko ne bude ni u čemu PROTIV drugoga, nego ZA drugoga". On je istaknuo primjer biskupa Ivana Antunovića koji se svim svojim bićem zauzimao za svoj narod ali to mu nije nimalo smetalo da se istom ljubavlju brine i za pripadnike drugih naroda kojima je služio kao svećenik i biskup". Pozvao je sve prisutne i na molitvu za naš narod ističući: "Što se više zalažemo za naš narod i što više u tom pravcu radimo, tim se više molimo, da bi naš rad pratio i Božji blagoslov."

"Razgovor"

Poslije sv. mise u velikoj dvorani Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" priređen je XIV. "Razgovor" Instituta "Ivan Antunović". "Razgovor" je tradicionalno okupljanje Hrvata u Subotici koje je započela Hrvatska prosvjetna zajednica na čelu s biskupom **Lajčom Budanovićem** 1934. godine. "Razgovor" je zamišljen kao "trenutak istine" hrvatske zajednice. Stoga je svaki "Razgovor" imao određenu temu koja je bila značajna za život te zajednice u Bačkoj. Razgovor je redovito održavan do 1941. godine i nije održan sve do 1990. godine kada ga je obnovio Institut "Ivan Antunović" i od tada se redovito održava.

Na početku Razgovora sve okupljene je pozdravio predsjedavajući Instituta **dr. Andrija Kopilović**, ističući kako Institut nastavlja tradiciju te ovaj Razgovor posvećuje i ove godine važnoj i aktualnoj temi a to je socijalno djelovanje Crkve. On je podsjetio kako je Crkva u svijetu prepoznatljiva osim po liturgiji i propovijedanju, najviše po službi djelotvorne ljubavi. On je podsjetio na riječi pape Benedikta XVI. koji je u svojoj prvoj enciklici "Deus Caritas est" rekao: "Crkva, kao Božja obitelj, danas kao i u prošlosti, mora biti mjesto gdje se pomoć daje i prima, i istodobno mjesto gdje su ljudi spremni služiti onima koji su izvan nje, a nalaze se u potrebi...".

Iz predavanja

Slijedilo je predavanje **Andrije Anišića**, urednika "Zvonika" na temu "Socijalno djelovanje biskupa Ivana Antunovića". U svom predavanju on je u kratkim crtama prikazao svojevrsni socijalni program preporoditelja i prosvjetitelja bačkih Hrvata. Istaknuo je kako se geslo biskupa Antunovića: "Sve za vjeru, riječ i narod svoj" prepoznaje i u njegovom soci-

jalnom djelovanju, jer se trudio "dvoriti svoj narod" kako bi mu pomogao da on napreduje na duhovnom i materijalnom području. Predavač je na početku prikazao njegov značajan članak "Zašto se naš narod u broju i imovini gubi". U tom članku koji je u šest nastavaka objavio u svojim "Bunjevačkim i šokačkim novinama" on zapravo detaljno analizira stanje među bačkih Hrvatima u drugoj polovici 19. stoljeća te ističe kao cilj te analize: "Mi naš rod ljubimo i do konca svita uzdržat i do kraja svijeta raširit želimo. I poklem druga sridstva ne posidujemo s kojima bi mu mogli pomoći, barem ćemo pokazivat ona koja su ga podranjivala, trovala, morila na duševnom i tvarnom polju... pak će se valjda naći deset koji će početi mislit, razlagat, razmatrat, pa upoznat one rane, koje ugrizaju roda duši i tilo, ujidaju pamet i srce. Pa će pokušat ono što je bolesno ličit, što je trošno nanovo zidat, što je pokvareno popravljat... Dakle, mislimo da naš trud neće biti bezplodan, jel ako se nama i nedalo sa svojim rodom u obećanu zemlju napridka i razvitka, duhovnog i tvarnog unići, bar će nas hrabrit samosvist da smo pokušavali u mrtvo tilo svojeg roda duh udahnuti...". Antunović je u spomenutom članku ukazivao na potrebu školovanja, budući da je veliki dio tadašnjih bačkih Hrvata Bunjevaca i Šokaca bio nepismen, a i ono malo intelektualaca što ih je bilo bili su odnarođeni. Zatim je ukazivao na potrebu marljivoga rada i praćenja razvoja kako u obradi zemlje tako i na svakom drugom području ljudskoga rada. Ukazao je na mnoge mane svoga naroda kako u odgoju djece i obiteljskom životu, tako i u nerazboritom trošenju novca zbog čega su mnogi osiromašili i materijalno propali: "Ti ljudi ne bi tako propadali, ali silu potroše na trbuh, na grlo i na odilo". Isto tako je ukazao na nerazboritost u veselju, kada puno toga potroše a kasnije oskudijevaju. Isto tako puno potroše na piće u raznim "mijanama" (bufetima), stoga mu je jedno od omiljenih gesla bilo: "Više škula

nego mijana". Ono što je u spomenutoj analizi uvidio da je bilo negativno u životu njegovog naroda, kasnije je u brojnim člancima i svojim pisanim djelima detaljno obradio razlažući što treba učiniti kako bi se oslobodili bijede i neimaštine i napredovali na "duševnom i tvarnom" polju poput drugih naroda.

Svojim socijalnim djelovanjem biskup se ubraja u red prethodnika službenog socijalnog nauka Katoličke crkve, kakav je na pr. bio biskup Ketteler, istaknuo je predavač, jer je u svojim djelima ukazivao na mnoge stvari koje će kasnije postati i sadržaj prve socijalne enciklike "Rerum novarum" koju je tri godine poslije Antunovićeve smrti (1891) objavio papa Leon XIII. U sažetku socijalnog djelovanja biskupa Ivana Antunovića predavač je istaknuo njegov "socijalni program" u rješavanju problema kako pojedinaca tako i čitavoga naroda. "Nadaleko je poznata njegova djelotvorna ljubav prema siromašnim učenicima. Iškolovalo je preko 200 đaka. U njegovoj kući bilo je dnevno 60-70 osoba na hrani. Đake je i novcem pomogao, da uzmagnu završiti nauke. On se za njih brinuo kao rođeni otac... I to je smatrao vrlo značajnim djelom za budućnost svoga roda.

U želji da pomogne svom narodu osnovao je "Kalačku študionicu" i "Dobrotvorno žensko društvo". U Kalači je također osnovao "Čitaonicu" i "Vodenu zadrugu". Bio je član osnivač "Gospodarskog društva" Bačke županije. U dobrotvornim sabirnim akcijama uvijek je izdašno sudjelovao iako je bilježen, po vlastitoj želji, pod "N.N.", jer je veliki dio svoga prihoda darovao sirotinji. Poznate su njegove dobrotvorne akcije. On uzdržava velika sirotišta po mnogim mjestima o svome trošku. Za vrijeme velike poplave 1865. kaptolske zalihe podijelio je bačkoj sirotinji i tako postao legenda Kaloče i cijele kaločko-bačke nadbiskupije.

U nastavku predavanja preč. Anišić se zaustavio i na nekoliko detalja Antunovićeve bogatog socijalnog djelovanja, no prostor ne dopušta ovdje o tom opširnije govoriti. Cjeloviti članak bit će objavljen u Subotičkoj Danici za 2007. godinu.

U zaključku svog predavanja preč. Anišić je istaknuo da je sada stanje među bačkim Hrvatima neprocjenjivo bolje nego u Antunovićevo vrijeme. No, proučavajući sve ono što je Antunović činio za svoj narod "uočio sam kako je i danas 120 godina nakon njegove smrti prepoznatljiv svijetli trag njegovog djelovanja na svim područjima života našega naroda, kako u Crkvenom životu, tako i prosvjeti, kulturi, društvenom pa i političkom djelovanju, koje je on smatrao vrlo značajnim za opstojnost i napredak njegovog naroda. Socijalno djelovanje biskupa Ivana Antunovića nama danas treba dati snažan poticaj da se zdušno zalažemo za svoj narod; da imamo srca za čovjeka kao što ga je imao naš veliki narodni preporoditelj i prosvjetitelj biskup Ivan Antunović, ali da nikada ne zaboravimo - kako nas je on učio: Čovjek da bi mogao napredovati u nacionalnoj svijesti, u znanju (školama) i u gospodarskom smislu mora se hraniti kruhom i Božjom riječju. Jer gdje se ne ore plugom evanđeoskim i ne zasijava sjemenom Božje riječi, tamo probija korov, trnje i čičak, zasijani po đavlu u sjemenu grijeha istočnoga i naplođenu naravnim nagonima".

Razgovor nakon predavanja

Nakon predavanja u "razgovoru" neki od sudionika su ukazali kako se još uvijek, nakon toliko vremena, možemo nadahnjivati na životu i djelovanju biskupa Antunovića ali ga još uvijek mnogi nedovoljno poznaju. Antunovićevo djelovanje je putokaz za budućnost, ali moramo udružiti snage i djelovati "za" a ne "protiv" i učiniti da što više mladih upozna lik i djelo toga našega velikana. Lazo Vojnić Hajduk je predložio da se zidovi u predvorju dvorane oslikaju likovima naših velikana s kratkim podacima iz njihovog života. Svojevrsni zaključak ovoga Razgovora u tom smislu bio je da će se HKC "Bunjevačko kolo" pobrinuti da brojni članovi folklorne sekcije iduće godine prisustvuju tom Razgovoru kao i svi subotički srednjoškolci koji pohađaju katolički vjeronauk u školama, jer će se na taj način na mlađe naraštaje moći prenijeti blago Antunovićeve djelovanja i sačuvati kao trajni izvor nadahnuća za dobrobit našega naroda na ovim prostorima. /Zv/

Piše: Goran Vilov

Svijet oko nas i u nama

Do značajnih otkrića uvijek se dolazilo u dokolici, odnosno onda kada je čovjek na miru sjeo, zamislio se, mašti dao krila... Svaki je čovjek sposoban doći do otkrića. Možda to neće biti sasvim novo, ali će svakako biti njegovo vlastito otkriće. A otkriće je nešto pozitivno u čovjeku, izražaj je dometa i sposobnosti duha a sadržaj otkrića može biti fantastičan s manje-više istim ciljem: da čovjek nanovo pronade svoj vlastiti mir i radost.

**Izmišljamo sve brže vlakove na svojim tračnicama,
zrakoplovi paraju nad našim ušima od silne brzine,
stravstveni smo vozači brzih kola,
i biciklom se rado služimo.**

Ali kuda putuje današnji čovjek?

Prelazi li razdaljine s ciljem smisao da pronade?

Do smisla se ne mora žustro gibati.

Za onim što čezneš ne moraš trčati.

Sve je u tebi iako to nisi znao

i zato sada stani, ne koračaj više.

Lezi na livadu za vedre ljetne noći

i očima motri sve detalje neba koje vidiš.

Čuješ li krik biblijskog pisca dok motriš

u zvjezdani beskraj taj?

- "Što je čovjek da ga se (Jahve) spominješ?

Ti ga učini malo manjim od anđela..."

Ispitamo li kemijski sastav čovjeka

vidimo mu podrijetlo u svemiru.

Gledati u nebo znači gledati u povijest, u pradomovinu.

Koža ti se sada ježi jer znaš da istinu govorim.

Ti to znaš, svi to znamo.

Sada smogni snage svoje tijelo mišlju napustiti,

zaplovi smjelo u ta beskrajna prostranstva i boje svemira.

Pokušaj iz one perspektive dalekih galaksija i zvijezda

sebe doživjeti, svoj život, ulogu i svoj put na zemlji.

Vidiš li sada svoju malenkost?

Vidiš li kako "sićušan ispod zvijezda hodaš"?

Vidiš li da tvoji problemi i nisu baš tako veliki?

Vidiš li da sebe uopće ne poznaješ?

Vidiš li da se često nepotrebno grizeš i brineš?

Doživi sve to, doživljaj ne zaboravljaj,

pred očima sebe imaj i svoj maleni, skromni položaj.

Budi sretan što si ti zvjezdani putnik

iako krhka i nesavršena tijela,

sretan budi što si sposoban putovati svjetlosne godine

da u stvari nikamo ne bi otišao

nego se u tom čudnovatom putovanju

sebi vratio.

Svrha je zvijezda

čovjeku navigatori biti,

oni koji će predvoditi u mrkloj noći

do trenutka kad će čovjek sebe spoznati.

UPOZNAJ SEBE - starogrčko je načelo.

Tko upozna sebe postat će vlasnik

predivnih osobina i darova:

postati ćeš skroman, ponizan, duhom jak

ispunjen mirom, ispunjen smislom.

Želiš smisleno, "uz smisao" živjeti, zar ne?

Kreni onda večeras prema zvijezdama...

GERARDOVI DANI

I ove godine u somborskom Karmelu svečano je proslavljen Dan Sluge Božjeg o. Gerarda Tome Stantića o obljetnici njegove smrti. Ove godine se navršila 50. obljetnica od njegove blažene smrti. U petak 23. lipnja program je bio na mađarskom jeziku. U 18 sati bila je krunica i prilika za sv. ispovijed a u 18,30 sveta misa koju je predvodio **mons. Istvan Koncz**, direktor kancelarije Subotičke biskupije. Prigodnu propovijed održao je bajmočki župnik **vlč. Zsolt Bende**. Sutradan isti program je bio na hrvatskom jeziku. Svetu misu je predvodio **mons. Slavko Večerin**, generalni vikar Subotičke biskupije a prigodnu propovijed održao je **vlč. Lazar Novaković**, župnik Gerardove rodne župe Đurđin. Vjernike iz Sombora i okolice te hodočasnike iz Subotice i Đurđina isvećenike srdačno su dočekali oci Karmelićani a pozdravne riječi su im uputili **o. Anđelko Jurić**, prior samostana i njegov zamjenik **o. Bernardin Vizsmeg**. Nakon euharistijskoga slavlja na grobu o. Gerarda predsjedatelji su predmolili molitve za njegovo proglašenje blaženim i svetim te preporučili sve nakane hodočasnika zagovoru Sluge Božjega.

Iz Đurđina u Sombor

O. Gerard Tomo Stantić, istaknuti sin bačkih ravnica i naš kandidat za sveca, svjetlost dan ugledao je na nepreglednim ravnicama đurđinskih salaša. Živopisni predjeli njegova rodnog kraja uvijek su živjeli u njegovim sjećanjima a njegove ljepote nadahnjivale su njegovu duboku i bogatu duhovnost.

Svjesni duboke povezanosti koja je o. Gerarda vezala za njegov rodni kraj, mi, vjernici đurđinske župe sv. Josipa radnika nastojimo ga nasljedovati u njegovoj duhovnosti a nadajući se njegovoj što skorijoj beatifikaciji, svojim molitvama se utječemo njemu u zagovor. Pošto ove godine proslavljamo 50. obljetnicu njegove smrti, odlučili smo prigodnim hodočašćem u Sombor i svečanim Euharistijskim slavljem u našoj župnoj crkvi obilježiti ovu značajnu obljetnicu.

Svoje hodočašće započeli smo u prijepodnevnim satima, 24. lipnja, predvođeni župnikom **vlč. Lazarom Novakovićem**, kada je autobus pun hodočasnika napustio dvorište naše župe. Hodočašće je ujedno i izvrsna prigoda da se bolje upoznamo sa župama naše biskupije. Zato smo se, zazvavši ime Gospodnje, najprije uputili prema Bačkoj Topoli. Zahvaljujući mjesnom župniku **preč. Ferencu Fazekasu**, upoznali smo se s poviješću te župne zajednice i skorim jubilejom 100. obljetnice prekrasne župne crkve Pohoda Blažene Djevice Marije. Svoj put smo nastavili ka Bajši, Kuli i Sivcu gdje smo također pogledali crkve, preporučivši se u svakoj od njih Majci Božjoj u zagovor. Put nas je nadalje vodio u Sombor, gdje smo posjetili crkvu sv. Nikole Tavelića u kojoj je naš župnik sve donedavno vršio dušobrižničku službu. Odavdje smo se uputili u Bački Monoštor u kojem nas je srdačno primio župnik **vlč. Goran Vilov** gdje smo, nakon razgledanja crkve, ručali zahvaljujući njegovoj dobroti i dobroti župljana. Kroz razgovor i veselje vrijeme je brzo prolazilo te smo uskoro krenuli natrag u Sombor. Ondje smo zajedno s drugim hodočasnima sudjelovali u svečanom misnom slavlju u karmelićanskoj crkvi.

U Đurđinu

Sutradan, 25. lipnja, svečanim misnim slavljem koje je predvodio prior somborskog Karmela, **o. Anđelko Jurić** u koncelebraciji s mjesnim župnikom Lazarom Novakovićem i u Đurđinu smo proslavili Dan Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića o 50. obljetnici njegove smrti. Nakon mise pošli smo do mjesta njegovog rodnog salaša. Ondje smo imali prigodnu pobožnost. I ovogodišnji Dan o. Gerarda bio je prigoda da ga bolje upoznamo

a osobito njegove izvanredne kreposti koje su i nas potaknule da rastemo u svetosti i da žarko molimo za njegovo proglašenje blaženim i svetim. Uvjereni smo da će nas i njegov zagovor pratiti na našem životnom putu i u našim potrebama.

Robert Mađarić

I hodočasnici katedralne župe kod o. Gerarda

U povodu 50. obljetnice smrti Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića pedesetak je hodočasnika iz subotičke katedralne župe krenulo u subotu, 24. lipnja u karmelićansku crkvu u

Somboru. Predvođeni svojim župnikom **mons. Stjepanom Beretićem**, hodočasnici su na spomendan sv. Ivana Krstitelja, pridružili hodočasnima iz Đurđina i drugih okolnih mjesta te iz Sombora.

P. Gerard Tomo Stantić je bio blag ispovjednik i veoma brižan prema bolesnicima. Njegovi posmrtni ostaci se nalaze u karmelićanskoj crkvi u Somboru.

Na kraju moram pohvaliti naše ministrante koji su pobožno služili za oltarom i dječicu koja su išla s nama i uljepšali nam povratak svojim šalama i smijehom.

Marijana Beniš

SKUPŠTINA FSR U SONTI

U vjeronaučnoj dvorani župnog doma u Sonti 17. lipnja održana je deseta Skupština Franjinog svjetovnog reda osječkog područnog bratstva sv. Antuna Padovanskog. Euharistijsko slavlje prije Skupštine, u crkvi sv. Lovre, predvodio je nacionalni duhovni asistent pater **Nikola Bašnac** iz Zagreba, a suslavili su duhovni asistent iz Belišća pater **Tomislav Kero**, duhovni asistent iz Iloka pater **Flavijan Šolc** i domaćin, **vlč. Željko Augustinov**. Iako je bio radni dan, uz pedesetak gostiju, članova FSR, predstavnika bratstava iz Belišća, Borova, Iloka, Novog Sada, Subotice, Đakova, Osijeka, Vinkovaca i Vukovara, misi je nazočilo bar još toliko, što članica FSR-a, što običnih vjernika, iz Sonte. Poslije auharistijskog slavlja u vjeronaučnoj dvorani održana je 10. skupština, pod predsjedanjem ministra bratstva **Milana Nikića**. Uz izvješće patera Nikole Bašneca o radu Nacionalnog vijeća, najviše se govorilo o aktualnim problemima, te o radu mjesnih bratstava. O organizaciji duhovnih vježbi govorio je predsjedatelj Konferencije duhovnih asistenata o. Flavijan Šolc, uz opsežnu raspravu, tijekom koje je iznijet veći broj vrlo konstruktivnih prijedloga za unapređenje ovih vježbi. Na koncu je ministar Nikić obavijestio nazočne o izborima za novo Vijeće, koji će uslijediti u studenom, a Skupština je završena molitvom i blagoslovom p. Flavijana, te skromnim ručkom, kojega su priredili domaćini.

Ivan Andrašić

HRVATSKI SLUŽBENI JEZIK U SONTI

Na posljednjoj sjednici Skupštine općine Apatin vijećnici su donijeli odluku o izmjeni članka 7 Statuta, kojim je regulirana uporaba jezika i pisma na području općine. Ovom odlukom u službenu uporabu u Sonti, gdje Hrvati s nepunih 60% tvore većinski živalj, pored srpskog, uvodi se i hrvatski jezik i pismo, a u naseljena mjesta Kupusina i Svilojevo mađarski. Podsjetimo, ova tema je bila na dnevnom redu općinskog parlamenta još prije dvije godine, pa iako je parlamentarnu većinu tvorila DOS-ova koalicija, ova izmjena nije dobila zeleno svjetlo. Ovo pitanje aktualizirala je u sadašnjem sazivu Komisija za međunacionalne odnose općine Apatin. Prijedlog izmjene je upućen na javnu raspravu u naselja Sonta, Svilojevo i Kupusina, a kako primjedbi nije bilo, u Skupštini općine je izglasovana pozitivna odluka.

Ivan Andrašić

DOGAĐAJI U PLAVNI

Uoči blagdana Presvetog Trojstva, u subotu 10. lipnja, u plavanskoj je crkvi nastupio Dječji zbor župe sv. Jurja iz Subotice i oduševio nazočne lijepim izborom pjesama i skladnim pjevanjem. Zbor je vodila s. **Blaženka** a upečatljiv dojam ostavio je gitarist **Bane** zanimljivom pratnjom. Ovo je bila prva prigoda da naš župni pjevački zbor, koji njeguje tradicionalno pučko pjevanje, malo predahne a da vjernici čuju i vide kako se u drugim župama pjevanjem i sviranjem hvali Boga, ali na malo suvremeniji način. U nadahnutoj propovijedi župnik **vlč. František Gašparovsky** potaknuo nas je na razmišljanje je li u nama Duh Sveti ili duh svijeta. Ovaj događaj bio je odlična priprema za naš novoosnovani Dječji zbor "Suncokreti", koji je u subotu 17. lipnja prvi put javno nastupio na Bunariću na Zlatnoj harfi. Nadamo se da će ovaj zbor zalaganjem vjeroučiteljice **Karoline** i svih pjevača nastaviti glazbeni rad i da će sv. mise u Plavni i dalje biti ispunjene lijepim liturgijskim pjevanjem.

Sutradan, u nedjelju 18. lipnja uvjerali smo se da naša župna zajednica ima svoju budućnost. Tada je na velikom misnom slavlju naš biskup **dr. Ivan Pénczes** krizmao 17 vjernika: četrnaestoro djece i tri odrasle osobe. On nam je u lijepoj i poučnoj propovijedi protumačio sedam darova Duha Svetoga. Župnik je na kraju krizmanicima posvijestio da su "primili sakrament kršćanskog punoljetstva". Ovo duhovno slavlje savršeno se uklopilo u sedamnaestu obljetnicu biskupove posvete, a on je za to vrijeme pohodio našu župu bar šest puta.

U crkvi ispunjenoj vjernicima, ovoj sv. misi nazočili su i predstavnici općinske i lokalne vlasti kao i pripadnici drugih vjeroispovijesti. Sve ovo svjedoči da Crkva nije izgubila svoj kredibilitet i da su ljudi sve željniji Božje riječi, a da se duh ekumenizma na ovim prostorima nameće kao neminovna budućnost.

Zvonimir A. Pelajić
prosvjetni djelatnik u mirovini

SVETE MISE ZA PRIJEMNE ISPITE

U tavankutskoj crkvi "Srca Isusova" i ove su godine organizirane zajedničke molitve i svete mise za uspjeh na prijemnom ispitu u srednje škole. U četvrtak 22. i petak 23. lipnja u 9 sati bile su svete mise na kojima su bili okupljeni učenici, nastavnici i ravnateljica škole. Prije svetih misa sva su djeca pristupila sakramentu ispovijedi. Svete mise predvodio je mjesni župnik **Franjo Ivanković**, a sviranjem i pjevanjem je ravnao nastavnik matematike **Zoran Đereg**. Svoje molitve su sva djeca i nastavnici na misi spontano izrekli.

Na ovakav način se pomaže djeci u ovim važnim trenucima da nauče svoje probleme rješavati zajedno s Isusom.

ČIPKOM VELIČA BOGA

Vjernica tilelske župe, **Julijana Lakatoš** još od rane mladosti, naučivši od majke, ima divnu ljubav - i to prema heklanju ručnih radova. Pored obveza u obitelji i odgoja troje djece, slobodno vrijeme je koristila kako bi u ruke uzela heklicu. Iza nje je danas velika kolekcija heklanih stolnjaka i zavjesa. Nikada nije radila za novac, jer kaže kako to onda više ne bi bila ljubav. Kao uzorna vjernica naše župe, od prije nekoliko godina posvećuje se samo heklanju ručnih radova i čipki za crkvene oltare, barjake, svetohraništa, likove i događaje iz Biblije. Željela je zahvaliti Bogu za dar koji joj je dao, i na darovanu ljubav odgovoriti ljubavlju. To je i potvrdila sudjelujući već četvrtu godinu na "Međunarodnoj izložbi ručnih radova i kolekcionarstva" u Bajmoku i Adi, dobivši svake godine prvu nagradu u kategoriji "Čipka i ručnih radova" vezanih za crkveni pastoral. Prve godine za čipku "Alfa i Omega", sljedeće za "Lik Marijin", prošle godine za "Tajnu večeru" a ove pak za "Lik Isusa". Zaista, uspjeh vrijedan pažnje! Inače, njene čipke krase oltare i svetohraništa u

titelskoj, perleskoj i beloblačanskoj crkvi. "Podrška vjernika naše župe, a posebno vlč. **Franje Lulića** znači mi puno, osobito kako bih ustrajala i daljnjem radu", ističe tetka Julka. Iako je zakoračila duboko u sedmu deceniju života, puna je elana i planova. Već sada misli na sljedeću izložbu. Poželimo joj puno zdravlja i Božje milosti da nastavi svojim djelima ljubavi veličati Gospodina.

Radomir Hucki

LIPANJ U TITELU

Vjernici titelske župe proslavili su blagdan Marije Majke Crkve, 5. lipnja misnim slavljem i zahvalili Bogu Ocu na darovanoj Majci kojoj se često utječemo u zagovor.

U nedjelju nakon Duhova, 11. lipnja, na svetkovinu Presvetog Trojstva, misno slavlje je predvodio domaći župnik **Franjo Lulić** i u nadahnutoj propovijedi istaknuo kako je Presveto Trojstvo najveća tajna i u isto vrijeme najveća Istina, ali samo vjerom dokučiva.

Spomendan sv. Antuna također je proslavljen svetom misom koju je predvodio župnik Franjo. On nas je podsjetio na život ovog sveca i na čuda koja su ga pratila te nas pozvao da mu se češće utječemo u zagovor.

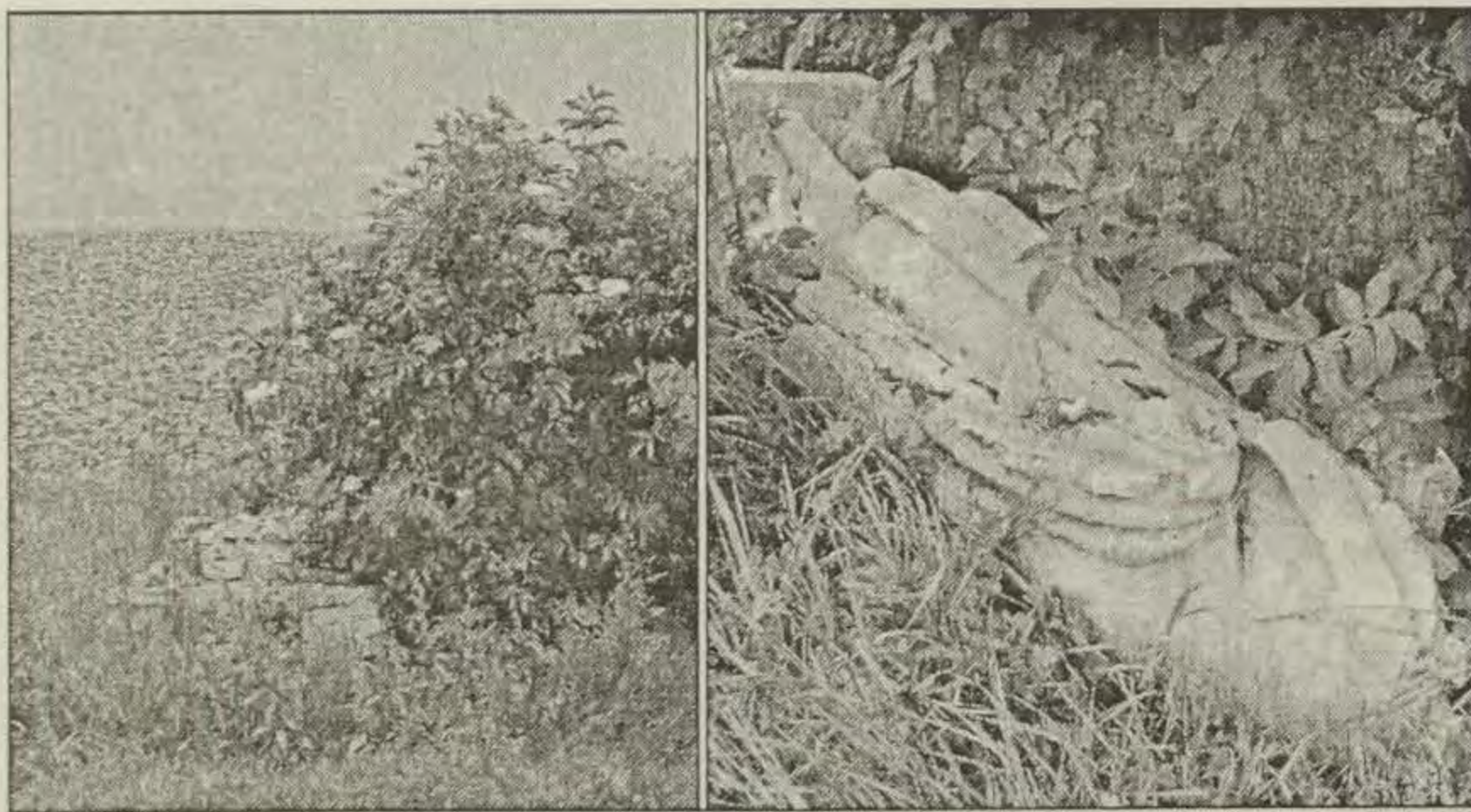
Lipanj je mjesec u kojem na svetkovinu Tijelova častimo Euharistiju, u kojoj se na najbližiji način susrećemo s Bogom pod prilikama kruha i vina, kada blagujemo Tijelo i Krv Kristovu. Upravo je ovo protumačio u propovijedi župnik Franjo na svečanoj misi nakon koje je uslijedila tijelovska procesija oko crkve. Procesija je završila blagoslovom s Presvetim.

Župnik je služio svečane sv. mise i na blagdan Presvetog Srca Isusova, 23. lipnja, na blagdan Rođenja Ivana Krstitelja, 24. lipnja, a proslavili smo i blagdan apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla. Bila su ovo poticajna misna slavlja za sve vjernike koji su sudjelovali u Euharistiji.

Radomir Hucki

Srušeni kip sv. Ivana Nepomuka čeka na popravak

Po cijeloj srednjoj Europi nekada je bio raširen običaj postavljanja kipa sv. Ivana Nepomuka pokraj mostova i vodotoka. Taj je češki svetac iz XIV. st., nakon što je kralju Václavu IV. odbio odati što mu je kraljica povjerila na ispovijedi, mučen do smrti, a njegovo je tijelo bačeno s praškoga Karlova mosta u Vltavu. Štuje se kao zaštitnik ispovjedne tajne i mostova, a vjeruje se i da štiti od poplava, utapanja i bolesti usta i jezika.

Srušeni kip sv. Ivana Nepomuka

foto: Ivan Ivković Ivandekić

Na subotičkom je području očuvano još nekoliko njegovih kipova postavljenih uz prvotne prirodne vodotoke, koji su poslije kanalizirani u tzv. vokove (uređene vodotoke). Jedan se kip nalazi u samome gradskom središtu ugrađen u fasadu zgrade Zadužbine Dušana Radića, a prije toga je stajao na mjestu gdje je nekad proticao Vrbov potok, drugi se nalazi u gradskoj četvrti Ker na Beogradskome putu stotinjak metara od crkve sv. Roka prema gradu, neposredno uz nekadašnji vodotok koji je tekao iz Vučidola u Mlaku, dok u gradskoj okolici postoji kip na obali rječice Kireš u okolici Hajdukova, kao i na tzv. Malome tavankutskom putu pokraj ćuprije kod rječice Čik.

Ovaj posljednji kip sv. Ivana Nepomuka, koji se nalazi između sela Mala Bosna i željezničke pruge Subotica-Sombor, nije zabilježen u knjizi **Bele Durancija i Vere Gabrić-Počuča Javni spomenici opštine Subotica** (Subotica, 2001.), koja sadržava inače iscrpne podatke o svim spomenicima, uključujući i sakralne, na subotičkome području. Međutim, ovaj je spomenik već dulje vremena teško zapažen - obrastao je u grmlje, a kip je srušen s postolja i obezglavljen. Ne zna se pouzdano kada je došlo do ovako teškoga oštećenja kipa, no ono što je potrebno jest njegovo obnavljanje, jer je on svjedočanstvo višestoljetnoga katoličkog prisustva u ovom dijelu Bačke i uopće srednjoeuropske civilizacije na ovome prostoru. /s. b./

DAN DRŽAVNOSTI R. HRVATSKE U SUBOTICI

Dan državnosti R. Hrvatske svečano je proslavljen u Subotici. U utorak, 21. lipnja u franjevačkoj kapeli svečanu sv. misu za domovinu služio je subotički biskup **dr. Ivan Pénzes** u zajedništvu s dvadesetak svećenika iz Srijema te iz Subotičke biskupije. Na misi su sudjelovali svi djelatnici Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici na čelu s **mr. Davorom Vidišem**, generalnim konzulom. Na misi su uz njih sudjelovali i drugi njihovi uzvanici. Na početku je sve okupljene pozdravio gvardijan subotičkog franjevačkog samostana **o. Zoltan Dukai** a prigodnu propovijed održao je **dr. Andrija Kopilović**. Na misi su pjevali mladi pod ravnanjem **Miroslava Stantića**.

Sutradan u paličkoj "Maloj gostioni" generalni konzul je priredio domjenak za brojne predstavnike crkvenog, društvenog, kulturnog i političkog života kao i brojne gospodarstvenike iz Subotice i iz cijele Vojvodine. /Zv/

DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA

Na blagdan Srca Isusova, 23. lipnja svećenici tri subotička dekanata proslavili su u Bačkim Vinogradima Dan svećeničkog posvećenja. Misu je predvodio biskup Ivan, a prigodnu propovijed održao je preč. Josip Leist, palički župnik i dekan.

PROSLAVA BLAGDANA BL. MARIJE PETKOVIĆ U SUBOTICI

Čovjeka se može pobijediti samo ljubavlju i po ljubavi Bogu milosrđa privesti

U subotičkoj župi sv. Roka treću godinu za redom svečano je proslavljen blagdan bl. Marije Petković. Za taj blagdan vjernici su se pripremili devetnicom. Svaki dan kroz devet dana misu su započinjali "Djelom prikazanja" bl. Marije Petković a poslije pričesti župnik je svaki dan pročitao nekoliko misli Blaženice nakon čega su se vjernici zadržali u razmišljanju i molitvi. Ove godine u devetnici župljani su

Uz časne sestre Kćeri Milosrđa te vjernike koji su došli u lijepom broju usprkos obilnoj kiši koja je padala pola sata pred samu misu, na misi su sudjelovala i djeca iz vrtića "Bl. Marija Petković" koji se nalazi u samostanu sestara Kćeri Milosrđa u toj župi sa svojim odgojiteljicama **Marinom, Dajanom, Dijanom, Eminom i Danijelom**. Na misi su sudjelovali također i **Iva Aranjoš**, konzulica Generalnog konzulata R. Hrvatske u Subotici, **Petar Kuntić**, dopredsjednik grada Subotice te **Ivan Stipić**, u ime Hrvatskog nacionalnog vijeća.

Na ovoj misi sudjelovali su roditelji s malenom djecom koja su im se rodila nakon blagoslova trudnica koji su primili u toj župi o blagdanu sv. Josipa.

Božju riječ su čitali roditelji djece iz

posebno molili za **s. Jasnu Crnković**, rodnom iz te župe, a koja se priprema za svoje vječne zavjete što će ih položiti u Blatu, 6. kolovoza ove godine.

Na sam blagdan bile su dvije sv. Mise. Prije podne svetu misu je predvodio župnik **preč. Andrija Anišić** i tu je misu prikazao za sestre Kćeri Milosrđa, koje djeluju u toj župi, za s. Jasnu ali i za sve župljane, jer su tu Blaženicu izabrali za svoju suzaštitnicu a mnogi već svjedoče i o njezinom moćnom zagovoru. U prigodnoj propovijedi župnik je, u skladu s Božjom riječju te nedjelje, istaknuo njezinu čvrstu vjeru te je pozvao vjernike da slijede jedno od njezinih životnih načela: "Opredijeliti se za Krista i živjeti svoju svakidašnjicu u skladu s tim načelom".

Poslije podne u 17 sati svečanu sv. Misu predvodio je subotički biskup **dr. Ivan Péntes** u zajedništvu s generalnim vikarom **mons. Slavkom Večerinom, o. Ivanom Holetićem, preč. Attilom Zselérom**, vicekancelarom subotičke biskupije te s domaćim župnikom **Andrijom Anišićem**. **Mons. Marko Forgić**, je pak, bio na raspolaganju za ispovijed, prvi put nakon pretrpljenog moždanog udara, na veliku radost brojnih njegovih penitenata.

vrtića. Evanđelje je navijestio mons. Večerina a prigodnu propovijed održao je biskup Péntes. On je u svojoj propovijedi podsjetio u kratkim crtama na životni put i djelo bl. Marije Petković a osobito na završetak procesa njezine beatifikacije i proglašenja blaženom u Dubrovniku na kojem je i osobno sudjelovao. U svojoj propovijedi je također rekao: "U apostolskom pismu *Ulaskom u novo tisućljeće* Ivan Pavao II. posebice ističe kako je "svetost perspektiva čitavog pastoralnog hoda Crkve" (br. 30), te objašnjava što znači promatrati hod Crkve u perspektivi svetosti. Takva perspektiva, veli Papa, pokazuje da su kršćani došli do uvjerenja kako je "besmisleno zadovoljiti se životnom prosječnošću minimalističke etike i površne religioznosti" (br. 31). Dekretom o "heroj-

skim krepostima" Marije od Propetog, te kasnije činom proglašenja blaženom javno se priznaje kako se ona nije zadovoljila prosječnošću kršćanskog života. Stoga je Crkva predstavlja i predlaže kao uzor i poticaj na putu prema svetosti. /.../ U jednom životopisu piše za nju kako je bila "dijete kamenih meja, nesputana kao bura i meka kao bonaca rodni žal". Shvatila je kako se čovjeka može pobijediti samo ljubavlju i po ljubavi Bogu milosrđa privesti. A za to su potrebni veliko srce i junačka vjera. Mariju je nebo doista obdario i velikim srcem i junačkom vjerom", koju trebamo nasljedovati, zaključio je biskup.

Molitvu vjernika sastavila je **Katarina Čeliković** a predmolili su je roditelji djece čija djeca pohađaju dječji vrtić "Bl. Marije Petković".

Na misi je pjevao župni zbor pod ravnanjem **s. Silvane Milan** a za sintisajzom je bio **mr. Ervin Čeliković**. Na misi su pjevala i djeca iz vrtića pod ravnanjem odgojiteljice **Marine Piuković** i zbor vjeroučenika "Biseri".

Dar za s. Silvanu - torba za nova hodočašća

Na kraju mise, roditelji su zahvalili s. Silvani na svemu što čini za njihovu djecu a osobito na divnom hodočašću u svetišće Bl. Marije Petković, koje je ona organizirala i predvodila te su tako i oni i djeca još bolje upoznali Blaženicu i ondje na njezinu grobu molili njezin zagovor za svoje potrebe. Riječi zahvale zatim je uputila s. Silvana Milan, predstojnica subotičkog samostana sestara Kćeri Milosrđa. Ona je zahvalila biskupu što se rado odazvao predvoditi ovo slavlje, svećenicima na sudjelovanju a napose župniku koji se "zdušno zalaže za širenje štovanja bl. Marije Petković" u župi sv. Roka i u Subotici. Potom je biskup podijelio posebni blagoslov djeci i obiteljima te se pozdravio sa svakim djetetom posebno stavljajući im križić na čelo. Vjernici su u međuvremenu iskazivali počast Blaženičinim moćima u njezinoj kapelici. Poslije mise sestre Kćeri Milosrđa za sve sudionike slavlja priredile su Agape u župnoj vjeronaučnoj dvorani odnosno u dvorištu vrtića. /A.A./

Mužlja

O. STANKO TRATNJEK 40 GODINA SVEĆENIK

“Vikendaši” ili zajednica “Bračnih vikenda” svake srijede okuplja se na molitvu. Na taj način učvršćuje svoje zajedništvo. U molitvu uključujemo svoje obitelji, bolesnike, duhovna zvanja kao i pokojnu braću i sestre. Na molitvenom susretu 28. lipnja posebno smo zahvalili Bogu na našem župniku o. Stanku Tratnjeku koji je na blagdan sv. Petra i Pavla prije 40 godina u Mariboru zaređen za svećenika. Od tih 40 godina čak 37 je proveo u našoj župi, izgarajući u ljubavi prema svima. Zahvalni smo Bogu na župniku koji se s nama raduje, plače; koji s nama moli. Nakon molitve radosno smo nastavili druženje uz slavljeničku tortu. /Aranka i Ernő Kovács/

PROŠTENJE U RUSKOM SELU

Na blagdan sv. Petra i Pavla u prelijepoj crkvi u Ruskom Selu svečano smo proslavili proštenje. Crkva je od ove godine još ljepša jer je ukrašena s dvanaest novih uljanih slika koje je naslikao Anton Kröll. A za proštenje crkvu je ukusno ukrasila obitelj Hódi. Euharistijsko slavlje, uz lijepo pjevanje okupljenih vjernika, predvodio je salezijanac o. Janez Jelen u zajedništvu sa župnikom i dekanom preč. Sándorom Hajduóm.

U prigodnoj propovijedi o. Jelen je podsjetio i protumačio Isusove riječi upućene apostolu Petru: “Ti si Petar - Stijena” (Mt 16,13-19), zatim je istaknuo primjer odvažne vjere i djelotvorne ljubavi Petrovih nasljednika Sluge Božjega pape Ivana Pavla II. i Benedikta XVI. Osobito je poticao roditelje da slijedeći vjeru i hrabrost sv. Apostolskih Prvaka budu odvažni u odgoju vjere svoje djece. Upozoravao ih je da moraju očitovati svoju vjeru i pri upisu svoje djece na vjeronauk u školu, a ne skrivati se upisujući ih na tzv. “građansko vaspitanje”.

Nakon svete mise bili smo gosti gradonačelnika Imrea Kabóka. (J.J.)

MIRKO ŠTEFKOVIĆ, NOVI MAGISTAR TEOLOGIJE

Na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, 20. lipnja 2006. godine, svećenik naše biskupije Mirko Štefković postigao je akademski stupanj magisterija Fundamentalne teologije. Uz veliki završni ispit koji je položio priložio je i magistarski rad pod naslovom “Čin vjere: P. Rousselot i H. U. von Balthasar”.

Radnja pokušava predstaviti interesantno i značajno rješenje dijalektičkog odnosa između razuma i vjere, koje je na početku XX. stoljeća predložio francuski teolog. U predstavljanju njegovog prijedloga iz knjižice “Oči vjere” Mirko je promotrio i njegovu duboko tomistički označenu spoznajnu teoriju poznatu kao “simpatična spoznaja”. Na njoj P. Rousselot temelji svoj prijedlog rješenja spomenute napetosti i to poput uzajamnog prioriteta između percepcije i pristanka, odnosno spoznaje i ljubavi. Po njemu je čin vjere, koji je skroz milostan i skroz ljudski, događaj u kojem se spoznaje vjerodostojnost znaka koji upućuje na vjeru - jer su za to po milosti dobivene oči vjere - i daje mu se osobni vjerski pristanak.

Nakon pola stoljeća ovo je rješenje prepoznao i produbio švicarski teolog H. U. von Balthasar. Kod njega je Mirko obratio pažnju na teoriju spoznaje. U gledanju cijele figure kao znaka vjere, koji iz svoje nutrine zrači sjajem svoje slave, čovjek postaje promatrač lijepoga koje se objavljuje i postaje mostom koji povezuje istinito i dobro. U tom promatranju uključen je čitav čovjek. On samo ljubavlju može adekvatno odgovoriti na konkretan lik samoobjavljujućeg Boga u osobi Isusa Krista u kom nam se otkrila i pružila ljubav koja se daruje sve do smrti. Svjetlom vjere čovjeku se daruje pristup iskonskome iskustvu vjere, u kojem on sam, posredstvom duhovnih osjetila, može doživjeti svoje osobno iskustvo Boga. To označuje jedno cjelovito držanje pred Bogom, po kojem se čovjek u milosti suobličuje liku Isusa Krista.

Na koncu se ova dva prijedloga uspoređuju i dovode u dijalog, pri čemu se poštuje vremensko odstojanje dvaju autora. Nakana radnje nije toliko bila ukazati na slaganja i razilaženja dvaju odgovora, nego više istaknuti kako je to von Balthasar produbio Rousselotovo viđenje odnosa vjere i razuma u samom činu vjere. Taj mali put kojim nas vode ova dva velika teologa je izrazito zanimljiv, jer oči vjere su jedino sredstvo kojim se istinski može dogoditi promatranje lika objavljujućeg Boga.

Mirko je rođen 1977. Nakon završene gimnazije biskup ga šalje godine 1997. u Rim na studij teologije. Najprije je dvije godine boravio u “Casa Balthasaru” - malom institutu za odgoj duhovnih zvanja. Prva godina mu je bila propedeutska godina, tj. s velikim akcentom na duhovnost. Druge je godine počeo studirati filozofiju na Papinskom sveučilištu “Urbanianum”. Zatim se preselio u Papinski zavod “Germanicum et Hungaricum”. Ondje je najprije dovršio započeti studij filozofije i zatim nastavio studij teologije koji je završio 2003. godine. Iste godine 3. svibnja 2003. subotički biskup ga je u Rimu zaređio za đakona. Slijedeću godinu proveo je u pastoralu, najvećim dijelom na župi u Horgošu, gdje je učio i mađarski jezik. Godine 2004. je započeo postdiplomski studij na Gregoriana iz područja fundamentalne teologije koji je, kako je gore naznačeno, ove godine s uspjehom završio. Nakon završetka studija vratio se u Suboticu i sada vrši službu tajnika biskupije. /A.A./

PROSLAVA SV. ANTUNA U PANČEVU

Kao i prijašnjih godina, i ove smo se godine velikom devetnicom pripremili za spomendan sv. Antuna, 13. lipnja, kada su služene dvije mise, u 17 sati na mađarskom a u 19 sati na hrvatskom jeziku. Autobus s hodočasnicima iz okolnih mjesta stigao je u Pančevo oko 16 sati. Prije misa bilo je klanjanje i krunica. Obje mise predvodio je župnik iz Vršca **mons. László Gyuris**, a prigodne propovijedi održao je župnik iz Bele Crkve **vlč. Tibor Király**. S njima su suslavili **vlč. Tamás Masa**, kapelan i **preč. Josip Matanović**, umirovljeni župnik iz Bele Crkve.

Sv. mise su završene procesijom kroz župno dvorište, nošenjem kipa sv. Antuna i pjevanjem prigodnih pjesama. Nakon mise na hrvatskom jeziku bio je i blagoslov djece, a kojima je darovana i sličica sv. Antuna za uspomenu. Svima je na lijepom zajedništvu zahvalio župnik **Mihály Erős**. /Nenad Ješić/

Grupa vjernika s hrvatske mise pred sv. Antunom

SOLISTIČKI KONCERT DÁVIDA ERŐSA

U župnoj crkvi sv. Karla Boromejskog, 14. lipnja je svoj prvi solistički koncert na klarinetu održao mladi **Dávid Erős**, inače član hrvatskog zbora.

Na programu su izvedena djela K. Stamitza, J. Fowlera, D. Petkovića, P. Jardanyija, J. Mouqueta, W. A. Mozarta i Gy. Druschetzkyja. Dávidovi gosti na koncertu bili su **Ana Marija Živojnov** - klavir, **Milutin Barbul** - klarinet, **Vladimir Gagić** - klarinet (mladi umjetnici, učenici muzičke škole) uz klavirsku pratnju **prof. Zorana Gavrilovića**.

Dávid Erős rođen je 1987. godine. Osnovno i srednje muzičko obrazovanje stekao je u Muzičkoj školi "Jovan Bandur" u Pančevu. Osnovnu muzičku školu završio je u klasi **prof. Istvána Sasija** /Ištvan Šaši/, a srednjoškolsko u klasi **prof. Veljka Klenovskog** i **prof. Nikole Grujevskog**. Kao solist na klarinetu osvajao je mnoge nagrade: II. nagradu na 43. festivalu muzike Novi Sad - Knjaževac 2000., I. nagrada na 2. otvorenom školskom natjecanju "Vatroslav Lisinski" Beograd 2001., I. nagrada na Republičkom natjecanju muzičkih i baletnih škola Srbije, Beograd 2005., dva puta I. nagrada na Međunarodnom natjecanju drvenih puhača, Požarevac 2005. i 2006. godine. Član je komornih sastava, tria klarineta "Kremida" i dua klarineta "Dami" u klasi **prof. Nenada Mirića**.

Lijep broj slušatelja nagradio je pljeskom na kraju koncerta Dávida Erősa i njegove goste a potom je prijatno druženje nastavljeno u dvorani Doma sv. Ambrozija uz domjenak koji su pripremili Dávidovi roditelji.

Nenad Ješić

ISPRAVKA

U prošlom broju u članku o posjetu kardinala Meisnera Pančevu potkralo se nekoliko grešaka u pisanju pojedinih prezimena. Treba ih pisati ovako:

mons. Jenő Tietze, generalni vikar Zrenjaninske biskupije; mons. Martin Roos, temišvarski biskup; Béla Halász, pastor Reformirane Crkve; Sava Lazić, zborovođa hrvatskog zbora župe Pančevo. Ispričavamo se.

Nenad Ješić i Uredništvo Zvonika

Od Duhova do Petrova u Irigu

Blagdan Duhova kojega je Crkva ove godine proslavila 4. lipnja, proslavljen je svečano i u obnovljenoj crkvi u iriškoj filijali Dobrodol, a tijekom misnoga slavlja krštena je **Ana Marija Slovak**, dijete mladog bračnog para, **Vlade i Vesne Slovak**. Istoga dana u Irigu smo se oprostili od žene i majke dvoje djece: **Ružice Duhonj** (43), pravoslavne vjere. Župnik je u propovijedi istaknuo kako nam je najpotrebniji kontakt s Bogom i čovjekom, a srce ne može nitko dublje posjedovati nego li to može Bog.

Dodajmo da je u subotu prije Duhova, na poziv novoslankamenačkog župnika **Berislava Petrovića**, župnik predvodio i propovijedao na svetoj misi na njemačkom jeziku za vjernike "Donauschwa-ben" u Novom Slankamenu.

Na svetkovinu Marije Majke Crkve 5. lipnja oprostili smo se u Vrdniku od **Marije Pardovicki** (73). Opraštajući se od ove vjernice, župnik je istaknuo kako svaki čovjek ali i svaki narod kad ih isti Duh napoji, ostaju i još više postaju ono što jesu. A taj Duh je i Mariju činio takvom. "Sve se rađa u krilu majke: tu se uči, odgaja, postaje čovjekom: to su **Franjo i Agica**, tvoja djeca", poručio je na kraju župnik.

U subotu 10. lipnja oprostili smo se od **Jožike Vizmega** (73), supruga pokojne tete **Ilke**, kod kojih se župnik tijekom 24 godine hranio. Istaknuvši njegove poznate osobine i crte, župnik je istaknuo kako, iako ga svi dobro poznajemo, ne treba isticati njegove vrline a još manje mane. No, unatoč tomu svi smo ga voljeli, istaknuo je župnik.

Mjesec lipanj je mjesec svetaca, pa smo tako uz blagdan Duhova proslavili i Presveto Trojstvo, sv. Antuna i Tijelovo.

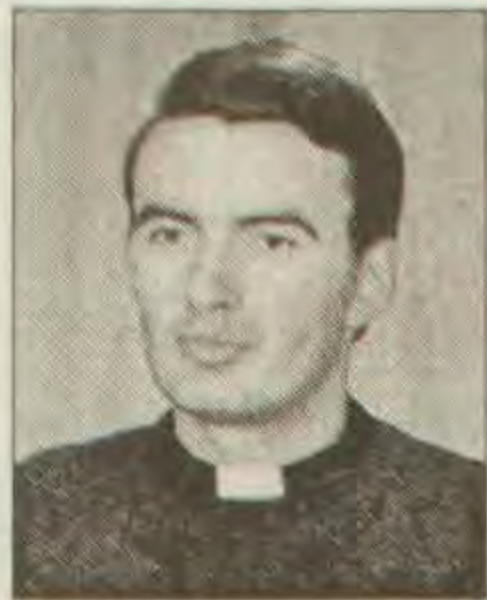
Župnik je 17. lipnja bio dionik VIII. balkanskog susreta planinara "Fruška gora 2006" u Vrdniku. Kao vjeroučitelj bio je gost na prigodnoj Akademiji te na ručku uz Dan škole u Irigu, a u Šatrincima pak na slavlju ženidbe **Svetlane Takač** i **Bojana Kneževića**.

U nedjelju 18. lipnja u Irigu su Prvu sv. Pričest primile **Svetlana Varga** i **Marijana Mulai**, a krštena je Marijanina sestra **Eszti Mulai**.

Istoga je tjedna župnik bio sudionik već tradicionalnog IV. Vidovdanskog sabora u Vrdniku u organizaciji **Lazara Pilipovića**, **Save Vasiljevića** i pomoćnika Pokrajinskog tajništva za trgovinu i turizam **Ernea Varnju**.

Slavlje Prve sv. Pricesti proslavljeno je i u vrdničkoj kapelici 25. lipnja. Prvu sv. Pricest primili su: **Marina Čonka**, **Monka Šiket**, **Danijel Mašić**, **Elizabeta Šarić** te **Miroslav Šarić**.

Mjesec lipanj završen je proslavom blagdana apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla. Uoči samoga blagdana, župnik je kao začasni kanonik bio na obredu "instalacije" dva nova kanonika u đakovačkoj katedrali. Na Petrovo je pak u Đakovu zaređeno 6 novih svećenika. Vjerujemo, netko će od njih doći i ovdje u naš Srijem. /ff./

Uređuje: Franjo Ivanković

POSJET GOLOM OTOKU

Nakon polemičnih najava u tisku i velikog zanimanja javnosti, svećenici Riječke nadbiskupije i Gospičko-senjske biskupije posjetili su 22. lipnja Goli Otok, ozloglašeno mjesto zlostavljanja političkih zatvorenika komunističke Jugoslavije. Unatoč pokušajima da se u tom posjetu pronađe politička simbolika i Crkvi pripišu dnevnopolitičke etikete, svećenici i dva biskupa s mise na Golom Otoku odaslali su samo poruku vjere, kršćanskog suosjećanja sa svim patnicima, i nade koja vjerom u Krista uporno tinja u svakome čovjeku. Misu u nekadašnjoj kaznionici predvodio je riječki nadbiskup **Ivan Devčić**, uz gospičko senjskog biskupa **Milu Bogovića** i pedesetak svećenika iz dviju biskupija. "Misleći na Crkvu hrvatskih mučenika želimo pod njen krov staviti sve one koji su patili u našoj prošlosti", objasnio je motive molitve za žrtve na Golom Otoku biskup Bogović. Nadbiskup Devčić u svojoj je propovijedi istaknuo važnost ostavštine prošlosti za izgrađivanje kulture današnjice. Iz prošlosti je, kako je objasnio, potrebno učiti kako bi se prenosilo ono dobro i ne ponavljalo zlo koje je učinjeno. "Postoji naime generacijska solidarnost u dobru i zlu koja nadilazi vremenske granice i povezuje u jednu živu cjelinu prošlost, sadašnjost i budućnost. Jedni od drugih nasljeđujemo jedno i drugo, dobro i zlo. Svaka je generacija odgovorna da ono što je primila preda dalje. Svaka je generacija također odgovorna da novoj generaciji preda u baštinu što manje zla, a što više dobra. Štoviše, odgovorna je da lanac baštinjenog zla prekine, a lanac baštinjenog dobra nastavi i produži bez prekida", rekao je. Nadbiskup je istaknuo kako sve žrtve zaslužuju spomen i molitvu jer "kao vjernici ne možemo u patnjama koje su se ovdje dogodile, kao ni u patnjama koje su se bilo gdje drugdje dogodile, ne prepoznati Kristove patnje, tj. samoga Krista koji trpi u onima koji trpe, i koji je mučen od onih koji bilo kojeg čovjeka muče i ubijaju". Vodič na Golom Otoku, otočiću između Krka i Raba, bio je nekadašnji zatvorenik **Božidar Ćuk** koji je od 1983. do 1988. robijao na Otoku zbog parole "Živjela Hrvatska". Drhtavim se glasom prisjetio strahota koje je doživio u tih pet godina, zlostavljanja, batina i napornog rada u iznimno teškim uvjetima, ljeti pri visokim temperaturama, a zimi po hladnoj buri. Goli Otok, nakon drugog svjetskog rata, bio je strogi zatvor za političke zatvorenike koje je komunistička diktatura procijenila opasnim za održanje svoje vlasti. Zatvor je prestao s radom 1988., a godinu poslije 1989. biva potpuno napušten. Povod posjetu svećenika Golom Otoku bio je proslava svećeničkog dana, tradicionalnog susreta svećenika Riječke nadbiskupije i Gospičko-senjske biskupije. Već je uobičajeno da se taj dan proslavlja 22. lipnja kada se obilježava i Dan antifašističke borbe, jer taj dan nije i vjerski blagdan te nije obavezno služiti mise. Prošle su godine svećenici posjetili Gorski Kotar, a ove je godine kao mjesto susreta izabran Senj zbog pripreme za proslavu visoke obljetnice senjskog sjemeništa. Senjsko sjemenište utemeljeno je prije 200 godina i ugašeno 1940. godine. Sedam godina kasnije nastavljena je tradicija senjskog bogoslovnog sjemeništa otvaranjem bogoslovije i teološkog studija u Rijeci, gdje se i danas nalazi. Visoka obljetnica te ustanove bila je povod da se svećenici susretu upravo u Senju, a posjet Golom Otoku samo je usputna zanimljivost svećeničkog dana.

SUSRET NADBISKUPA PRENDE I EPISKOPA FOTIJA

U organizaciji Misije OESS-a u Hrvatskoj u ponedjeljak 26. lipnja u dvorani Nadbiskupskog ordinarijata u Zadru održan je susret zadarskog nadbiskupa **Ivana Prende** i pravoslavnog episkopa dalmatinskog **Fotije Sladojevića**. Bio je u pratnji arhimandrita **Germana**, igumana Manastira Krke i zadarskog paroha **Petra Jovanovića**. Susretu su nazočili i voditelj Misije OESS-a u Hrvatskoj **Jorge Fuentes**, generalni vikar nadbiskupije **mons. Ivan Mustać** te **Milorad Pupovac** i **Ratko Gajica**, zastupnici srpske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru. Na susretu se razgovaralo o zajedničkim aktivnostima koje bi poduprle povratak i reintegraciju Srba u županiji, unapređenju mirnog suživota i pomirenja između Hrvata i Srba, rečeno je na tiskovnoj konferenciji nakon sastanka. Nadbiskup Prenda pojasnio je da susret nije održan iz političkih, nego humanih i kršćanskih motiva, te da oni, poglavari obiju Crkvi, žele da i katolici i pravoslavni žive svoja uvjerenja u slobodi savjesti, nutarnjem doživljaju onoga čemu pripadaju, dakle svom identitetu: duhovnom, crkvenom, kulturnom i nacionalnom. "To su ljudska prava koja treba poštivati, temeljni uvjet da društvo može živjeti i rasti", rekao je nadbiskup, dodavši da na taj problem gleda s humanog gledišta i da će kao kršćanin doprinijeti razvoju suživota i rješavanju konkretnih teškoća i pitanja na terenu. Nadbiskup je izrazio spremnost zalaganja za poštivanje prava svih, zahtjeva za obnovu katoličkih i pravoslavnih crkvi. "Svatko ima pravo na svoj povratak i odlazak. To pravo treba vrijediti na temelju zakona i kršćanskih načela", pojasnio je mons. Prenda, dodavši da ne možemo reći da živimo Evanđelje ako se ne zalažemo za pomirenje. Istaknuo je i ekumensku dimenziju susreta. Tema razgovora je i pitanje razvoja ekumenskih odnosa Crkve koja ima ozbiljna ekumenska nastojanja. "Kako se budu razvijali, doći će se do zaključaka koji su najbolji oblici susreta, komunikacije, međusobnog rada. Za nas na crkvenom području ekumenizam je zadatak kojeg živimo kao poslanje Crkve. Crkva traži da radimo na približavanju i međusobnim kontaktima", napomenuo je nadbiskup Prenda. "Dogodila se velika tragedija na ovim prostorima a mi kao Crkva tu smo da liječimo duhovne i tjelesne rane. Za nas kao Crkvu važnije su duhovne rane jer kroz vjeru i molitvu obnavljamo unutrašnjeg čovjeka. A državne institucije su tu da učine nešto na izvanjskoj obnovi crkava, parohijskih kuća i kuća pravoslavnih kršćana", izjavio je episkop Fotije. Ukoliko smo kršćani, živimo zakon pomirenja i ljubavi. Živimo kroz vjeru, Boga i praštanje bližnjemu, tako i nama Bog oprašta, rekao je episkop, dodavši da nas tome uči i naša osnovna molitva Novog zavjeta ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Priroda Crkve je da živi kroz praštanje. "Ako napustimo taj put prelazimo na druge prostore koji nisu izvorno naši. U tome smo se svi suglasili i nadam se da će se praktične stvari brzo početi realizirati", istaknuo je episkop Fotije. Zastupnik Pupovac sadržaj razgovora smatra ohrabrujućim za njega kao političkog predstavnika. Taj prostor, koji je i njegov zavičaj, pretrpio je velika ratna stradanja, rekao je, dodavši da se još uvijek osjećaju rane, boli i trpi se zbog stradanja koje se još uvijek vidi. "S obzirom na to da Zadar i njegovu okolicu, Srednju Dalmaciju, vidimo kao drugo hrvatsko središte u skoroj budućnosti, po svojim gospodarskim, kulturnim i socijalnim potencijalima, naša je dužnost da taj prostor što je moguće više i prije rasteretimo ratnih strahota i da ga uredimo tako da tu svoju prosperitetnu perspektivu dosegne što je moguće prije", pojasnio je Pupovac, dodavši da kultur-

Crkva u Hrvata / Crkva u svijetu

ološko bogatstvo Srednje Dalmacije traži da učinimo sve kako bi se preostala pitanja ratnog nasljeđa što je moguće prije riješila: prisutni incidenti, sporovi oko vlasništva, da se Crkve i zajednice međusobno otvore i učine svoje nasljeđe i tradiciju zajedničkim bogatstvom na ovim prostorima.

KAPELICA NA STADIONU OSTALA ZATVORENA

Nedavno blagoslovljena kapelica u sklopu Olimpijskog stadiona u Berlinu ostala je zatvorena u tijeku Svjetskoga nogometnog prvenstva. Povjerenik za sport Evangeličke crkve za područje Berlina-Brandenburga **Bernhard Felmberg** istaknuo je da je razočaran tom odlukom FIFA-e te zatražio razgovor s njezinim predstavnicima. Prema mišljenju dužnosnika FIFA-e, nekršćanski nogometaši osjećali bi se u toj kapelici isključenima pa je odlučeno da kapelica bude zatvorena u tijeku prvenstva. S druge strane, kršćanske Crkve u Njemačkoj smatraju da je kapelica u službi svih sudionika Svjetskoga nogometnog prvenstva.

iz moga ugla

PRIJE I POSLIJE KRISTA ili PRIJE I POSLIJE NOVE ERE?

Dva su najveća blagdana u nas kršćana:

rođenje Isusovo tj. Njegov dolazak na zemlju, među ljude - BOŽIĆ i kraj Njegova zemaljskog puta među ljudima, tj. Njegova smrt i Uskrsnuće - USKRS.

Isusov dolazak, koji je ljudskom životu dao novu dimenziju - neposredan, tjelesni susret s Bogom i početak Novog zavjeta, vođe ljudskog društva smatrali su ključnim događajem i važnim povodom za obilježavanje novog doba. Pri označavanju vremena kad se što dogodilo počeli su pisati *prije Krista* (pr. Kr.) odnosno - *poslije Krista* (po Kr). Tako je bilo obilježavano i u našoj literaturi do našeg i u naše doba sve do dolaska bezbožnog komunizma.

Poslije završetka Drugoga svjetskog rata u komunističkoj školi, kakvu sam i ja pohađao, dobili smo nove udžbenike, mahom prevedene s ruskog ili pisane pod njihovim utjecajem. Navikli dotada, da uz pojedine godine i osobe stoji *pr. Kr.* odnosno *po. Kr.*, najednom se sretosmo s dotada nepoznatim nazivima: *za stare ere* ili *prije nove ere*; *poslije stare ere* ili *za nove ere*. Zbunjeni ovom promjenom, zapitali smo profesora: "Koje je to vrijeme, *prije nove* i *za nove ere*? Kada zapravo prestaje *stara era* i počinje *nova era* po kojoj se broje godine?"

Profesor, očigledno nepripremljen, počeo je pomalo nelagodno objašnjavati, kako se, da bismo lakše vladali brojkama i snalazili se u vremenu, morala naći jedna točka - granica koja bi dijelila staro doba od novoga. I zato sve prije te točke zovemo *prije nove ere* ili *za stare ere*, a poslije te točke je *nova era* u kojoj i mi živimo. Misleći da smo prihvatili njegovo objašnjenje, uzviknuo je: "Eto, to je valjda svima jasno?!"

Javi se jedna djevojka, najbolji učenik u razredu: "Nije, druže profesore. Mene zanima ta točka koja dijeli te ere. Nije li to rođenje Isusa Krista? Zato što u starijim, dosadašnjim udžbenicima piše *prije Krista* i *poslije Krista*, a u još starijim našla sam *prije Isukrsta* i *poslije Isukrsta*..." Na to je profesor odgovorio, ljutito: "Vi ste zavedena." Time je završio školski sat i napustio razred.

Eto, tako su u našu literaturu ušle neke ERE i slični nakazni izrazi koji su rezultat mržnje prema svemu što je vezano za kršćanstvo, a sljedbenici tih ideja, i pored toga što je ideologija, sistem i vladavina komunizma srušena, i dalje pokušavaju zadržati svoja obilježja čak i u kršćanskim časopisima. Slučaj s erama je drastičan, očigledan primjer vrijeđanja naših osjećaja, jer se njime želi rođenje našeg Isusa učiniti beznačajnim.

Lijepo i pohvalno je što su se te osobe, takozvani socijalisti, vratili Crkvi, ali je žalosno i drsko što su ta nakazna obilježja donijeli sa sobom pa nam ih čak i u naš vjerski tisak podmeću. Ne mogu shvatiti da neki urednici dopuštaju takve provokacije, jer je i u napisima nekih od tih autora lako uočiti pokušaj nametanja duha toga vremena.

Ne dopustimo kojekakvim erama da nam se motaju po našim vjerskim atmosferama.

Julius Mikeljević, Beograd

INSTITUTUM THEOLOGICO-CATECHETICUM - SUBOTICA
TEOLOŠKO-KATEHETSKE INSTITUT - SUBOTICA
TEOLÓGIAI-KATEKÉTIKAI INTÉZET - SZABADKA

Trg žrtava fašizma 19, SCG - 24000 Subotica,
Tel: 381-24-553-610, fax: 381-24-552-497,
e-mail: tki@tippnet.co.yu

Rektor Teološko-katehetskog instituta Subotičke biskupije raspisuje

NATJEČAJ

za upis na studije na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije u akademskoj 2006./2007. godini.

Studij na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije traje četiri godine i na razini je visoke spreme. Predavanja i seminari se održavaju u Subotici (Trg žrtava fašizma 15) i Novom Sadu (Katolička porta 3), a po završetku studija stječe se stručni naziv diplomiranog katehete koji omogućuje kandidatima predavanje vjerske nastave u osnovnim i srednjim školama. Natjecati se mogu kandidati koji imaju srednju školu ili više od toga, a prijave moraju stići najkasnije do 15. 08. 2006. godine.

Tijekom studija na Teološko-katehetskom institutu kandidat će imati sljedeće predmete: Uvod u Stari zavjet, Egzegeza Staroga zavjeta, Uvod u Novi zavjet, Egzegeza Novoga zavjeta, Biblijska arheologija, Katehetika, Dogmatika, Moralno bogoslovlje, Fundamentalna teologija, Opća povijest Crkve, Nacionalna povijest Crkve, Patrologija, Duhovno bogoslovlje, Pastoralno bogoslovlje, Liturgika, Sakralna umjetnost, Crkvena glazba, Crkveno pravo, Župna administracija, Teologija ekumenizma, Povijest filozofije, Psihologija religije, Psihologija, Pedagogija, Didaktika, Sociologija i Mas-mediji i komunikacije.

Prijave s dokumentacijom molimo slati na sljedeću adresu:

TEOLOŠKO-KATEHETSKE INSTITUT
(Prorektor prof. dr. Andrija Kopilović)

24106 Subotica
Starine Novaka 58
Tel. i fax: 024-566-546
E-mail: tki@tippnet.co.yu

Pored popunjenog prijavnog lista potrebno je priložiti još:

1. Izvod iz matične knjige rođenih
2. Krsni list
3. Fotokopiju diplome najviše završene škole (od srednje pa naviše)
4. Vlastoručno (ne tipkano) napisanu molbu za prijem na ovaj Institut koja treba da sadrži:
a) kratak životopis i b) obrazloženje zašto se osoba upisuje na ovaj studij
5. Preporuku župnika (samo za one koji žele biti katehete ili raditi neku crkvenu službu)
6. Liječničko uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti
7. Dvije fotografije veličine 6 x 4 cm za indeks i za matični karton.

Nikla u brojnoj obitelji

Zdenka se rodila na Badnjak u mjestu Krivá u slovačkoj pokrajini Orava kao 10. od 11 djece, dijete svojih roditelja **Pavla** i **Zuzane**. Na krštenju je 27. prosinca 1916. godine dobila ime **Cecilija**. Njezini su je dobri roditelji lijepo odgojili u vjeri. U obitelji Scheling se zajednički molilo i savjesno radilo. U školi su djeca voljela Ceciliju. Bila je marljiva i poslušna. Rado je pomagala drugima. Cecilija se zagledala u ljubav i požrtvornost milosrdnih sestara svetoga Križa, pa se poslije završene osnovne škole javila u samostan. Završila je medicinsku školu i postala njegovateljica bolesnika. Tako je htjela voljeti Boga i ljude. Roditelji su bili oduševljeni njezinom odlukom. Rodbina se ponosila Cecilijom.

Među sestrama svetoga Križa

Cecilija je, nakon redovničke formacije, 30. siječnja 1937. godine, u dobi od 21 godine položila svoje prve zavjete i dobila redovničko ime **Zdenka**. Najprije je njegovala bolesnike u bolnici grada Humenné u istočnoj Slovačkoj, a 1942. godine je pozvana u Državnu bolnicu u Bratislavi na rendgenološki odjel. Živjela je za bolesnike. Bila je požrtvovana, i uživala u svome poslu. Svi su je znali kao dobru sestru. Zdenka nije bila samo uzorna redovnica, već i primjerna njegovateljica bolesnika. Kad su u nekadaš-

Piše: Stjepan Beretić

31. srpnja

Blažena Zdenka Schelingová

(* 24. prosinca 1916. + 31. srpnja 1955.)

- deseto dijete svojih roditelja ● medicinska sestra ●
- redovnica ● spasila tri svećenika i tri sjemeništara ●
- spasila svećenika osuđenog na smrt ●
- okrutno mučena ● žrtva komunističkog terora ●
- osuđena na 12 godina zatvora ●
- kažnjena s 10 godina gubitka građanskih prava ●
- prekasno amnestirana ● umrla od posljedica mučenja ●

njoj Čehoslovačkoj 1948. godine vlast preuzeli komunisti, počeo je otvoreni progon Katoličke crkve. Vjernike je zadesilo progonstvo zbog vjere. Biskupi i svećenici su okrutno proganjani i zatvarani. Likvidirani su čitavi redovi i kongregacije časnih sestara. Časne sestre su poslone na prisilan rad.

Spasila živote

Komunisti su je 1952. godine optužili zato što je u noći između 19. i 20. veljače pomogla da pobjegnu iz bolnice tri svećenika i tri sjemeništara. Svećenik **Štefan Kostial** bio je u bolnici na liječenju, a kao zatvorenik trebao je biti osuđen na smrt. Tada je u Slovačkoj vladao sveopći strah. Sestra Zdenka se odlučila za veliki podvig. Radije bi trpjela nego izdala svoju savjest i riječ koju je dala Kristu i njegovoj Crkvi. Bila je nevjerojatno hrabra omogućivši bijeg tom svećeniku Štefanu, koji se u Državnoj bolnici liječio od posljedica mučenja pri saslušavanju. Kad je svećenik pobjegao, Zdenka se pred križem molila u bolničkoj kapeli: "Gospodine Isuse, za njegov život žrtvujem svoj jedini. Pomozi mu da ostane živ!"

Tamnica za ljubav

Zloglasna slovačka Državna sigurnost imala je svoje ljude u svim slojevima društva. Sestri Zdenki postaviše zamku da bi je likvidirali. Tako je 29. veljače 1952. stavljena na muke, ne bi li odala imena ljudi koji su šestorici osuđenika omogućili bijeg iz bolnice. Budući da Zdenka nije odala svoje pomoćnike, 17. lipnja 1952. godine je osuđena na 12 godina robije

i 10 godina lišenja građanskih prava. Osuđena je za velizdaju, što je bio najteži prekršaj protiv države. Pravi razlog njezinog robijanja bila je njezina vjera. Kažnjena je iz mržnje prema vjeri. Kad je već bilo sigurno, da zbog ozbiljnih zdravstvenih teškoća neće živjeti dulje od godinu dana, da ne bi umrla u tamnici, 16. travnja 1955. amnestirana je. Tri mjeseca kasnije, 31. srpnja 1955. završila je svoj junački sveti život u Trnavi. Bilo joj je tada samo 38 godina.

Oproštenje je najveća stvar u životu

Od svoga uhićenja sve do posljednjih trenutaka svoga zemaljskoga života sve je patnje podnašala junački strpljivo. Hrabroj i svetoj redovnici nikada nije nestao osmijeh s lica. Potpuno se svjesno odlučila umrijeti za Boga i za dobro Crkve. U srcu joj nije bilo ni trunke mržnje prema mučiteljima. Sestra Zdenka je bila nepatvoreni uzor vjernosti i opraštanja. Kad su je prebijali na smrt, rekla je: "Oproštenje je najveća stvar u životu." Odmah poslije njezine smrti Božji narod ju je počeo držati za mučenicu vjere. Danas njezino tijelo počiva u crkvi svetoga Križa u Podunajskim Biskupicama. Sestru Zdenku Schelingovú je, prigodom svoga pohoda Slovačkoj, 2003. godine proglasio blaženom **Ivan Pavao II.**

Zaštita: zaštitnica je medicinskih sestara i tehničara, nepravedno progonjenih. Ime Zdenka znači Sidonka (po gradu Sidonu u Feniciji), a ime Cecilija znači onu koja je iz rimske obitelji Cecilijanaca.

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

U povodu 50. obljetnice smrti o. Gerarda Tome Stantića

Piše: o. Ante Stantić, OCD

Na blagdan sv. Ivana Krstitelja, 24. lipnja 1956. preminuo je u karmelskom somborskom samostanu SB Gerard Tomo Stantić. Njegov je pokop bio veličanstven. Deset tisuća što vjernika što stanovnika Sombora ispratili su ga na vječni počinak. Držim znakovitim podudaranje datuma njegove smrti s blagdanom sv. Ivana Krstitelja. Sv. Ivan Krstitelj, kako nam je poznato i kako smo čuli u misnim čitanjima, bio je Isusov preteča. Poslan je od Boga pripremiti dolazak našega Spasitelja Isusa Krista. Zato na njegov blagdan svećenici, redovnici, pa i vjernici, koji mole Časoslov, mole: "Dođite, poklonimo se Jaganjcu Božjemu koga je Ivan radosno pokazao".

Na temelju poznavanja lika o. Gerarda Tome Stantića, možemo ustvrditi da je i on bio Isusov preteča, kao što to trebaju biti svi kršćani, kako bi Isus bio prisutan u svijetu. Svaki kršćanin ima to poslanje po "mjeri dara" što mu je Gospodin podijelio, već krštenjem, a Gerard Stantić je "mjeru dara" primio kao svećenik karmelićanin. Iz te riznice svojih darova on je dijelio ljudima u sredini u kojoj je živio: svojoj braći i vjericima osobito svojim primjerom, kao ispovjednik i kao propovjednik. Tako je radosno pokazao Isusa ljudima.

U skladu s ovim pretpostavkama želim u kratkim crtama izložiti cijeli program Gerardovog života i njegovih poruka kojima je kroz pedeset godina svoga boravka u karmelskom samostanu u Somboru hranio svoju dušu i to priopćavao vjericima koji su ga slušali, kako bi i oni radosno pokazivali Isusa svijetu.

Otac Gerard ima pred sobom cilj, ali želi da ga dosegnu i svi vjernici, a to je dostojanstvo čovjeka koje se očituje u slobodi djece Božje. "Čovjekovo dostojanstvo, piše on, je sloboda! Pravu slobodu je izgubio Adam i mi s njime. Gubimo također slobodu kada griješimo."

Poslije Isusovog rođenja znamo da je oblik slobode u našoj volji ako je okrenuta prema dobru, piše o. Gerard i nastavlja: "Dobru i slobodnu volju pokazujemo ukoliko ovisi od svakoga od nas: 'čistim okom duše... ako okom vjere tražimo trnje (grijeha i navezanosti), i čistimo i vadimo to trnje iz duše.'"

Proces vađenja trnja grijeha i sebljublja iz duše, mora prolaziti putovima kojima je išao Isus. U ostvarenju ljudsko-

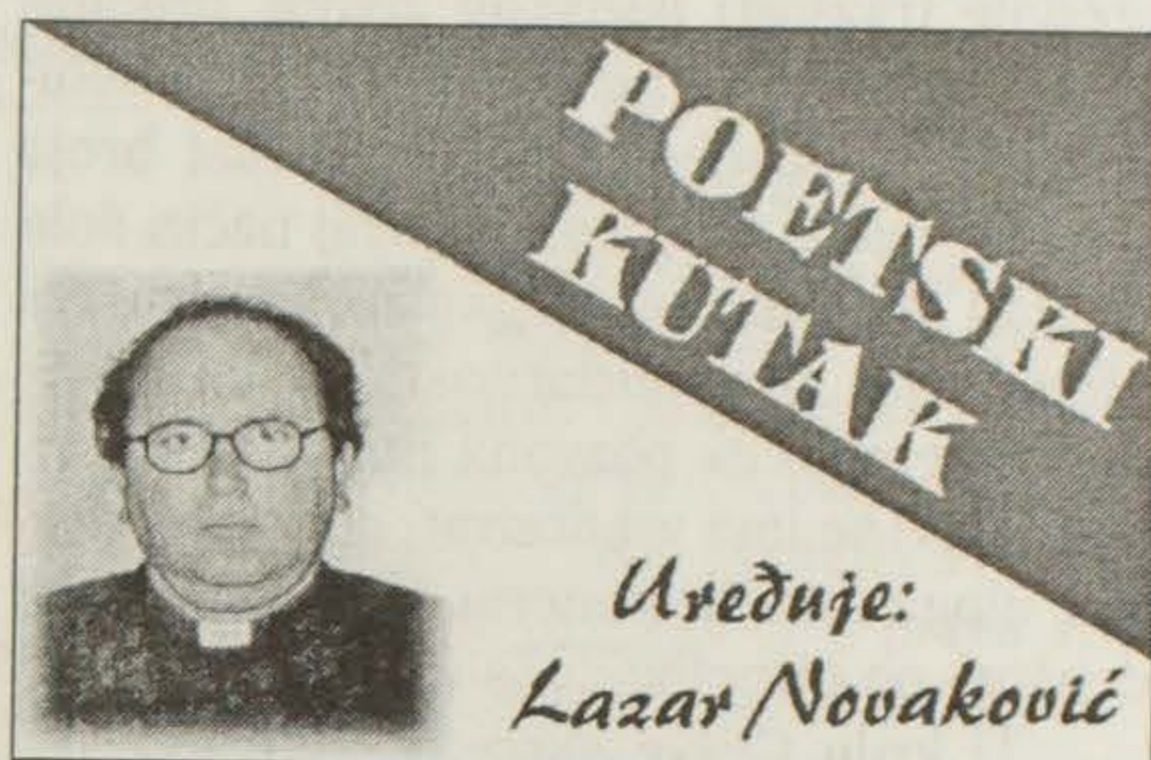
ga spasenja, zapisuje o. Gerard, je "umiranje" po križevima života. Grijeih i sebljublje imaju duboke korijene i nije lako te korijene zla izvući iz duše jer su ostale u duši kao posljedice istočnoga grijeha". Moraju, tvrdi Sluga Božji, grijesi uništeni biti, nagnuća zaspati. Duša treba proći kroz "noći", to jest noći u kojoj su svjetlo vjera, ufanje i ljubav, čijem se vodstvu razum treba podložiti, a takvo podlaganje je "mrak", "noć" za razum po učenju sv. Ivana od Križa. "Kroz noći treba isprazniti srce", "ispeći ga" kako bi bile "spaljene" sebljubive zemaljske želje. Osmišljavati vlastiti život kroz "druženje s patrijarsima", koji su prenositelji vjere. "Noći" vode u svitanje, u preobraženje duha, u susret s Bogom u "sjedinenje s njim". Kada se duša očisti od sebljublja, putovima vjere, ufanja i ljubavi, tada gori zapaljena ljubavlju prema Bogu i bližnjemu.

U cijelom procesu je vrlo važan Isus Krist, utjelovljeni Božji Sin. S njim se treba družiti i iz njegove Osobe crpiti i nadahnuća i poticaje, jamačno vjerom, ufanjem i ljubavlju, kako bi bili odlučni, ustrajni u opredjeljenju za Isusa Krista. Gerard ta raspoloženja, među ostalim, priopćuje sljedećim zapisom: "Isuse, ubij u meni sebičnost da postignem Tvoju milost, da živim za Tvoju slavu, za dobrobit svakoga čovjeka. Inače će mi srce biti vašar u kojem se kupuje, prodaje i vara..."

U uvodnim mislima ove homilije naveo sam poziv Crkve, kroz božanski časoslov: "Dođite, poklonimo se Jaganjcu Božjem koga je Ivan radosno pokazao." Crkva slavi blagdan sv. Ivana Krstitelja, kako bi i danas, njegovim primjerom i riječima potakla vjernike da i oni radosno pokažu Isusa svijetu u kojem žive. Iz onoga što sam rekao o ocu Gerardu, služeći se njegovim riječima, otkrivamo da nas i on životom i riječima uči i potiče da se poklonimo Jaganjcu Božjem i da ga radosno pokažemo svijetu. Pokazat ćemo Isusa radosno ako prihvatimo i oživotvorimo program što nam nudi otac Gerard. On je još vrlo aktualan. Nije potrebno isticati da svijet danas živi od egoizma i sebljublja i da je egoizam i sebljublje, osobito moćnika u politici i ekonomiji, najveći krivac svim krizama današnjice. Oni stvaraju "vašar u kojem se trguje i vara", kako tvrdi otac Gerard. Kako bi se

svijet mijenjao, mi kršćani moramo moliti kao o. Gerard: "Isuse, ubij u meni sebičnost da živim na Tvoju slavu i za dobrobit svakoga čovjeka!"

"Umiranjem" strastima i egoizmu već "uskršavamo", "jer kao što je umiranje, smrt mladića iz Naima, bila sreća za njega tako će biti i za onoga koji mrtvenjem se na sveti način osvećuje grešnom tijelu, koje je grešno postalo po Adamovom grijehu, a koje je Isus učinio anđeoskim". Tko dakle mrtvi i zaboravlja sebe, služenjem Isusu i Mariji, "uskršava na novi život i svijetli drugima i potiče ih na život dostojan čovjeka, i radosno pokazuje Isusa svijetu.

LUJO MEDVIDOVIĆ

Rođen je 17. listopada 1950. godine u Lokvičicama kod Imotskog. Nakon osmogodišnje škole u Krivodolu, gimnaziju i Pravni fakultet završio je u Splitu. Magistrirao je iz područja filozofije u Osijeku gdje danas živi i radi.

Objavio je osamnaest samostalnih knjiga. Zastupljen je u skupnim knjigama a objavljuje i u više časopisa. Član je društva hrvatskih književnika.

DAJ BRATE RUKU

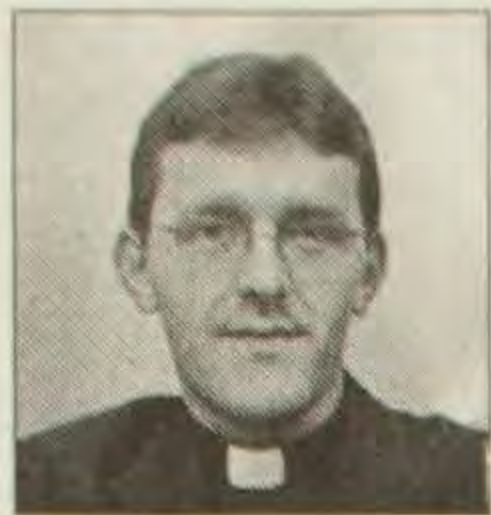
Ovaj sam mjesec kratak za sto kuna,
Pa opet valja, spojiti ću kraj s krajem,
Manje uzimam a više dajem,
- Pjeva se meni, eto, zbog računa.

Stranci nagluhi za naše probleme,
Živi se teško a ipak se diše,
Prašina nova zivka stare kiše,
- Pjeva se meni, na varave teme.

Duh je i onda bio iznad vode,
Da nije tako ne bi bilo svijeta,
Namigni makar jednim okom, rode,
- Nek zalud nisu pjesme ni poeta.

Daj brate ruku, ja ću prst poštenja:
Svi smo mi problem i dio rješenja.

Lujo Medvidović

Piše: mr. Mirko Štefković

DOSTOJANSTVO STARCA I NJEGOVO POSLANJE U CRKVI I SVIJETU

- prikaz dokumenta -

U sklopu priprava za Veliki Jubilej 2000. godine Papinsko vijeće za laike objelodanilo je gore naslovljeni dokument. Na taj način Katolička je Crkva dala svoj doprinos međunarodnoj godini starih, koju je posebnom rezolucijom ONU proglasio za 1999. godinu. Ovaj spis pokušava usredotočiti pozornost na "tihu revoluciju" demografske tranzicije produljivanjem srednje trajnosti ljudskog života, omogućenu novim dostignućima znanosti i medicine, te na posljedični učestali rast broja starijih osoba. Stoga se na ovaj način žele ukazati mogućnosti organizacije društva utemeljene na solidarnosti, u čemu je svaka generacija pozvana dati svoj doprinos. Tako se ima vrednovati i nenadomjestiva uloga starijih generacija u današnjem društvu po principu supsidijarnosti.

U krilu Crkve skrb za stare nije novina, osobito zahvaljujući tolikim inicijativama raznih redova i družbi, te laičkih udruga. Na ovaj se način želi podijeliti već postojeće iskustvo i razmišljati o odgovorima na izazove koje nam po tom pitanju donosi sadašnje vrijeme.

Smisao i vrijednost starosti

Danas se obično na treću generaciju gleda iz perspektive neproduktivnosti. Po tom viđenju radi se o fazi laganog gašenja ljudskog postojanja zaboravljajući kako je to životna dob koja donosi nove mogućnosti zalaganja i rasta. Kvaliteta starosti ponajprije ovisi o sposobnosti spoznaje njezine vrijednosti i smisla, kako na čisto ljudskom tako i na vjerskom planu. Zato je nužno starost vidjeti u okviru Božjeg spasenjskog plana ljubavi s ljudima. Samo u svjetlu vjere, osnaženi nadom koja ne postiđuje, možemo biti sposobni živjeti svoju starost poput dara i zadaće. Potrebno je stoga poraditi na odgoju pozitivnog viđenja starosti i njezinog doprinosa humanizaciji današnjeg multigeneracijskog društva. Iskustvo, sjećanje, potpunije viđenje života, samo su neke od značajki "karizme starosti", bez koje se u društvu gubi osjećaj za prave vrijednosti i smisao života koji ne može izbjeći patnju.

Starac u Bibliji

Po Svetom pismu starija osoba zaslužuje poštovanje (usp. Lev 19,32), osobito ako se radi o roditeljima (usp. Pnz 5,16). Stari pripovijedaju o Božjim djelima i tako mlađim generacijama prenose iskustvo Boga (usp. Ps 44, 2), donoseći i u starosti svoje plodove (usp. Ps 92,15). Ni tužni i bezukusni dani starosti nisu nepoz-

nati Svetom pismu (usp. Prop 12,1). Sve to je sastavni dio ljudskog života. Čovjek mudra srca je svjestan svoje prolaznosti (usp. Ps 90,12) i zato unatoč svim poteškoćama koje mu donosi starosna dob može sit života umrijeti i u miru se pridružiti svojim precima (usp. Post 25,8), jer se u Gospodina uzdao da ne bude postiđen zauvijek (usp. Ps 71,1).

Zajednički problemi svih generacija

Ni mlade generacije nisu izuzete od problema s kojima se susreću starije osobe. Društvena marginalizacija na osobit način pogađa starije osobe, koje više nisu u stanju držati korak s užurbanim tempom razvitka, te su na taj način često uskraćene za osobne kontakte s drugim generacijama. Institucionaliziranje skrbi za stare često puta toj plemenitoj službi oduzima dušu. Naglo odvajanje od svijeta rada također predstavlja svojevrsan problem starijih osoba, koje se kasnije vrlo teško usuđuju priviriti u taj za njih već zatvoren sustav. U svemu tome ohrabrujuća je činjenica sve većih mogućnosti volonterskog uključivanja starijih osoba u raznim segmentima društva.

Smjernice za pastoral starih

Crkva kao zajednica je mjesto u kojem su sve generacije pozvane sudjelovati na Božjem planu spasenja i o tome svjedočiti. Uloga starijih osoba u toj velikoj zadaći ne smije biti neopažena ili podcijenjena. Zato su starije osobe potrebne osobite pastoralne skrbi, kako bi se i same, poput svjedoka vjere (usp. Ps 44,2; Izl 12,26-27; Pnz 32,7), učitelja života (usp. Sir 6,34; 8,11-12) i karitativnih djelatnika, što bolje mogle uključiti u životno poslanje Crkve. Sudjelovanje u liturgiji i brizi za liturgijska mjesta, osobna molitva, svjedočenje vjere u kušnji, bolesti i patnji, te zalaganje za kulturu života i obitelji, tek su neka od područja na kojima je zalaganje starijih od nepobitne važnosti. Na taj način se bolje mogu upoznati njihova opravdana traženja i na njih prikladno odgovoriti, osobito u omogućavanju sudjelovanja na sakramentima. Tako im se može pomoći u nadilaženju osjećaja beskorisnosti i beznađa, vrednujući one njihove nezamjenjive sposobnosti kojima oni na svoj način pridonose stvaranju humanijeg svijeta.

Međugeneracijska solidarnost je poziv i mlađima i starijima da se usmjere jedni na druge, kako bi se uzajamno potpomogli u hodu ka kući Očevoj, gdje i ta podjela nestaje.

Hrvatske katoličke
internet stranice (52.)

**Hrvatska biskupska
konferencija**
www.hbk.hr

Posljednjih je godina internet postao, među ostalim, i neizostavnim sredstvom komunikacije s javnošću mnogih institucija, pa tako i unutar Crkve. Jedna od takvih crkvenih institucija jest i Hrvatska biskupska konferencija (HBK) - skupština katoličkih biskupa s područja Republike Hrvatske, čija se internet stranica nalazi na adresi:

www.hbk.hr

Temeljni je cilj stranice upoznavanje vjernika i drugih zainteresiranih o ustroju Crkve u Hrvata i aktualnostima u Crkvi. U tom su cilju najznačajniji podlinkovi Katolička crkva u Hrvatskoj i Hrvatska biskupska konferencija. U okviru podlinka Katoličke crkve u Hrvatskoj opisan je crkveni ustroj, sa svim hrvatskim metropolijama, nadbiskupijama i biskupijama, redovništvom, Caritasom, dušobrižništvom u inozemstvu i katoličkim školskim sustavom, a tu su i podaci o hrvatskim misionarima, blaženicima i svecima, u ratu porušenim i oštećenim sakralnim objektima, ekumensko-dijaloški odnosi i druge teme. Podlink o HBK sadržava temeljne podatke o povijesti, pravnim aktima, tijelima i svim članovima HBK. Tu su još i podlink Priopćenja, vijesti i izjave, koji se u zadnje vrijeme ne baš redovito ažurira, te daljnji podlinkovi na pojedine nadbiskupije te na najvažniji hrvatski katolički tisak.

Hrvatska biskupska konferencija osnovana je 1993. godine sa sjedištem u Zagrebu, kao nacionalni kolegij biskupa Hrvata katolika u matičnoj zemlji. Kao gosti u radu pojedinih tijela HBK, prije svega njezine plenarne sjednice, redovito sudjeluju i biskupi iz susjednih crkvenih pokrajina u kojima žive hrvatski vjernici - Biskupske konferencije BiH te Subotičke biskupije. Tako je biskup subotički Ivan Penzeš redoviti gost zasjedanja najvišega crkvenog tijela HBK.

s. b.

Piše: dr. Andrija Kopilović

16. 07. 2006. - PETNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Am 7,12-15; Ps 85,9-14; Ef 1,3-14; Mk 6,7-13

Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje i daj nam svoje spasenje

Liturgija ove nedjelje govori o poslanju. O poslanju proroka, o poslanju apostola. Psalmist, svjestan da je poslanje od Boga, moli: "Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje i daj nam svoje spasenje." Molitva da Gospodin pokaže putove svoje i spremnost slušati glas Gospodnji temelj su poslanja. Bog poziva, Bog šalje, čovjek se odaziva ali mora oslušnuti što mu to Gospodin govori. Ono što je u vrijeme proroka Amosa, a što je i u naše vrijeme važno, upravo je čuti glas Gospodina koji obećava ono što svaki navjestitelj treba donijeti a to je spasenje i mir. Psalmist dakle sluša što Gospodin govori, a Gospodin obećava mir narodu svome. U tomu je njegovo spasenje i njegova slava se tako očituje što će njegovom milošću i milosrđem počivati mir među narodima. Dapače, ljubav kao Božji dar ili kao Bog sam, i vjernost koju Bog daje i daruje nama će se susretati, pravda i mir zagrliti. Ideja je psalma, što je i naša molitva i naš veliki program da se ljubav i vjernost sastanu, da se pravda i mir zagrlje. Tada i samo tako moguć je mir u zemlji našoj. Gospodin obećava i obećanje ispunja, ali je uvijek upitno koliko je druga strana, a to je naše srce, otvoreno i spremno da se to u njemu dogodi.

23. 07. 2006. - ŠESNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

*Jr 23,1-6; Ps 23,1-6; Ef 2,13-18
Mk 6,30-34*

Gospodin je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam!

Slika pastira je izgleda našem Gospodinu najdraža slika kojom se želi predstaviti svijetu. Isus očituje sebe i ljubav svoga srca najtoplije kad govori o dobrom pastiru koji se brine za svoje stado. Nama je strana uloga pastira, ali je bila vrlo bliska narodima među kojima je Isus djelovao i kojima je navješćivao Radosnu vijest. Ta uloga je vrlo bitna, spasenjska. Pastir je mnogima služio kao ideal istinske brige. Stoga današnja liturgija ponavlja onaj prekrasan psalam: "Gospodin je pastir moj, ni u čem ja ne oskudijevam!" Pastir je, naime, onaj koji se brine za svoje stado, koji čuva i hrani svoje stado i koji daje svom stadu sigurnost da ono može napredovati, cvasti i donositi plodove. Ne samo da mu daje hranu i brine se za nju, on mu daje žive tihe vode. U prenesenom smislu duša čovjekova pripada tom stadu. Iako se danas ne volimo uspoređivati s janjetom ili ovcom, to moramo činiti jer sam psalmist uspoređuje tako, a biti član stada znači biti član zajednice u kojoj je dobar pastir Isus - sigurnost života. I one bitne sastojnice koje čine život radosnim, jesu uistinu sigurnost zaštite od napada, sigurnost egzistencije od neimaštine i sigurnost od smetnje koja unosi zbunjenost i nesreću. Psalmist kaže: "Pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojim, jer ti si sa mnom." Dakle, pastir nikada ne napušta svojega stada. Ovaj je psalam radosna zahvala, duboki temelj nade i odanost tom pastiru koji je na čelu toga i takvoga stada.

30. 07. 2006. - SEDAMNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

2 Kr 4,42-44; Ps 145,10-11.15-18; Ef 4,1-6; Iv 6,1-5

Otvaraš ruku svoju, Gospodine, i štitiš nas

Kruh naš svagdanji ponavljamo svaki dan moleći molitvu Gospodnju. Kruh nije samo ona hrana kojom se uzdržava zemaljski život, nego je i svaka riječ koja izlazi iz Božjih usta. Ova nedjelja je usredotočena upravo na ovaj zemaljski kruh kojim se uzdržava zemaljski život. Psalmist 145. psalma svjestan je onoga čega smo i mi danas svjesni, ili bismo trebali biti, da je naš rad vrlo važan. Naše planiranje, obrađivanje zemlje i zarada kruha je vrlo važna, ali konačno, sav taj naš rad i plodovi našeg rada ne ovise samo o nama. Ovisi o onome koji blagoslov daje. Važan je onaj koji sije, važan je onaj koji zalijeva, a najvažniji je onaj koji daje da raste. Stoga psalmist u prvom stihu poziva na slavljenje Boga koji se očituje u djelima

svojim i to u djelima svoje darežljivosti, u djelima svoga blagoslova. On, koji jedini zna naše potrebe, daje sve što je prikladno i potrebno na vrijeme onima koji se pouzdaju u njega. Stoga su naše oči uprte u njega, jer on daje hranu u pravo vrijeme. Koliko puta smo iskusili, koliko puta doživjeli da su sve naše nade uzaludne, a pogotovo tjeskobe i strahovi ako se oslanjamo samo na sebe, a zaboravljamo na Boga. Zato je naš rad u isto vrijeme i zarada kruha, a još više slavljenje Boga za onaj dio koji će on dati, a to je blagoslov da primamo i da možemo dijeliti i darivati.

13. 08. 2006. - DEVETNAESTA NEDJELJA KROZ GODINU

1 Kr 19,4-8; Ps 34,2-9; Ef 4,30-5,2; Iv 6,41-51

Kušajte i vidite kako je dobar Gospodin!

Ova nedjelja je u svojoj liturgiji nastavak izviješća oko kruha koji je Isus umnožio, i o onoj hrani koja je potrebna za zemaljski život. Današnja Liturgija ide korak dalje i dublje jer navješćuje onu hranu koja je kruh s neba ili kruh nebeski. Psalmist, jasno, iskustvom Staroga zavjeta veliča Boga za ono djelo kada je, izvodivši narod iz Egipta i vodeći ga prema obećanoj zemlji, cijelog putovanja hranio narod kruhom s neba - manom. Ta briga Božja da u pustinji dnevno nahrani svoj narod je izvanredni biblijski dokaz Božje blizine i Božje brige za ljudske potrebe. No, spoznaja da je svaki dan primao s neba kruh koji je blagovao, trebala je dovesti izabrani narod do stalnoga kontakta s Bogom - molitvenog, zahvalnog, poklonstvenog. Tužno je vidjeti, a to i psalmist spominje, da narod nije prepoznavao uvijek u tom daru s neba anđeoski kruh, to jest kruh koji njima daje zemaljski život, ali koji daje i trajnu povezanost Boga s čovjekom i čovjeka s Bogom. Isus zato u evanđelju navješćuje da je kruh koji s neba silazi on sam. Dakle, kruh koji blagujemo nije samo kruh za ovaj život, nego je više od toga. To je dar koji bi trebao biti prepoznat kao dar za jedan drugi kruh koji je s neba darovan. Zato čovjek koji blaguje "kruh jakih", koji prima "kruh anđeoski", treba biti Bogu neprestano zahvalan te kroz molitvu i duhovni život prijateljevati s onim koji ne daje samo kruh nego u tom kruhu i samoga sebe.

6. 08. 2006. - PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO

*Dn 7,9-10.13-14;
Ps 97,1-2.5-6.9; 2 Pt 1,16-19
Mk 9,2-10*

Gospodin kraljuje, Svevišnji - nad svom zemljom!

Na ovaj dan Crkva slavi Preobraženje Gospodnje, tako da nedjelja - dan Gospodnji - postaje danas blagdan Preobraženja Gospodnjega. Ovo je dan kada je Gospodin Isus htio da njegovi učenici prime poruku i napose budu ohrabreni da mogu prihvatiti i ono brdo koje nije Tabor slave nego Kalvarija patnje. Psalam koji povezuje misao ovoga blagdana u stvari je hvalospjev Gospodinu Kralju koji je svevišnji i gospodar je nad svom zemljom. Psalmist se divi i tvrdi da Gospodin kraljuje, ali to kraljevanje u Starom zavjetu označava strahopoštovanje i to prema osobi Kralja i prema njegovoj službi kraljevanja. Zato kliče sva zemlja, sva priroda, ne samo čovjek. Bog, kao Kralj, gospodar je nad svim stvorenjima. Sve što je stvoreno, njemu je podvrgnuto, a čovjek je taj koji to primjećujući zapravo riječima, glasom i srcem veliča, slavi i pjeva. Psalmist se divi zemlji koja kliče, oblaku koji ovija njega, pravu i pravednosti koji su temelji njegova prijestolja, brdima koji su znakovi nepobjedivosti, a ipak dršću pred Gospodinom - vladarom zemlje, i na koncu sav nebeski svod koji govori o slavi njegovoj. Međutim, mi ljudi u Isusu Kristu koji se preobražava trebamo prepoznati kralja pred kojim strepi zemlja sva premda je on došao služiti, a ne gospodariti, spasiti a ne uništiti.

DVOSTRUKO SLAVLJE SESTARA NAŠE GOSPE U SUBOTICI

U nedjelju, 2. srpnja Sestre Naše Gospe - Zagreb svečano su obilježile 50. obljetnicu smrti Majke **Anuncijate Kopunović**, prve vrhovne glavarice te Družbe te 70. obljetnicu zavjeta s. **M. Anđeline Kujundžić**.

SEDAMDESET GODINA REDOVNIŠTVA S. M. ANĐELINE KUJUNDŽIĆ

Slavlje je započelo u jutarnjim satima okupljanjem kod groba sestara Naše Gospe u subotičkom groblju sv. Petra i Pavla, u kojem počiva i + Majka Anuncijata. Sestre su ondje sjećajući se nje i svih pokojnih sestara koje ondje počivaju izmolile Službu Čitanja.

Slijedila je sveta misa u crkvi Isusova Uskrsnuća na čijem teritoriju se nalazi samostan sestara Naše Gospe koji nosi naziv "Anuncijata". Svetu misu je predvodio **mons. Bela Stantić**, župnik a s njim je suslavio o. **Ivan Strilić**, isusovac iz Zagreba. Prigodnu je propovijed održao župnik. Toga dana u župi je bio i dan bolesnika pa su teži bolesnici primili i sakrament bolesničkog pomazanja.

Na kraju mise mladi ove župe čestitali su slavljenci i zahvalili sestrama Naše Gospe za njihov dugogodišnji rad i prisutnost u Subotici i u toj župi prigodnim recitalom koji je sastavila **Kata Ivanković**.

Slavljenci je čestitao u ime brojne obitelji Kujundžić njezin nećak **Grgo Kujundžić**. On je istakao kako se obitelj Kujundžić uvijek ponosila njome. "Vaš dolazak među nas uvijek je bio svečanost, jer je Vaša prisutnost među nama ostavljala smirenost i radost. Hvala na svakoj molitvi i žrtvi koju ste učinili za svoju obitelj, za svoj grad, za svoj narod...", rekao je među ostalim Grgo. On je ujedno zahvalio i svim sestrama na svoj ljubavi koju iskazuju njihovoj tetki u njezinoj dubokoj starosti, koja je u 94. godini života.

Na misi su pjevale sestre Naše Gospe a čak njih dvadeset je za ovu zgodu došlo iz Hrvatske. Za orguljama je bila i zborom ravnala s. **Cecilija Pleša**.

Slavlje je nastavljeno poslije mise u samostanu. U prigodnoj čestitki s. **Nada Šestak**, vrhovna glavarica je rekla:

"Čovjek je samo jedan, nedjeljiv i jedinstven u svim sv-

jim godinama. I današnji je dan, draga naša s. Anđelina, jedinstven, i rijetki su oni kojima Gospodin daje milost 70 godina živjeti život evanđeoskih savjeta da bi tako potpunije ispunili svoj krsni poziv na svetost. /.../ Hvala Vam s. Anđelina za Vaše molitve, žrtve, za vrijeme koje ste poklanjali drugima, za ljubav, strpljivost i naklonost koju živite i darujete, ugrađujete u Družbu. Hvala Vam s. Anđelina što ste kroz dugi niz godina u službi služenja zajednicama, Družbi, kao poglavarica poticali jedinstvo među sestrama za rast zajednice u vjernosti njezinom poslanju. U susretu i suživotu s Vama u zajednici, dok sam bila novakinja, prepoznala sam da je Isus Vaše bogatstvo, biser za koji se sve isplati darovati... U zahvalnosti dobrom Bogu neka ovo naše zajedništvo bude priznanje i podrška Vama, s. Anđelina, do kraja Vašeg životnog puta. Niste sami, mi smo s vama! Mi, Vaše sestre, s Vama smo, volimo Vas, cijenimo i zahvaljujemo za sve."

S. Anđelina, iako u dubokoj starosti, vrlo je agilna. Još uvijek, koliko joj sile dopuštaju, vodi brigu o samostanskom vrtu ali, kako sama kaže: "Moja glavna aktivnost sada je molitva pred tabernakulom. Tu svaki dan molim za Družbu i često Isusu spomenem pojedinačno ime svake sestre da vas Bog čuva i pomognem vam da čuvate zajedništvo i svakim danom budete još vjernije Isusu i ostvarujete geslo naše Družbe: Svima koristiti, nikom ne škoditi", rekla je s. Anđelina svojim susestrama.

Osnivanje samostalne Hrvatske Družbe sestara Naše Gospe životno djelo Majke Anuncijate

Poslije podne u 17 sati program je nastavljen u Katoličkom krugu u kojem su sestre na nekoliko panoa predstavile životni put i djelovanje Majke Anuncijate. Ovaj poslijepodnevni program započeo je pjesmom "S nama si Kriste" koju su otpjevale sestre i svi prisutni predvođeni pjevačima katedralnog zbora "Albe Vidaković" uz pratnju s. **Mirjam Pandžić** na sintisajzeru. Riječi te pjesme napisala je s. **Fides Vidaković** a uglazbila ju je s. **Imakulata Malinka**. Zatim je pozdrav okupljenim prijateljima i poštovateljima sestara Naše Gospe uputila Časna Majka Nada te istaknula: "U ime Družbe i svoje osobno, najsrdačnije vas pozdravljam. Vaša nazočnost ovdje s nama je znak i velika milost. Znak - da umrijeti ne znači

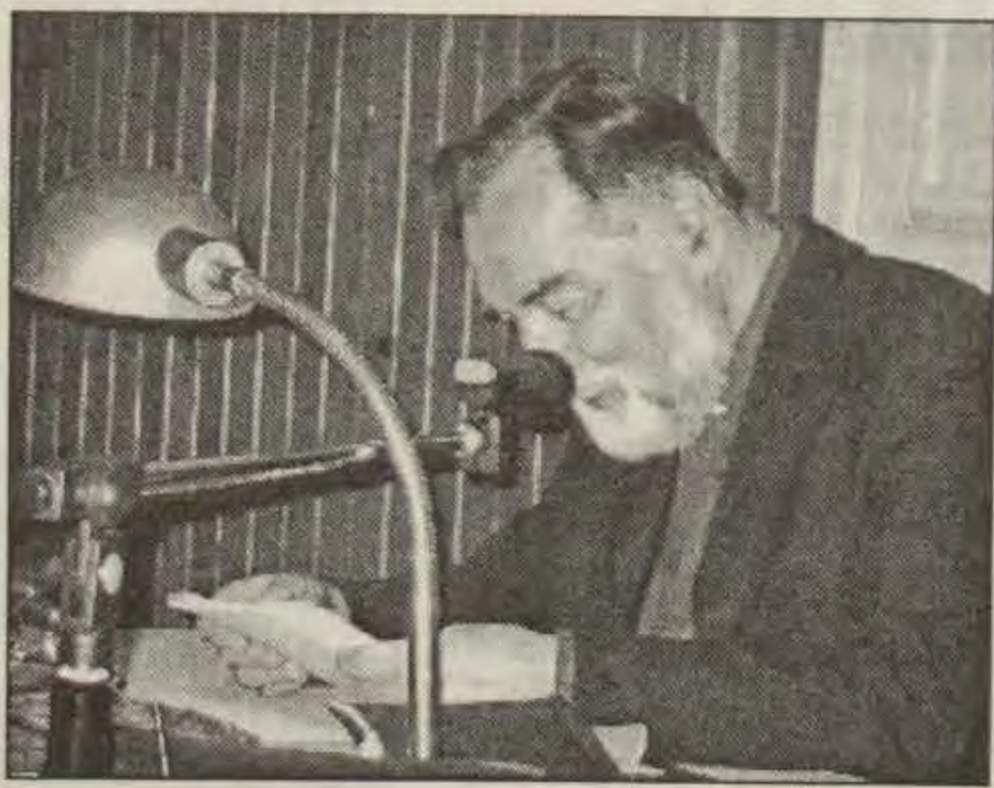
prestati živjeti! Jer sjećanje na Majku Rozu Anuncijatu Kopunović i danas živi. A milost - da smo ju imali u našoj Družbi! Današnjim smo skupom željele ovdje u Subotici, gradu njezina djetinjstva, mladosti i vođenja naše Družbe u prvim počecima naše samostalnosti, obilježiti 50. obljetnicu njezina rođenja za nebo.

U povijesti naše Družbe Majci Rozi Anuncijati zasigurno pripada vrlo značajno mjesto. Dobri ljudi i dobro općenito sporo napreduju. Izloženi su unutaršnjim i vanjskim prijeporima. Majka Anuncijata bila je izvanredna žena: neprestano obuzeta uzvišenim mislima, koračala je smjelo naprijed! Božji borci nastoje biti vjerni Njegovom putu koji vodi kroz križ, svjesni da je to put spasenja. I kada se nakon te borbe 'raspadne dom ovozemnoga boravka, stječe se vječno prebivalište na nebesima'.

Potom je s. **Martina Koprivnjak** pročitala pjesmu, također s. Fides Vidaković "Zahvalno sjećanje", posvećenu Majci Anuncijati. Recitaciju su na flauti i sintisajzeru pratile **Marina Piuković** i s. Mirjam Pandžić.

Predavanje p. Ivana-Pala Sztrilicha, DI

Iscrpno predavanje pod naslovom "Sestra Marija Roza Anuncijata Kopunović i njeno doba" održao je dr. Ivan Strilić, predstavljajući ukratko životni put i djelovanje Majke Anuncijate te povijest Družbe sestara Naše Gospe - Zagreb koja je nastala od Kongregacije Školskih sestara Notre Dame iz Kaloče nakon stvaranja nove države 1918. godine. Od 43 zajednice te Družbe koje su osnovane u Austro-Ugarskoj monarhiji, 22 kuće sa 220 sestara dospjele su na područje nove države koja je kasnije nazvana Jugoslavija. No, Sv. Kongregacija Redovnika svojim dekretom 4277/28 od 23. listopada 1930., iz kuća koje su se nalazile u Bačkoj, osniva novu samostalnu Družbu pod imenom "Družba bačkih siromašnih sestara učiteljica Naše Gospe", izjavivši da je ova nova Družba papinskoga prava, istaknuo je predavač, te je u nastavku predavanja opisao organizaciju i razvoj nove samostalne Družbe do početka Drugoga svjetskog rata s kojim je započelo njezino novo razdoblje. Govoreći o zalaganju Majke Anuncijate za Družbu, predavač je spomenuo i njenu povezanost s bl. Alojzijem Stepincem čijim je zalaganjem 1941. godine Družba dobila reskript Svete Kongregacije za redovnike, a kojim je odobreno da sjedište

Kongregacije "Družbe bačkih siromašnih sestara Naše Gospe" bude preneseno iz Subotice u Zagreb. Osim toga, ime Kongregacije ostalo je isto, a izbačen je samo predznak "bačkih" te su sve sestre imale pravo slobodno odlučiti žele li radije biti pripojene Kaloči ili Zagrebu, rekao je predavač.

U nastavku predavanja osvrnuo se na Okružnice koje je pisala Majka Anuncijata i na izjave pojedinih sestara o njoj. U zaključku je rekao: "Koje je značenje imala časna sestra Marija Roza Kopunović za Družbu ss. Naše Gospe? - Možemo mirne duše reći, da je osnivanje hrvatske samostalne Družbe ss. Naše Gospe njezino životno djelo. Koju je poduzetnost u tom djelu pokazala, koje je žrtve doprinijela, nije teško naslutiti. - U svom radu je svestrana. Kod toga ima malo istomišljenika, prema tome još manje suradnika. Bilo je oblačnih dana, kada je izgledalo da sve tone, bilo je teških križeva unutar Družbe i izvan nje, no ona se nije dala slomiti. Uporno je išla naprijed prema postavljenom cilju, bez obzira i osvrtnja na ono što će ona morati žrtvovati i založiti u to ostvarenje.

Na kraju predavanja svi prisutni su dobili na dar na karticama tiskane misli Majke Anuncijate.

Neka raste Družba sestara Naše Gospe

Poslije predavanja u katedrali-bazilici sv. Terezije katedralni zbor "Albe Vidaković" priredio je kraći ali vrlo lijep i dobro izveden prigodni koncert u čast Majke Anuncijate. Za orguljama je bila i koncertom ravnala s. Mirjam Pandžić.

Slijedila je sv. misa koju je predvodio **dr. Ivan Pénczes**, biskup subotički u zajedništvu s p. Ivanom Palom Sztrilichem i s više svećenika i redovnika iz Subotice i okolice.

Uz aktivno sudjelovanje svih sestara Naše Gospe, na misi je pjevao katedralni zbor "Albe Vidaković" a u svojoj propovijedi biskup Pénczes zahvalio je sestrama na svemu što su tijekom povijesti svoje Družbe učinile za Subotičku biskupiju te dodao:

"Tijekom osnivanja Družbe sestara Naše Gospe Majka Anuncijata nailazila je na razne poteškoće, ali valjalo je nelslomljivom odlučnošću ići naprijed, ići naprijed i prikazivati sva svoja nastojanja kao djela bogoštovlja te pri tom podupirati sestre svoje mlade Družbe riječju i primjerom.

Vrtoglavi tijek suvremenoga ljudskog života može dovesti do zamagljenja i čak do gubitka onoga što je ljudsko. Možda je našem dobu kao ni jednomu drugom razdoblju povijesti potrebna "ona 'umnost' boguposvećenih osoba koja će jamčiti osjetljivost za čovjeka u svakoj prigodi" (Mulieris dignitatem, 30). Kad to kažem, onda tu mislim na onu 'umnost' koju je imala i Majka Roza Anuncijata Kopunović. Na poseban način mislim tu i na vas, sestre Družbe Naše Gospe koje živite posvećenim životom i koje ste prihvatile poziv na nasljedovanje Krista nepodijeljena srca, u čistoći, u siromaštvu i poslušnosti. Nemojte se umoriti da svednevice i vjerno odgovarate na jedinu Ljubav vašega života. Naime, posvećeni život nije samo velikodušno zalaganje ljudskoga bića, nego je i svojevrsni odgovor na dar, na dar koji dolazi s Neba i koji traži da ga se prihvati nepodijeljena srca. Neka vas svakodnevno iskustvo nezaslužene Božje ljubavi prema vama potiče na posvemašnje darivanje vlastitoga života kroz služenje Crkvi te braći i sestrama, predajući u Očeve ruke sav svoj život, svu svoju sadašnjost i svu svoju budućnost. /.../ Vaša Družba sestara Naše Gospe, koja se danas sjeća 50. obljetnice smrti svoje prve vrhovne glavarice neka raste i neka se učvršćuje u ljubavi i miru: to je prošnja to je i molitva, koju danas upravljam Gospodinu za sve vas i za cijelu Vašu Družbu..."

Slavlje je završeno domjenkom u Hrvatskom kulturnom centru "Bunjevačko kolo".

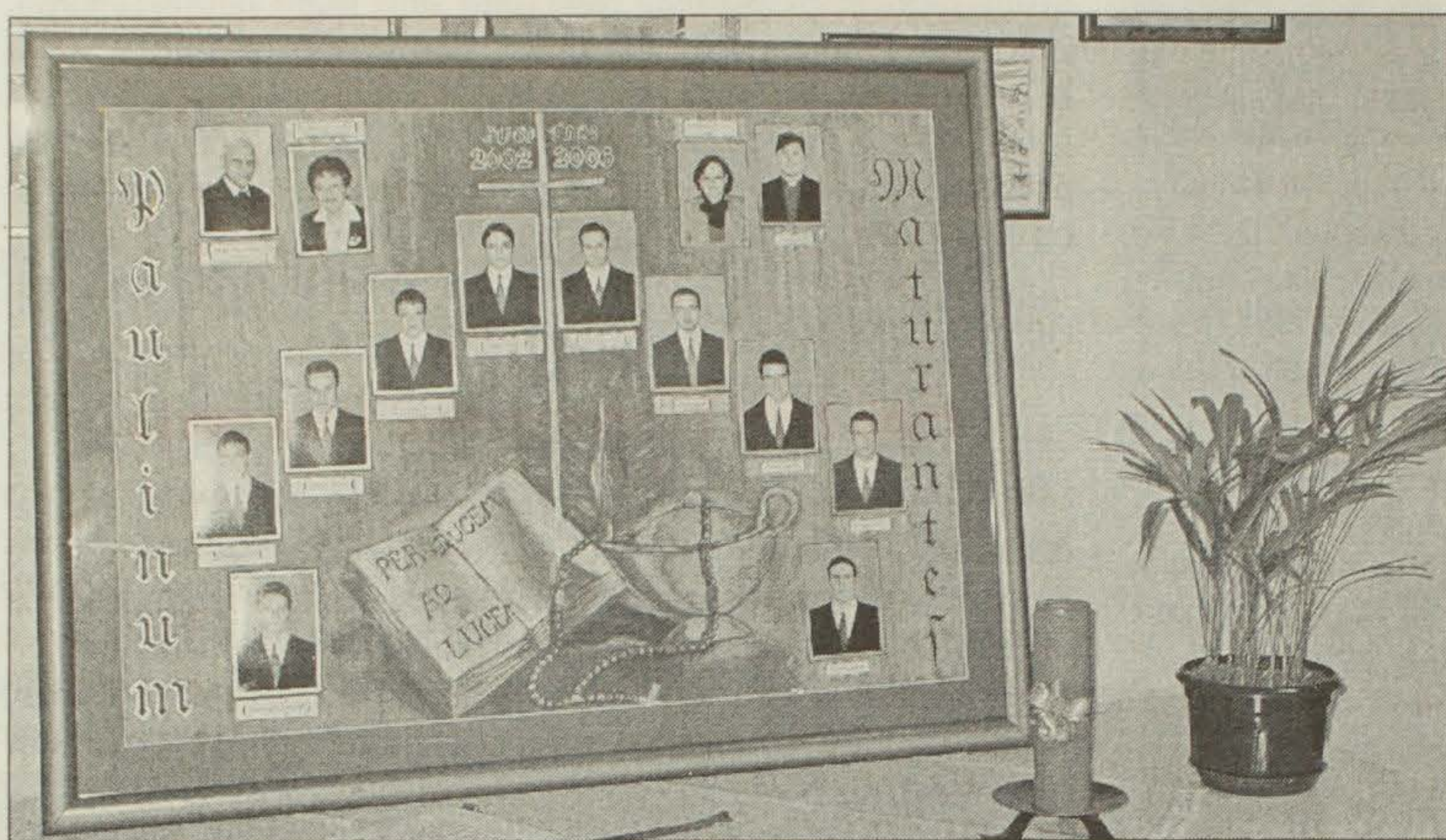
Andrija Anišić

MATURANTI SJEMENIŠTA "PAULINUM"

Na Biskupijskoj klasičnoj gimnaziji "Paulinum" u Subotici, 22. lipnja, devet sjemeništaraca završilo je s uspjehom svoje gimnazijsko školovanje položivši maturalne ispite. Bila je to 42. generacija maturanata ove gimnazije, kako je istaknuo direktor **mons. József Miocs**. Bila je to jedna od najboljih generacija

posljednjih godina, istaknuo je on u prigodnoj svečanosti završetka njihovog školovanja i boravka u sjemeništu "Paulinum".

Svim sjemeništarcima od srca želimo Božji blagoslov u daljnjem školovanju i odlučnost u hodu prema svećeništvu.

PREDRAG ALILOVIĆ

U Srbobranu, 3. srpnja subotički biskup, **dr. Ivan Péntzes** zaredio je za đakona bogoslova naše biskupije **Predraga Alilovića**, koji teologiju studira u Oregonu (USA).

Uz župnika **Pétera Szarvasa**, koji je dao potvrdu o njegovoj vjerodostojnosti za đakonsku službu, u slavlju su sudjelovali i drugi svećenici naše biskupije te đakonova rodbina i brojni vjernici.

Naša biskupija je tako ove godine dobila tri nova đakona ali, nažalost, nijednog svećenika.

ĐAKONI POSTAVLJENI ZA SLUŽBU LJUBAVI

MARIJAN VUKOV

Na blagdan apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla, u četvrtak 29. lipnja, subotički biskup **Ivan Péntzes** u tijeku misnoga slavlja u subotičkoj katedrali - bazilici Sv. Terezije zaredio je za đakona bogoslova **Marijana Vukova** iz subotičke župe sv.

Terezije. U misnom slavlju, osim tridesetak svećenika Subotičke biskupije sudjelovali su i duhovnik Filozofsko-teološkog instituta D.I. o. **Ivan Antunović** te nekoliko bogoslova s istog Instituta.

Misno slavlje pjevanjem je uzveličao katedralni zbor "Albe Vidaković" pod ravnanjem s. **Mirjam Pandžić**. Za Subotičku biskupiju ove godine nije zaređen niti jedan svećenik. U travnju je za Mađarsku provinciju Družbe Isusove zaređen o. **Dávid Biacsi**, rodom iz Subotice.

Novi đakon s biskupom i roditeljima, s bratom i sestrom u sjemenišnoj blagovaonici

Marijan Vukov rođen je 22. lipnja 1981. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u Subotici, nakon čega 2000. godine upisuje studij teologije na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu. /A. A./

ÁKOS GUTÁSI

U subotičkoj katedrali-bazilici sv. Terezije 25. lipnja biskup **dr. Ivan Péntzes** zaredio je za đakona **Ákosa Gutásija** iz bečejske župe sv. Antuna Padovanskoga. Ákos studij teologije završava na Visokoj bogoslovnoj školi u Egeru. Na ređenju su, uz vjernike iz Subotice, sudjelovali i vjernici iz njegove rodne župe koji su na slavlje došli minibusom i osobnim automobilima. To dirljivo slavlje bilo im je poticaj da

novoga đakona još više prate svojim molitvama kako bi radosno stigao do svećeničkog ređenja. Uz njegovog župnika **preč. Lászla Pósu**, u slavlju su sudjelovali i brojni drugi svećenici.

Piše: s. Blaženka Rudić

MISIONARI (II)

- Misionari trebaju steći dobru teološku naobrazbu ●
- Važno je upoznati narod, kulturu i religijsku pozadinu onih kojima se naviješta ●
- Misijske ustanove pomažu u odgoju i obrazovanju novih misionara ●
- U misijama djeluju mnogi hrvatski misionari i misionarke ●

“Premda na svakom Kristovom učeniku leži dužnost da uzme svoj dio u širenju vjere, ipak Krist Gospodin uvijek poziva iz broja učenika one koje sam hoće, da budu s njim i da ih šalje k narodima propovijedati (usp. Mk 3,13). Zato po Duhu Svetom, koji na opću korist dijeli karizme kako hoće (1 Kor 12,11), udahnuje misionarsko zvanje u srce pojedinaca i ujedno budi u Crkvi institute koji preuzimaju na sebe kao svoju posebnu zadaću evangelizacije, koja spada na cijelu Crkvu” (AG 23).

Odgoj za misijski apostolat

Svi koji odlaze u misije trebaju biti prikladno osposobljeni za apostolski rad. Što to znači? Osim već navedenih duhovnih odlika misionara (u prošlom broju) potrebna je posebna izobrazba za misijski rad.

“Oni koji se budu slali k raznim narodima, neka se kao dobri Kristovi sluge hrane ‘zasadama vjere i dobre nauke’ (1 Tim 4,6) koje će crpsti preventivno iz Svetog pisma proučavajući misterij Krista, komu će biti vjesnici i svjedoci.

Stoga treba pripremiti i odgojiti sve misionare: svećenike, braću i sestre, laike, svakoga prema njegovu stanju, da se ne bi našli nedorasli za zahtjeve budućeg djelovanja. Neka se njihova doktrinalna naobrazba već od samih početaka tako uređuje da obuhvaća i općenitost Crkve i raznolikost naroda” (AG 26).

Misionari se trebaju pripremiti za misijski rad tako da “steknu opće poznavanje naroda, kultura i religija - ne samo s obzirom na prošlost nego i na sadašnjicu. Tko god kani poći drugom narodu, neka uvelike cijeni i poštuje njegovu narodnu baštinu, jezike i običaje” (AG 26).

Upoznavanje misijskog duha Crkve

Budući misionari trebaju pažljivo proučiti nauku i smjernice Crkve glede

misijskog rada. Dosadašnji rad misionara kroz protekla stoljeća može biti od velike koristi, a isto tako treba tražiti nove putove što uspješnijeg naviještanja Evanđelja. Sva izobrazba koju misionari steknu, kao i praktične pripreme, treba služiti osnovnom cilju misija: naviještanje Isusa Krista i spasavanje duša.

U misijskom radu potrebni su brojni suradnici, a oni isto tako trebaju biti pripremljeni za ono što rade. “Neka bude što veći broj braće i sestara dobro poučenih u vještini katehiziranja i spremljen da mogne još više surađivati u apostolatu” (AG 26).

Poznavanje naroda i kultura

Da bi se moglo što plodonosnije evangelizirati, važno je upoznati povijest, socijalne strukture i navike naroda; sistem moralnih vrednota i vjerske zapovijedi kao i najdublje ideje koje oni imaju o Bogu, svijetu i čovjeku prema svojim predajama. Misionari trebaju naučiti jezik naroda da se mogu njime služiti bez poteškoća i da tako nađu lakše pristup do uma i srca ljudi (usp. AG 26).

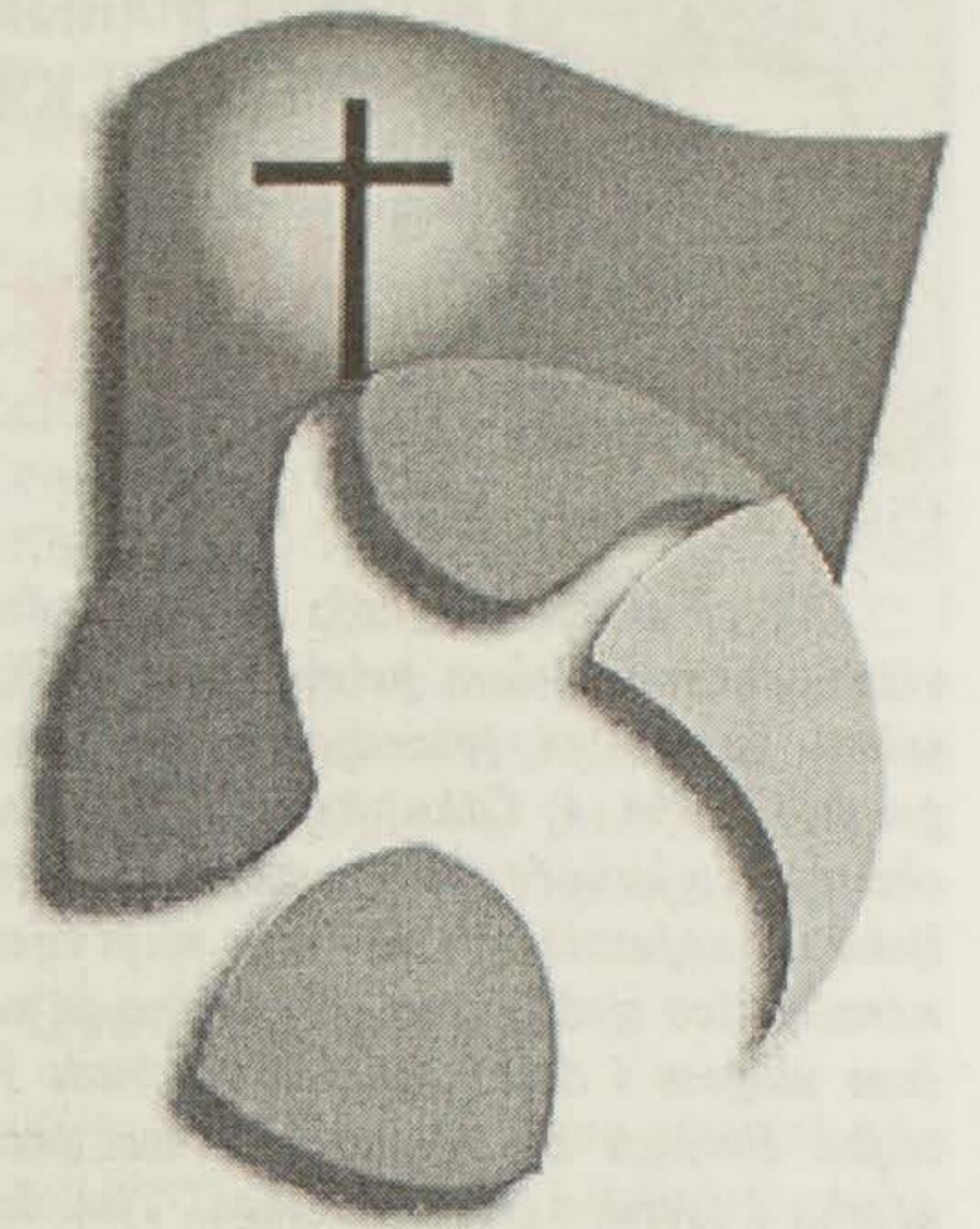
Neki ljudi ne odlaze u misije, ali se bave proučavanjem misijskog rada te svojim saznanjima mogu biti od velike koristi budućim misionarima. Zapravo, oni pripremaju buduće misionare za misijski rad.

Misijske ustanove

Misionari kao pojedinci mogu vrlo malo postići. Zato postoje misijske ustanove gdje se združenim silama nastoji svladati golema zadaća evangelizacije i svega što ona zahtijeva. Misijskim ustanovama nekad može biti povjerena evangelizacija nekog kraja i naroda u ime Crkve (usp. AG 27).

Hrvatski misionari na svim kontinentima

Prema najnovijim podacima, Crkva se u Hrvata, u Hrvatskoj i Bosni i

Hercegovini, ponosi s ukupno 127 misionara i misionarki tj. s 39 misionara i 78 misionarka, koji djeluju u 33 države na svih pet kontinenata. U Africi su u 13 država: Benin, Burundi, Gana, Južnoafrička Republika, Kamerun, Kongo, Malavi, Maroko, Nigerija, Ruanda, Tanzanija, Uganda, Zambija. U Južnoj Americi u 8: Argentina, Bolivija, Brazil, Čile, Ekvador, Paragvaj, Peru i Venezuela. U Europi u 6: Albanija, Bugarska, Island, Rumunjska, Rusija i Ukrajina, u Srednjoj Americi u 3: Antigva i Barbuda, Meksiko i Nikaragva. U Aziji u 2: Indija i Tajvan te u Oceaniji u jednoj državi - Salamunskim Otocima.

Od misionara 35 je svećenika, 3 biskupa, i 2 brata laika, 29 njih pripada redovničkim zajednicama, a 10 su biskupijski svećenici. Franjevac je 17, salezijanaca 4, po dvojica misionara su dominikanci, karmelićani, isusovci i lazaristi te jedan verbit. Trojica misionara su iz Splitsko-makarske nadbiskupije, dvojica iz Porečko-pulske, te po jedan iz Banjalučke, Krčke, Mostarsko-duvanjske, Požeške i Varšavske (inkardiniran u Poljsku).

Od 78 misionara 77 su redovnice te 1 laikinja, a po redovničkim zajednicama brojidbeni podaci su sljedeći: sestre milosrdnice sv. Vinka 23, karmelićanke Božanskog Srca Isusova 10, službenice milosrđa (anđele) 9, franjevke i kćeri milosrđa po 7, bosonoge karmelićanke i Marijine sestre po 5 i kćeri Božje ljubavi 4. Zajednice: kćeri Križa, križarice i uršulinke dale su po 2 misionarke a za 1 misionarku još se ne zna točan podatak kojemu redu pripada. (preuzeto: www.misije.com)

**BLAŽENA MARIJA DJEVICA BOGORODICA
U OTAJSTVU KRISTA I CRKVE (LG VIII.)**

Marija i Crkva (5)

Piše: mr. Mato Miloš, OCD

Djevicu Mariju, koja je na anđelovu vijest srcem i tijelom primila Božju Riječ i svijetu dala Život, priznajemo i častimo kao pravu Božju i Otkupiteljevu Majku. S obzirom na buduće zasluge svoga Sina otkupljena na najuzvišeniji način i s njim tijesno i nerazrješivo sjedinjena, odlikovana je najvećom ulogom i dostojanstvom da bude Roditeljka Božjega Sina i zato Očeva premila kćerka i svetište Duha Svetoga. Tim darom vrhunske milosti daleko nadvisuje sve druge stvorove, nebeske i zemaljske... Zato je pozdravljamo također kao najodličniji i sasvim osobit ud Crkve, kao njezin tip i najviši uzor u vjeri i ljubavi te je Katolička Crkva, poučena od Duha Svetoga, prati s osjećajem djetinjeg štovanja kao najljubljeniju majku (LG 53).

U ovom broju saborske Konstitucije sadržana je kratka sinteza cijele mariologije. S obzirom na predaju, Sabor pri uključenju slike o Mariji u (LG) započinje anđelovim navještenjem. I crkveni su oci započinjali s evanđeljem o utjelovljenju, kad su Mariju predstavljali izvorom novoga života za čovječanstvo, kad su je promatrali u odnosu prema nama. Na Istoku je bila rasprostranjena formula: *Marija je rodila Život svijeta*. To je bilo još prije Efeškog sabora, kada je Marija proglašena Bogorodicom (431). Oci su naglašavali, a to čini i Sabor, da je Marija najprije začela srcem, a onda tijelom, začevši prije vjerom nego tijelom. Iako Marija svojim vezama s Presvetim Trojstvom daleko nadvisuje sve druge stvorove, nebeske i zemaljske, ipak nije od ljudi odsječena, nije od ljudskog roda odvojena. Nije biće uronjeno u dubine svemira bez veze s našim svijetom i našom ljudskom poviješću kakva ona uistinu jest, nego je i ona član široke povijesne čovjekove obitelji, pripadnica Adamova plemena, koje se svijeta u grču prokletstva, težeći za spasenjem. Ono po čemu je Marija najviša, po čemu se diže daleko iznad svih, po čemu se čini da je čovječanstvu umakla, po onome je braći ljudima najbliža i najprisutnija. Po bogomaterinstvu je stupila u uske veze s Presvetim Trojstvom, napose s drugom božanskom osobom, svojim Sinom, tako je po tom istom bogomaterinstvu stupila u iznimne veze s ljudima kojima po krvi pripada. Rodivši vjerom i ljubavlju Krista, koji je Glava otajstvenog Tijela, rodila je tom istom vjerom i ljubavlju nas. Tom istom vjerom i ljubavlju surađivala je na njihovu oslobođenju od grijeha, od iskonskog protivnika i od smrti, na njihovu rađanju iz Boga po milosti, na njihovu sjedinjenju u jednu obitelj na razini bogoobitelji, kao što su jedna obitelj na razini krvi. Majka Glave, majka je i udova. Marija je Majka Božjeg Sina i sve Božje djece prisjedinjene Sinu. Tako smo svi mi

uklopljeni u njezino bogomaterinstvo. Ispovijedajući je majkom ispovijedamo da smo djeca Božja, kao što Krist, priznavajući je majkom, priznaje da je Sin Božji postao čovjekom. Time što je postala Bogomajka, što je stekla posebne veze s Presvetim Trojstvom, što je Majka udova Kristova otajstvenog Tijela, Marija se ne nalazi izvan i iznad Crkve. Ona je svojim bogomaterinstvom u samom središtu Crkve više nego mi ostali. Mi smo djeca po sudioništvu u bogosinovstvu Krista, Marijina Sina, pa se tako Marijino bogomaterinstvo odnosi i na nas kao na djecu u njezinu Djetetu. Ne samo bez Krista, nego i bez Marije ne možemo zamisliti ono što smo kao vjernici, kao narod Božji, kao djeca Božja. Marija pripada bitnom krugu naših misli o nama samima kao o kršćanima, kao o ljudima okrenutim prema Kristu. Sabor naziva Mariju "tipom Crkve i najvišim uzorom u vjeri i ljubavi". Marija je uzorak prema kojem je Bog oblikovao Crkvu. Zato njezina vjera i ljubav stoje pred Crkvom kao ideal. Što više Crkva izražava marijansku vjeru i ljubav, to je više Crkva. Stoga nas Sabor upućuje na nasljeđivanje kvalitete Marijine vjere i ljubavi, upućuje nas na Marijinu spremnost da vjeruje, na dubinu i vjernost njezina vjerovanja, na univerzalnost i čistoću, na sjaj i stvarnost njezine materinske ljubavi.

"S obzirom na buduće zasluge svoga Sina otkupljena na najuzvišeniji način i s njim tijesno i nerazrješivo sjedinjena, odlikovana je najvećom ulogom i dostojanstvom da bude Roditeljka Božjega Sina" (LG 53). Sabor najprije naglašava Marijin odnos prema drugoj božanskoj osobi, prema Riječi, prema Sinu. Taj najuzvišeniji način otkupljenja pokazuje da je Marija od svoga početka s Kristom tijesno i nerazdruživo sjedinjena. Prije nego je postala njegovom majkom, s njime je združena drukčije nego i jedan drugi stvor. To tijesno i nerazdruživo sjedinjenje Marije s Kristom, koje je započelo Marijinim bezgrešnim začecem, a na vrhunac se diglo njezinim bogomaterinstvom, provlači se kroz cijelo poglavlje kao nikad prije u crkvenim dokumentima. Odnos Marije prema Ocu, prema prvoj božanskoj osobi, Sabor izražava riječima: "Marija je premila Očeva kćerka" (LG 53). Tim izrazom izriču se dvije stvari: **prvo**, da je Otac Mariju izabrao i predodredio skupa sa svojim Sinom prije svakoga stvora da bude svrha, uzorak, središte i kruna cijelog stvorenog svijeta, i **drugo**, da ju je posvetnom milošću, po kojoj smo djeca Božja, intimnije i dublje prožeo nego ostale. Bezgrešnim začecem Marija je ne samo najtješnje povezana sa Sinom, čijim je zaslugama na najuzvišeniji način otkupljena, nego i

s Ocem, jer je na temelju uzvišenijeg čina otkupljenja na najuzvišeniji način preporođena i na uzvišeniji način postala Božjim djetetom. Od početka svoje egzistencije pripadala je Ocu kao pravo dijete. Kod nje se egzistencija i Božje djetinjstvo, prijateljstvo i ljubav poklapaju. Za nju biti i postojati znači biti i postojati kao Božja kćerka. To je kod nje nerastavno. Ona je zamišljena i ostvarena u dimenziji Božje kćeri. Otac nije nikad drukčije mislio o njoj nego kao o svojem blagoslovljenom porodu. Nikad se prema njoj nije okrenuo drukčijim srcem nego što je očinsko srce. Stoga je ona u njegovu srcu prva "prvorodena". Bilo da po predaji Mariju shvatimo kao jednorodenu ili samo kao prvorodenu, ona je u svakom slučaju svojevrсна kći Očeva. Po bezgrešnom začecu kao Božje dijete dobila je Očeve crte. Ta sličnost Marijine duhovne fizionomije još će se povećati bogomaterinstvom.

Marijinu vezu s Duhom Svetim, Sabor gleda pod vidom Duha Svetoga u Marijinu posvećenju: "Marija je svetište Duha Svetoga" (LG 53). Izraz "svetište" upućuje na osobnu vezu Duha Svetoga s Marijom, Marijino posvećenje i ulogu Duha Svetoga pri utjelovljenju Isusa Krista. Sin se rađa od Oca, Duh Sveti izlazi od Oca i Sina. Time Trojstvo još nije završeno. Još je moguće rađanje Sina u vremenu u kojem će Sin tek primiti potpunu fizionomiju. Da se to rađanje Sina u vremenu ostvari, potrebna je Marija kao novi izvor iz kojega će nam poteći živa voda, Isus Krist, Sin Božji.

Što hoće Sabor s VIII. poglavljem?

Sabor želi Mariju prikazati s obzirom na nas, na Crkvu. Marija, ukoliko je majka ljudi, Majka je u njihovu povijesnom zbivanju. To nije vid njezina materinstva prema Kristu i ljudima. To je vid funkcije njezina materinstva prema nama ljudima. Sabor ne želi ići putem nauka o Mariji i njezina bogomaterinstva bez veze s konkretnom situacijom, u kojoj je bogomaterinstvo ostvareno. Sabor zanima kako se njezino bogomaterinstvo u našoj konkretnoj situaciji ponaša, kako se prema njoj odnosi. Zanima ga otkupiteljsko svojstvo njezina bogomaterinstva, koje doznaje na temelju evanđeoskih izvještaja o Mariji. Stoga Sabor želi biti pastoralan, želi u VIII. poglavlju o Mariji progovoriti i o našim dužnostima prema njoj, i o našem oblikovanju u Kristu po Mariji. Nadalje, Sabor ne želi nastupati kao konačni sudac u mariološkim prijepornim pitanjima, koja još nisu dospjela do svoje zrelosti. Sabor napominje da sva mariološka mišljenja koja se u katoličkim školama slobodno iznose imaju pravo i dalje opstajati. Marija se oduvijek doživljavala kao polje većih ili manjih teoloških sukobljavanja, a mariolozi igraju ulogu štovatelja Marijinih, te su vrlo osjetljivi na svaki idejni protivni pokret. Sabor ih želi potaknuti na još veći istraživački rad. Marija u Crkvi zauzima poslije Krista **najviše** i nama **najbliže** mjesto. Marija nam je najviša jer je Majka Božja, **najbliža**, jer je naša Majka.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Glad u Egiptu

Dok razmišljamo o Josipu egipatskom, čitajući u Bibliji Knjigu postanka i njene glave od 37. do 47., došli smo do jedne posebne cjeline koju ovdje želimo obraditi. To je odlomak Post 47,13-26. Redovi 13-26 jednostavno su kao posebna cjelina umetnuti u 47. glavu i to nakon 12. retka. Zašto? Pisac redaktor koji je posljednji sređivao tekst imao je pred sobom još jedan spis za koji je smatrao da će upotpuniti sveukupno razmišljanje o Josipu egipatskom. Stoga on u prijašnji tekst 47,12-27 umeće jednu novu cjelinu a to su redovi 13-26. Svakako nije lako, a često je više ili manje nespretno u određeni tekst umetnuti jednu novu cjelinu. Pisari redaktori to čine pomoću tzv. "šavova", tj. kratkih tekstova koji imaju za cilj povezati umetak s prethodnom cjelinom. Takav "šav" potreban je i na kraju umetka, kako bi daljnji tekst nesmetano tekao. Upravo takav slučaj imamo u odlomku o kojem ovdje razmišljamo. Riječ je o odlomku jahvističke predaje (J) za koji je redaktor prosudio da će upotpuniti predaju o Josipu.

Glad, glad, glad...

Nije teško vidjeti da 13. redak predstavlja "šav" kojim redaktor - spominjući glad u egipatskoj i kananskoj zemlji kao i Josipa - povezuje umetak u cjelinu 47. glave.

Djelovanje gladi je razorno. Glad neposredno dira u ljudsku egzistenciju pa ona izaziva u čovjeku spremnost da sve žrtvuje samo da dođe do hrane i produži sebi život. Stoga glad ne pozna granice lišavanja bilo čega samo da bude zadovoljena. Možda nigdje to nije tako dobro opisano kao u odlomku kojeg je pisac izabrao i umetnuo ga u 47. glavu.

Glad u egipatskoj zemlji opisuje se kao pojava koja postepeno raste. Razmišljanje o gladi počinje u 41. glavi (rr. 54-57). Došlo je na Egipat, kako je Josip predvidio i rekao faraonu, sedam gladnih godina. No u prvo vrijeme ljudi su još imali neke zalihe pa se za to razdoblje konstatira: "U svim zemljama bijaše glad, a u svojoj zemlji egipatskoj bijaše kruha." Tako je to bilo ispočetka dok narod nije potrošio svoje zalihe. Nakon toga dolazi drugi period kad je i zemlja egipatska osjetila glad. U tom periodu narod se počeo obraćati faraonu jer više sam nije imao izlaza. Faraon je jednostavno odgovorio: "Idite k Josipu!" I narod je dolazio k Josipu a Josip je "rastvorio skladišta" zaliha žita dok je glad u Egiptu sve više rasla. Ipak, moglo se jer je

narod imao novaca pa je kod Josipa kupovao žito.

Knjiga postanka ističe da je "strašna glad vladala po svem svijetu". To će prisiliti Kanaance (među njima Jakova i njegove sinove, Josipovu braću!) a i druge narode da dolaze u Egipat i kupuju hrah. Ali glad se nije smirivala. "Izmučila je ona i zemlju egipatsku i zemlju kanaansku." Odlomak o kojem govorimo opisuje daljnje razorne posljedice velike gladi.

Kupovalo se dok se moglo. Ali je došlo vrijeme da malo pomalo narod potroši sav novac na hranu. Na kraju, sav novac koji se nalazio u zemlji egipatskoj našao se u Josipovim rukama. Narod više nije imao novaca a glad je bivala sve jača. Josip je sav novac odnio faraonu na njegov dvor. Ali što sada? Dobro je što je još žita bilo, jer dok je žita neće se umirati od gladi.

Pad gospodarstva

Nastupio je drugi period u ekonomiji Egipta. Država ima žito ali narod nema novaca. Došao je period robne razmjene, ekonomski gledano niži od prethodnog. U zamjenu za žito narod je sada davao stoku. U opisu tog perioda kao da se na početku naslućuje opasnost pobune. Pisac to ovako opisuje: "Kad je nestalo novca u zemlji egipatskoj i zemlji kanaanskoj, svi Egipćani dođu k Josipu te mu reknu: 'Daj nam kruha!' Zašto da pomremo pred tvojim očima. Novca više nema."

Slijedi robna razmjena. Josip odgovara: "Predajte svoju stoku pa ću vam dati žita u zamjenu za stoku...". Glad je najveći gospodar. Narod je počeo dovoditi svoju sitnu i krupnu stoku, svoje konje i goveda, magarad. Za to je dobivao određenu količinu žita. Kupujući život narod je ostajao bez stoke a kvaliteta života sve se više spuštala.

No jednoga je dana nestalo i stoke. Stala je svaka zamjena ali glad nije stala već je bivala sve žešća. Narod opet dolazi k Josipu: "Novca je nestalo, blaga su već ustupljena gospodaru, drugo ništa ne preostaje da gospodaru ustupimo nego sebe i svoje oranice." Što je strahota gladi? Ona ne pozna granice odricanja. Sada narod daje sebe u roblje faraonu, daje sebe i svu svoju zemlju. Jer, još je uvijek bolje živjeti! "Uzmi nas i naše zemlje u zakup za kruh!", vapije narod. Strašno, ali drugog izlaza nema. Pisac jednostavno zaključuje: "Tako je zemlja postala faraonovo vlasništvo a narod od jednog kraja Egipta do drugoga

njegovim robljem." Za židovske pojmove to je bilo neobično jer Židovi nemaju robove i imaju privatno vlasništvo.

Izuzetaka je ipak bilo, a to su bili svećenici. Dva puta će pisac u tekstu naglasiti da Josip "jedino nije preuzeo svećeničkih imanja, jer je faraon davao svećenicima određeni dio i tako su živjeli od prihoda što im ga je faraon davao. Stoga nisu prodali svojih imanja" (usp. 47,22 i 26). Svaki vladar treba uz sebe svećenstvo jer ono drži narod, stoga nije čudno što je faraon tako postupio. U tom su ga kroz cijelu povijest slijedili i drugi vladari.

Uvođenje petine

Suša i glad su napokon prestali. Ali što sada? Treba potaći i oživjeti poljoprivredu. Ali kako? Nakon užasne nevolje koju je izazvala dugogodišnja glad seljaci su ostali bez zemlje a i bez sjemena a usto su i faraonovi robovi. Njima može pomoći samo država. Josip je veoma domišljat. Svatko će badava dobiti sjetveno sjeme i zasijati ga na zemlji koja je prije bila njegova a sada je postala vlasništvo faraona. Ali kada dođe do žetve, svi su dužni svaki sa svoje površine dati faraonu petinu od ukupnog prihoda. Uvodi se, dakle, petina kao obavezni porez na zemlju.

Već smo napomenuli na početku da se ovdje radi o tzv. etiološkom pripovijedanju. Etiološko pripovijedanje ima za cilj da suvremenicima pokaže kako je došlo do današnjeg stanja. Da se, doista, radi o etiološkom pripovijedanju svjedoči i pisac koji za Josipovu "petinu" kaže: "Tako Josip napravi za Egipat zemljišni zakon koji i danas vrijedi: petina pripada faraonu." Jasno, što i sam pisac ističe, petina nije vrijedila za svećenike jer njihova imanja nikada nisu postala državna. Na kraju treba istaći da su i pisac i Izraelci bili ponosni na svojega Josipa koji je za sav moćni Egipat načinio zemljišni zakon koji i danas ima svoju snagu. Za razliku od desetine kod Židova, petina je predstavljala veliko davanje.

(U sljedećem broju: Ponovno s Jakovom)

HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU

Polazak 13. X. navečer, a povratak 21. X. prije podne.

Cijena 710 Eura. Prijave dok se ne napuni grupa (45).

Prijave na tel.

063 88 3 12 98

ili 021/4790-529

Uređuje: Katarina Čeliković

Kako i od čega se odmaramo?

Meni je dosadno! Nedavno sam čula više puta u jednom danu ovu rečenicu. A to je rekao učenik s jako puno obveza za vrijeme školske godine. Zamislila sam se nad ovom rečenicom. Meni nikada u životu nije dosadno. Sve me privlači. I knjige, i društvo, i crkva, i moj posao, i slušanje glazbe, šetnja, samoća - sve mi prija. Život mi prija!

Vrijeme godišnjih odmora provodimo na različite načine. Netko putuje kod rođaka na selo ili možda u grad, netko na more s roditeljima ili sa školom, netko će sa svojim kulturno-umjetničkim društvom nastupiti izvan svoga mjesta...

A ima i onih koji će ostati kod kuće. Školske i druge obveze su na dva mjeseca prestale. Postavite si pitanje iz naslova. Da, škola je bila teška i trebalo je učiti. Treba se odmoriti. Ali kako? U odmoru je važno raditi ono što nam prija, što nas čini radosnima. Dobro je odmor pretvoriti i u dobro djelo, dakle nekoga obradovati. To je već aktivan odmor (ako nekomu nešto pomognemo). Možemo spavati, ako smo ranije malo spavali. Možemo biti više s prijateljima, ako nismo imali vremena za njih.

Odmor je pravi i blagoslovljen samo i jedino onda ako ima DUHOVNU NOTU! Ne zaboravite svoj odmor posvetiti duhovnom životu: Isus ne ide na godišnji odmor i čeka te kud god te noge nosile! Posvuda ima crkava i u svakoj je Bog! A kada prolazite pored crkve ili kapelice zamolite anđele da prenesu vaše pozdrave Isusu u Svetohraništu!

Zvončica

DJECA OTVORILA DUŠU KRISTU

U crkvi sv. Lovre u Sonti, 18. lipnja dvadeset i petoro mališana primilo je Prvu svetu pričest. Misno slavlje je predvodio sončanski župnik vlč. **Željko Augustinov**, a doprinos svečanom ozračju dao je i župni crkveni zbor nadahnutim pjevanjem. Djeca, obučena u bijelo

poput anđela, svojim izgledom i pogledom odavala su radost prvog susreta s Kristom, radost odrastanja u vjeri svojih roditelja. Čuli smo i predivnu propovijed vlč. Željka, propovijed prilagođenu uzrastu malih prvopričesnika, ali propovijed koja je dirnula do dna duše svakog nazočnog vjernika, koji su ispunili crkvu sv. Lovre. Kroz vjeronauk u OŠ "Ivan Goran Kovačić" djecu je vodila i za Prvu pričest pripremila vjeroučiteljica prof. **Katarina Gal**. Poslije mise, zajednička fotografija sa župnikom i vjeroučiteljicom za sjećanje, te odlazak u vjeronaučnu dvoranu na kolače, upotpunili su doživljaj ove djece.

Ivan Andrašić

PRVA PRIČEST U ILOKU

Na blagdan Presvetog Trojstva šestoro djece primilo je u Loku, filijali titelske župe, Prvu svetu pričest. Radost djece zbog prvog susreta s Kristom u svetoj pričesti bila je čitavo vrijeme na njihovim licima.

Misno slavlje je predvodio i program lijepo osmislio župnik **Franjo Lulić**. Uz roditelje, rodbinu i prijatelje provopričesnika u slavlju je sudjelovao i lijepi broj vjernika. U nadahnutoj propovijedi župnik nam je približio tajnu Presvetoga Trojstva ističući da ju svojim razumom ne možemo dokučiti ali blagujući tijelo Kristovo u svetoj pričesti i ta nam tajna milošću Kristovom po Duhu Svetom postaje bliža te je s vjerom možemo radosno prihvatiti.

Za uspomenu na Prvu pričest djeca su dobila krunicu i sliku s likom Isusa Krista.

Slavlje je nastavljeno u župnom domu. Za sve sudionike u Euharistijskom slavlju roditelji prvopričesnika priredili su zakusku.

Radimir Hucki

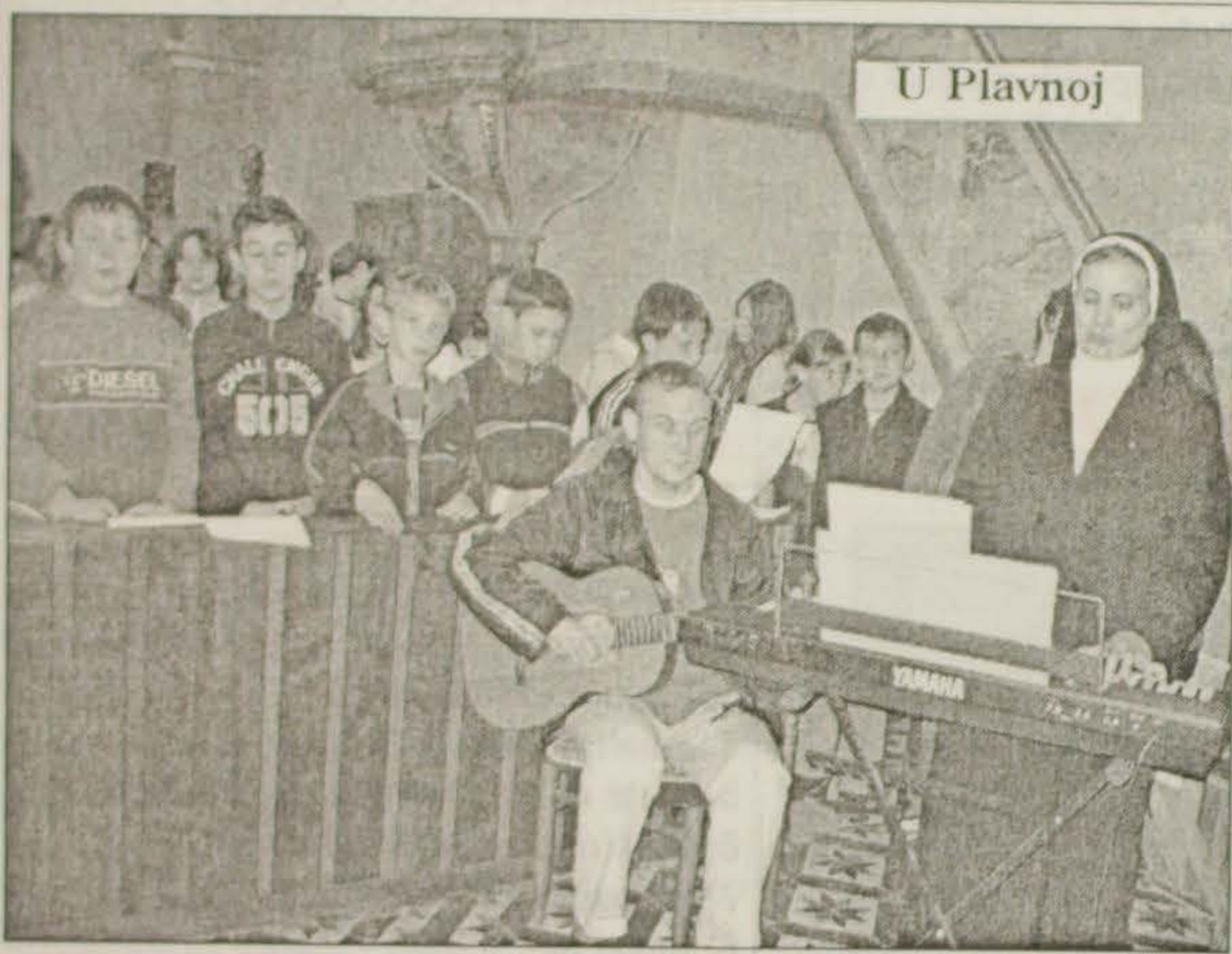

PRVA PRIČEST LOK 2006

ZAVRŠNICA U VRTIČU

Došli smo do kraja još jedne školske, vrtičke godine i po prvi puta ispratili 16 predškolaca - najviše u dosadašnjem radu vrtića. Poslije brojnih nastupa u Novom Sadu na Zmajevim dječjim igrama, Klincijadi, na susretu vrtića "Marije Petković" u Blatu, vrhunac je bila završna priredba u vrtiću. Na ovoj priredbi sva su djeca pokazala svoje umijeće u recitiranju, pjesmi, glumi a pripremale su ih odgojiteljice: **Danijela, Emima, Dajana i Marina**. Svi rastanci su tužni, pa tako i ovaj, iako još mnogi od mališana koji odlaze nisu svjesni da je iza njih jedna stepenica bezbrižnog djetinjstva a sljedeća na koju treba stati donosi školske obaveze, odgovornost, ozbiljnost. Zato, dragi predškolci koračajte sigurno!!!

Marina

Na izletu

Vjeroučenici župe sv. Jurja iz Subotice predvođeni s. **Blaženkom** posjetili su u subotu, 10. lipnja Ruski Krstur, Bač, Vajsku i Plavnu. Cilj ovog putovanja bio je u druženju provesti jedan lijep dan, a usput saznati nešto o crkvama i župama, kao i o sestrama u Krsturu. U Plavni su sudjelovali na večernjoj svetoj misi na kojoj su i pjevali.

Iako je cijeli dan padala kiša, dobro raspoloženje nije nedostajalo. Naravno, nijedan izlet još nije prošao bez zabave. Vjeroučenici su u pauzi između putovanja i mise imali dosta slobodnog vremena, pa su neki iskoristili za šetnju i najmanji prekid kiše. Neki su gledali nogomet, dok su se drugi zabavljali uz društvene igre. I naravno pjesmu. Vrijeme su iskoristili i za malu probu pjevanja.

Zahvaljujemo svima koji su nas lijepo primili, a najviše župniku vlč. **Františku** i vjeroučiteljici **Karolini** iz Plavne.

Nevena Šinković

PRVA PRIČEST U ĐURĐINU

Radost Prve pričesti doživjeli su maleni u nedjelju 18. lipnja u župi sv. Josipa Radnika u Đurđinu. Prvopričesničko misno slavlje predvodio je po prvi put u ovoj župi "novi" župnik vlč. **Lazar Novaković**. Sakrament je primilo petoro djece:

Snežana, Željko, Marina, Ivana i Zdravko.

Iako je ovoga puta manje prvopričesnika, slavlje je jednako veliko i lijepo. Još se k tome pridružila i raspjevanost djece sa "Harfe" od prethodnog dana, te skori kraj školske godine. Razloga za pjesmu i zahvalu dovoljno! Svirali su tamburaši - djeca i mladi - među njima i osmoro gostiju iz Male Bosne, pod ravnanjem **Nele Skenderović**. Ovoj svečanosti pridružila se i učiteljica **Iris** sa svojim "trećašima". Tijekom sv. mise djeca su bila nestrpljiva u očekivanju trenutka kada će primiti posvećeni kruh i vino - pravo tijelo i krv Isusa Krista. Od sada će kao veliki moći pristupiti stolu Gospodnjem.

Tradicionalna recitacija u našoj župi za ovu priliku je "Majko upali svijeću", kada jedna majka u ime svih roditelja upali svome djetetu prvopričesniku svijeću i svjetlo za taj dan i za sve dane odrastanja i života svoga djeteta. I ostale recitacije su lijepo izvedene, puno su govorile: "Isus, prijatelj malenih" i "Sreća djeteta"...

Na kraju sv. mise, malenu povorku u jednakim bijelim haljinama s uspomenom u rukama i smiješkom na licima, župnik je izveo iz crkve. Na vratima ih je zagrijalo toplo lipanjsko sunce, kao pobjednik nad kišnim jutrom.

Vjeroučiteljica

RADIO MARIJA U SUBOTICI

U subotičkoj župi sv. Roka, 22. svibnja, u promotivnom posjetu boravili su djelatnici Radio Marije iz Novoga Sada i volonteri iz Subotice na čelu s p. **Tadejom Vojnovićem** (na slici). Nakon sv. mise koju je prenosio Radio Marija oni su se u vjeronaučnoj dvorani susreli s okupljenim vjernicima i prijateljima Radio Marije i zadržali se u srdačnom razgovoru.

Molimo za sve njih i djelotvorno pomozimo njihov rad. Svoje novčane priloge možete dati Radio Mariji i u Subotici: u franjevačkom samostanu te u župi sv. Roka i u župi Marije Majke Crkve. /Zv/

Uredio: Petar

Formula za uspješne ferije

Listajući nekoliko knjiga naišao sam na doista zanimljivu formulu:

molitva+rad+odmor

Za nas sada aktualno i korisno... Podsjetit ću da sam nekoliko brojeva ranije napisao u sličnom tekstu kako najprije treba moliti, zatim razmišljati i tek onda raditi! Dobro je to isprobati. To će ovo ljeto učiniti lijepim.

Molitva se posljednjih mjeseci pokazala zaista kao najjače oružje protiv slabosti, lijenosti, svađe... **BOG ČUJE NAŠE MOLITVE, U TO SAM SIGURAN!** I svaka naša molitva je uslišana na razne, možda nama ne odmah poznate načine... Prisjetimo se još jedne stvari: Krist ne podržava lijene ljude, već one koji rade. Stoga, želimo li biti sretni ovog ljeta, moramo **RADITI!!!** Sati provedeni ispred TV-a ili računala neće nam koristiti... Naravno, Bog će sigurno uslišati naše molitve budemo li se trudili oko nečega, nije dovoljno samo molili a da pri tom sami ništa ne činimo. Evo poznatog primjera: jedan je čovjek cijeli život molio Gospodina da mu pomogne da dobije na lotu-u... Međutim, nikad nije kupio srećku... E, pa tako i mi često puta znamo raditi... Zato ispravimo to ovog ljeta!!! I na kraju dana se odmorimo... jer jedino odmorni moći ćemo ispuniti sljedeći dan i uraditi sve onako kako Bog od nas želi... tako ćemo moći u sabranosti slušati tihe poticaje Duha Svetoga...

PeTaR

TRIBINA MLADIH

Svjedočenje ljubavi

Posljednja tribina u ovoj školskoj godini održana je 18. lipnja u Katoličkom krugu. Predavači su ovoga puta bili mlađi bračni parovi iz zajednice Bračnih vikenda, poznati kao "vikendaši", dvije obitelji Šokčić: **Ivan i Branka** i **Mirko i Marina**. Oni su predstavili svoje priče, od početka njihovih susreta do same ženidbe.

Evo i nekoliko njihovih svjedočanstava o samom braku i zajedništvu:

Šokčić Ivan - Mogli bismo vam poslije 20 godina braka puno pričati. Nisu uvijek samo lijepe stvari svjedočenje ljubavi. Svaki brak zapadne u neku krizu... ali najbitniji u svemu je **RAZGOVOR!** Zahvaljujući molitvi, ljubavi i razgovoru, mi smo i danas zajedno. Svjedočanstvo ljubavi može biti teško, ali vrijedno! I još jedna stvar: ništa se ne događa slučajno. Bog je svejedno sve to tako sredio a mi smo se nepotrebno svađali zbog sitnica.

Šokčić Branka - Zahvalna sam Bogu što je Ivica prihvatio crkvu i sve moje.

Šokčić Mirko nam govori o dva stadija ljubavi: Prvo se javlja zaljubljenost iz koje, ako je zaljubljenost obostrana, izrasta prava ljubav.

Na pitanje jesu li su ikada tražili pomoć sa strane, tj. izvan crkve i Boga, **Šokčić Mirko** odgovara: "Najvažnije je oprostiti, jer tu je ustvari i skriven problem. Problem treba nastojati riješiti! Ne

treba ga jednostavno staviti ispod tepiha i misliti da je tako sve gotovo." Ivan na ovo kaže: "Ako imate neke probleme, nemojte se dvoumiti nego pitajte svećenika jer on je besplatni psihijatar! I još se molite za svog bračnog druga!"

Na pitanje što misle o mješovitom braku, **Danica Mlinko**: Mi smo primjer mješovitog braka i želim vam reći da i takav brak može biti uspješan ali je potrebno uložiti dodatni napor. To je moguće ostvariti ako su osobe duhovne, ako intezivno žive svoju vjeru.

A što ako ljubav nije obostrana? **Šokčić Mirko**: "Ako je ljubav samo s jedne strane velika, s vremenom će se ohladiti, jer je samo prolazna, odnosno to je zaljubljenost. I vrijeme liječi sve..."

Poruka svima je da ne trebamo sami svim silama tražiti ljubav, nego trebamo prepustiti Gospodinu i izmoliti svog bračnog druga. Još Ivan dodaje citat iz pjesme Miroslava Škore: "Molio sam Boga za te i on mi te da..."

Nikolina B.

obavijesti

ČIKERIJADA 2006.

Ovogodišnji susret mladih ČIKERIJADA, održat će se

u ponedjeljak 21. 08. 2006. kod čikerijskog križa s početkom u 9 sati.

Vrijeme polaska mladih neće biti posebno organizirano, već se mole mladi da sami dođu u naznačeno vrijeme na uobičajeno mjesto. U slučaju kiše, Čikerijada se neće održati.

TRIBINE PREKO LJETA NEMA!!!

MOLITVENO KLANJANJE MLADIH

svake nedjelje u 20 sati u crkvi sv. Roka u Subotici
Dođite s nama slaviti Gospodina!

HOSANAFEST 2006.

Redoslijed nastupa:

1. Anđeli čuvari - VIS Angelus
2. Mazim se, Bože, uz Tebe - Ivana Bošnjak
3. Aleluja - VIS Antunići
4. Tiha molitva - VIS Vox
5. Moje misli k Nebu lete - VIS Amos
6. On širi ruke - VIS Varadin
7. Krvavi znoj - Agika Toth
8. Čuvaj me, o Bože - Marija Jaramazović
9. U sjeni križa - Lidija Horvat
10. Molim više milosti - VIS Proroci
11. Prema licu Tvom - VIS Riječ
12. Novi život - VIS Apostoli mira
13. Put do neba - VIS Rafael
14. Slava Spasitelju - VIS Kefa
15. Vodi me - Marija Stantić

SMJEŠTAJ GOSTIJU HOSANAFESTA

Umoljavaju se vjernici grada Subotice za pomoć oko organizacije smještaja gostiju HosanaFesta. Ukoliko je netko u mogućnosti primiti na smještaj u svojoj obitelji sudionike Festa, neka se javi tajnici Festivala

Saneli Kolar na broj 561-857.

Radi se o smještaju gostiju koji dolaze sa strane (uglavnom iz Hrvatske). U pitanju je prehrana i noćenje za dane vikenda 2. i 3. rujna (septembra) 2006. Hvala svima na suradnji.

DUŽIJANCA U STAROM ŽEDNIKU

Od dolaska župnika **Željka Šipeka**, Žednik ima uoči dužijance trodnevnicu. Sve tri večeri imaju dva sadržaja: duhovni i kulturni.

Za duhovni su se pobrinuli župnik i **preč. dr. Andrija Kopilović** koji su nas vrlo lijepim propovijedima pripremali za centralnu proslavu, sv. Misu zahvalnicu!

U nedjelju 9. srpnja sv. Misu je predvodio **vlč. Lazar Novaković** uz koncelebraciju mjesnog župnika **Željka**, te asistenciju sjemeništara **Adama, Dražena, Kristijana**, bogoslova **Roberta** i časnog brata **Željka Kujundžića** koji ove godine odlazi u novicijat na Trsat. Svetoj misi bio je nazočan i **otac Jovica Mojsilović**, paroh novožednički. Misi su nazočili i gosti iz mjesne i lokalne vlasti: **Joso Dulić, Stipan Skenderović** a iz gradske vlade dopredsjednik **Petar Kuntić**; predsjednik MZ Novi Žednik **Dragomir Ubović**; **Grgo Kujundžić**,

predsjednik Organizacijskog odbora Dužijanca 2006., a iz Generalnog konzulata R. Hrvatske nazočili su gospođa **Iva Aranjoš** i njezin suprug!

Ponosno su uloge bandaša i bandašice nosili **Zdenko Vukov** i **Sonja Majlat**, oboje studenti, a mali bandaš i mala bandašica bili su **Milan Sadojević** i **Nataša Vojnić Tunić**.

Pozdravnu pjesmu recitirale su **Martina, Bilja** i **Sandra**, a kantor **Nikola** i zbor pjesmom su dali hvalu Bogu. Na kraju svete mise župnik se zahvalio svima na trudu.

Ana Milodanović, koja slavi 80 godina života i 50 godina rada sa slamom, i ove je godine napravila "krunu" i time zadužila Žedničane.

Kata Milodanović Ostrogonac

DOBROTVORNI KONCERT U POVODU 95. OBLJETNICE ŽEDNIČKE CRKVE

Koncert je organiziran uz potporu Mjesne zajednice, Pastoralnoga vijeća, Ekološkog foruma žena Žednika (nedavno registrirane udruge), te organizacijskog odbora na čelu s **Antalom Takačom**. U programu su nastupili: zbor sv. Cecilije iz Bačke Topole pod ravnanjem **Istvána Bojtosa**, zbor Marije Majke Crkve iz Aleksandrova pod ravnanjem **Miroslava Stantića**, te mjesni zbor uz orguljsku pratnju **Nikole Ostrogonca** i ravnanjem **Mande Kujundžić** te dječji zbor žedničke župe kojim je ravnala **Anica Čipak**. U okviru koncerta nastupio je **Franjo Vojnić Hajduk** otpjevavši psalam.

Kao gosti bili su pozvani Žedničani koji više ne žive u Žedniku. Odziv je bio dobar. Budući da je ovo bio dobrotvorni koncert sve priloge koji su se skupili ići će za potrebe žedničke crkve. A župnik je već najavio akciju skupljanja priloga za novi razglas te će i ovaj prilog dobro doći. Konferansu su vodili **Adela Šintai** i **Franjo Vojnić Hajduk**.

Poslije koncerta za sve prisutne priređen je prijem u župnom stanu. S ozarenih lica bivših Žedničana kao i po pohvalama koje su nam izrekli, shvatili smo da su proveli ugodnu večer u crkvi u kojoj su nekada bili ministranti i pjevači. Hvala svima koji su se odazvali!

Kata Milodanović Ostrogonac

Bandašicino kolo u Žedniku

Već tradicionalno dužijanica se u Žedniku završava "bandašicinim kolom". Djeca su izvela 4 koreografije, recitirali su, glumili, svirali. Veteranska grupa izvela je skeč "Čulanka". Publika ga je dobro primila. Tamburaški orkestar "Ravnica" je lijepo svirao. Plesalo se dugo u noć. Oni koji su se zamorili u pauzi su mogli pogledati izložbu ručnih radova na kojoj su ove godine osim domaćih, izlagale i žene iz Bajmoka. Novost su bile "Kraljice" s prikladnom pjesmom "Naše kolo" Ane Milodanović!

*Kata Milodanović
Ostrogonac*

EKOLOGIJA Večer posvećena očuvanju životne sredine u okviru Dužijance

Nedavno oformljena nevladina organizacija u Starom Žedniku, "Ekološki forum žena Starog Žednika" svoju prvu akciju imao je na mjesnom groblju pod nazivom "Borba protiv ambrozije" što je obuhvatilo saniranje korova na groblju (bila su dva uspješna tretmana).

Slijedila je akcija pod nazivom "Da vam dvorište bude odmaralište", a birana su najurednija dvorišta od 9 prijavljenih. Među dobrima uvijek ima najboljih: **Katica i Pere Vojnić Tunić** osvojili su 1. mjesto, **Dragan Crnobrnčić** 2. a **Vita Kopunović** osvojila je 3. mjesto.

Pokrovitelj akcije bila je općina, točnije Odjel za ekologiju. Predsjednica **Ljubica Fabijan** uručila je prikladne nagrade i zahvalnice. Uručivanju nagrada prisustvovali su **Mira Malagurski**, predsjednica Organizacijskog odbora Dužijanca 2006, župnik **Željko Šipek** te voditeljica Odjela za ekologiju **ing. Kata M. Ostrogonac** koja je i pokrenula cijelu akciju.

M. T.

PAPA STAO U OBRANU BRAKA

Svjetski susret obitelji u Valenciji koji se na temu Prenošenje vjere u obitelji slavio od 1. do 9. srpnja zaključen je svečanim misnim slavljem kojim je predsjedao papa Benedikt XVI. Misa je održana na istome mjestu gdje i sinoćnje molitveno bdjenje, u Gradu znanosti i umjetnosti a na slavlju se okupilo oko milijun i pol ljudi. Zajedno s Papom euharistiju je slavilo 40 kardinala, 450 biskupa i 3000 svećenika iz cijeloga svijeta. Neposredno uz oltar s kojeg je Papa slavio misu bila je smještena kraljevska obitelj. Oltar je bio ukrašen sa 6.000 cvjetova boje vatikanske zastave, a na oltarskom prostoru se nalazila i slika Svete Obitelji koju je naslikao Kiko Argüello, osnivač Neokatekumenskog puta. Na misi je pjevao zbor sastavljen od 200 očeva i majki iz grada Valencije koji je nastupio uz pratnju Valencijskog orkestra.

U svojoj propovijedi Papa je ponovno stao u obranu braka između muškarca i žene i središnju važnost prenošenja vjere, koja, kako je istaknuo Papa, nije puko kulturno naslijeđe, već stalno djelovanje višnje milosti.

U toj viziji brak je uzvišen izraz povezanosti, sinovstva i zajedništva, očinstvo i majčinstvo, vidljivi znak prisutnosti Boga Stvoritelja, a prenošenje vjere izravna posljedica vjerodostojnog svjedočanstva kršćanske nade. Roditelji, istaknuo je Papa, imaju pravo i neotuđivu dužnost prenositi vjeru djeci, odgajati ih tako da ova pomalo otkrivaju vlastiti identitet, imaju pravo i dužnost uvoditi ih u društveni život, učiti ih odgovornom služenju čudorednom slobodom i sposobnosti da ljube koja izvire iz osobnog iskustva ljubavi, nadasve u susretu s Bogom. Djeca rastu i sazrijevaju u mjeri u kojoj s povjerenjem prihvaćaju onu baštinu i onaj odgoj koji nastavljaju postupno usvajati. Na taj su način kadri skladno povezati ono što su primili i ono što su naučili i što je svaki naraštaj pozvan ostvarivati, rekao je Papa.

Svaki čovjek potječe od Boga, u svakom očinstvu i majčinstvu prisutan je Bog Stvoritelj. Zato bračni drugovi moraju prihvaćati dijete koje se rađa ne samo kao vlastito dijete, već i kao dijete Boga koji ga voli zbog onoga što jest i koji ga poziva na

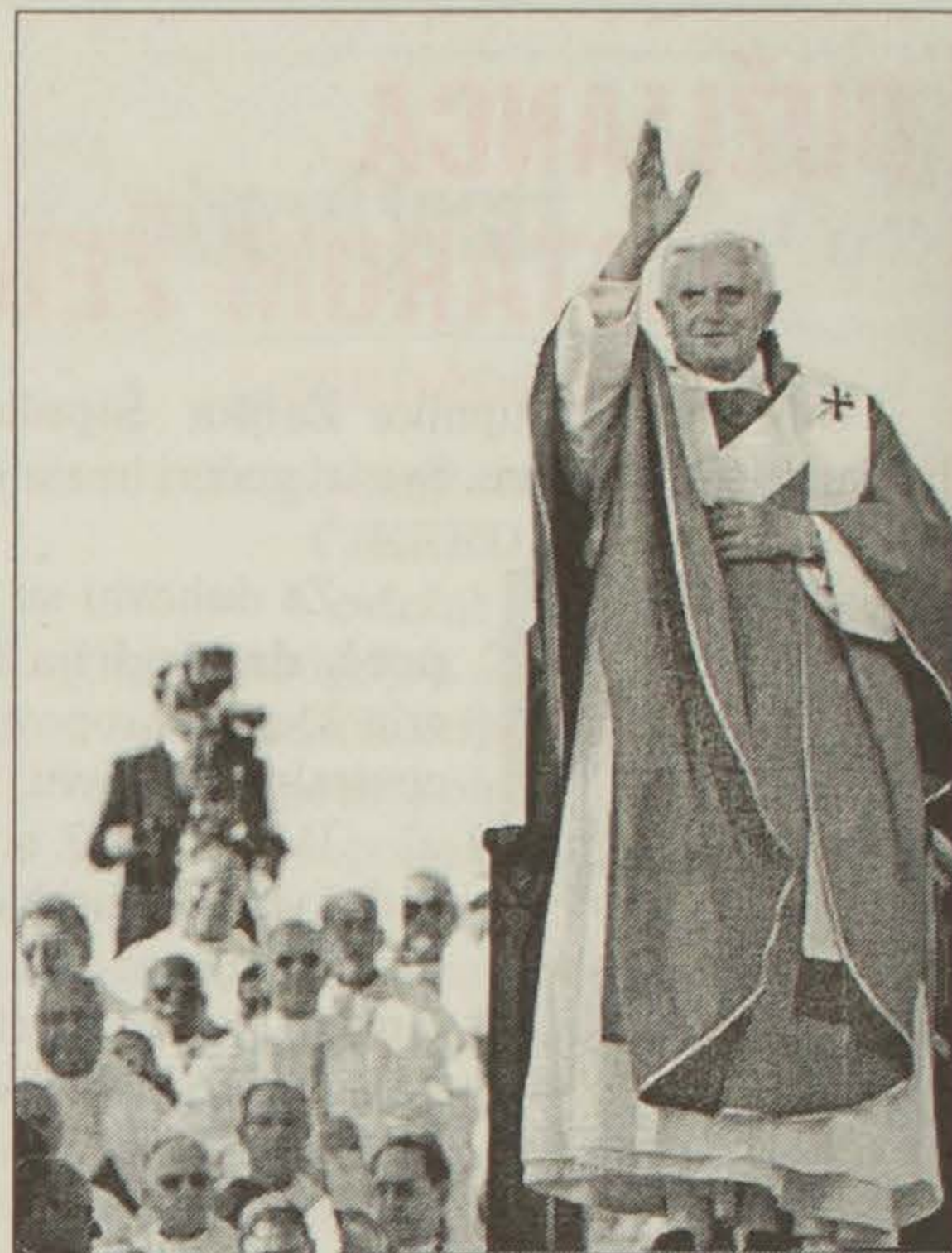
božansko sinovstvo, istaknuo je Papa. Mi potječemo od Boga koji nas je stvorio na svoju sliku i pozvao nas da budemo njegova djeca. Zato iza nastanka svakog ljudskog bića ne stoji neka zla kob, već naum Božje ljubavi, rekao je Papa.

Vjera, nastavio je Papa, nije čisto kulturno naslijeđe, već stalno djelovanje višnje milosti Boga koji poziva, kao i ljudske slobode da prione odnosno ne pristane uz taj poziv. Premda nitko na taj poziv ne odgovara u tuđe ime, ipak su roditelji pozvani vjerodostojno posvjedočiti svoju vjeru i kršćansku nadu. Kršćanska obitelji prenosi vjeru kada roditelji uče svoju djecu da mole i kada zajedno s njima mole, kada im približavaju sakramente i uvode ih u život Crkve, kada se zajedno okupljaju oko Božje riječi, prosvjetljujući obiteljski život svjetlom vjere i hvaleći Boga kao Oca, istaknuo je Papa u svojoj homiliji u Valenciji.

U današnjoj se kulturi veoma često veliča sloboda pojedinca kojega se shvaća kao neki samonikli subjekt, kao da je on sam sebe stvorio i kao da je sam sebi dostatan, da ne treba druge i da nije odgovoran za druge. Društveni život se nastoji organizirati polazeći isključivo od subjektivnih i promjenjivih želja, što ničim

nije povezano s nekom objektivnom istinom poput dostojanstva svakog ljudskog bića i njegovih neotuđivih dužnosti i prava kojima svaka društvena zajednica mora stajati u službi, upozorio je Papa u svojoj homiliji. Crkva, pojasnio je pritom Papa, ne prestaje podsjećati da se prava sloboda ljudskog bića oslanja na činjenicu da je ono stvoreno na Božju sliku i priliku. Zato je kršćanski odgoj, odgoj na slobodu i za slobodu.

Ljubav kojom su nas naši roditelji prihvatili i prate na prvim koracima na ovome svijetu predstavlja kao neki znak i milosni produžetak blagohotne Božje ljubavi od koje dolazimo. Iskustvo da smo prihvaćeni i ljubljeni od Boga i naših roditelja čvrsti je temelj koji podupire istinski čovjekov rast i razvoj i koje nam umnogome pomaže sazreti na tom putu ka istini i ljubavi, kao i izaći iz sebe samih kako bismo ušli u zajedništvo s drugima i s Bogom. Da bi se napredovalo na tome putu ljudskog zrenja, Crkva nas uči da poštujemo i promičemo divnu stvarnost neraskidivog braka između muškarca i žene koja je u korijenu obitelji. Zato, priznati i pomoći tu instituciju predstavlja jednu od najvažnijih

zadaca koje se mogu danas učiniti za dobro i za istinski razvoj ljudi i društava, kao i najbolje jamstvo da bi se zajamčilo dostojanstvo, jednakost i istinska sloboda osobe, rekao je Papa istaknuvši pritom da važnu ulogu u toj zadaći imaju crkvene obiteljske udruge. Kršćanska obitelj - otac, majka i djeca - pozvana je dakle ići za ovdje navedenim ciljevima ne kao za nečim što je nametnuto izvana, već kao za darom sakramentalne milosti sakramenta ženidbe koja je izlivena u njihova srca. Ako ovi

ostanu otvoreni Duhu i traže njegovu pomoć, on im neće prestajati prenositi ljubav Boga Oca koji se objavio i utjelovio u Kristu, rekao je na svršetku svoje homilije Papa.

Na kraju završnog misnog slavlja V. Svjetskog susreta obitelji u Valenciji Papa je predvodio molitvu Anđeo Gospodnji. /IKA/

Uređuje: obitelj Huska

Ono malo što nam svima nedostaje

Dragi čitatelji! Uvijek nešto očekujemo, nečemo se nadamo, nešto tražimo. Sve je to dobro - to nam daruje dragi Bog kako bismo mogli ljubiti bližnje onako kako nas je učio: do smrti na križu. Naš križ nije drven i golem, ali je težak! Ipak ga ljubimo i nosimo, jer znamo da je samo u Raspetoj ljubavi spas... Ali, Bog se brine da život ne bude bol, već radost! Treba samo otvoriti srce za drugog čovjeka i reći: "Dragi čovječe, jako te volim - živjeti je radost!" Tako na internet stranici www.savezbezimena.com i u mnoštvu svojih knjiga tvrdi suvremeni flamanski pisac-svećenik Phil Bosmans. On vas svojim knjigama poziva da se obradujete zrakama radosti, zaljubite zrakama ljubavi, usrećite zrakama sreće i oživite zrakama života! Darujemo vam jedan njegov tekst o godišnjem odmoru... Ne propustite moliti u obitelji: naši maleni žedaju te trenutke kad u roditeljskom zagrljaju ili zagrljaju bake i djeda sklope ručice. Prepustimo li se tim časima, drugovat ćemo s anđelima. ☺ *vh*

O d m o r

Ljudi su rijetke ptice

Na godišnjem odmoru dobivaju krila i dižu se u zrak. Što bolje mogu letjeti, to dalje hoće otići. Daleko od svoga posla i svoje okoline. Što traže? Raj koji turistički prospekti oslikavaju najljepšim bojama. Što nalaze? Skupe hotele, prenatrane plaže, satima dugo čekanje, vrućinu, buku.

Ljudi su rijetke ptice.

Oni moraju ponovno naučiti živjeti.

Živjeti i uživati u jednostavnim stvarima.

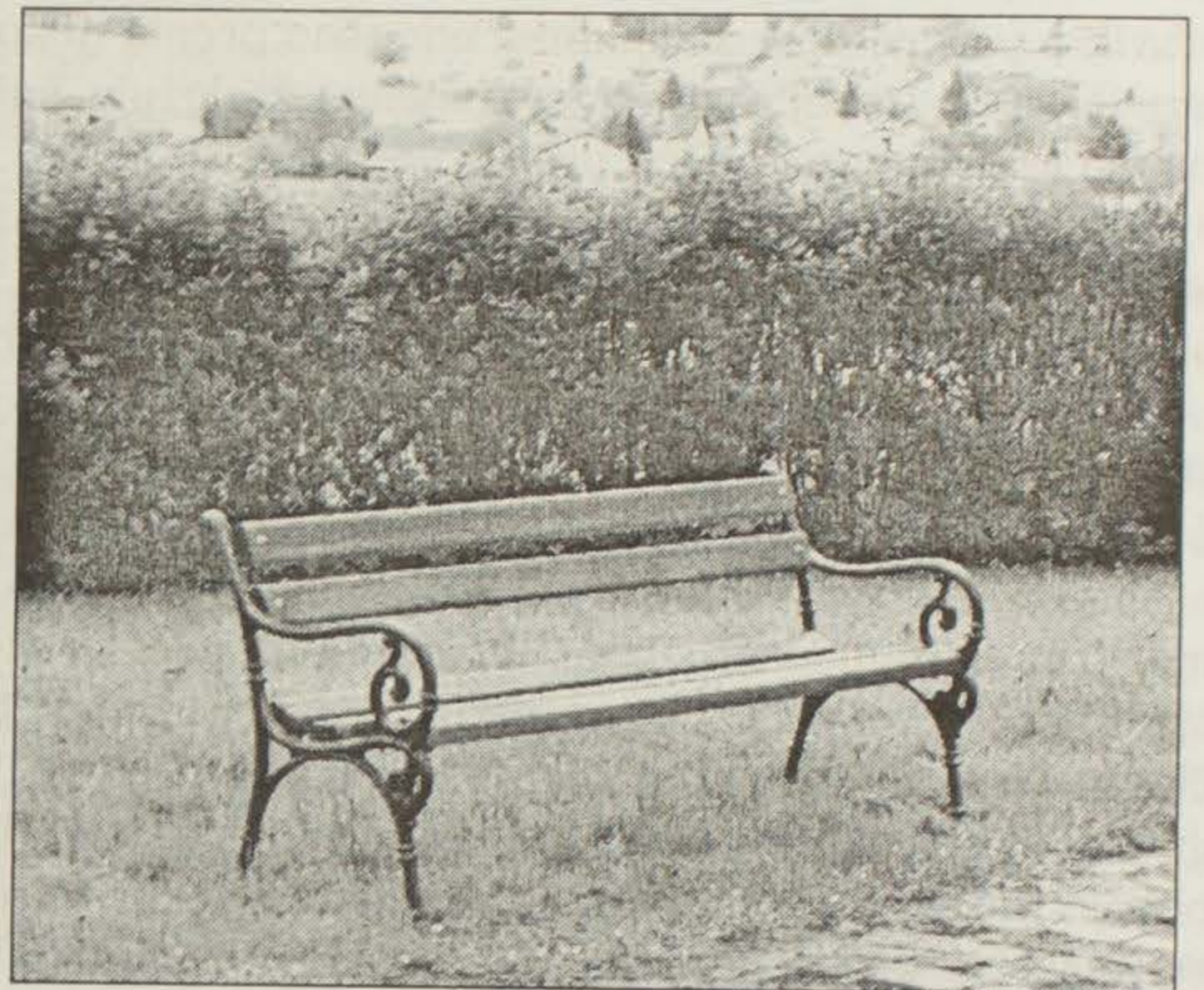
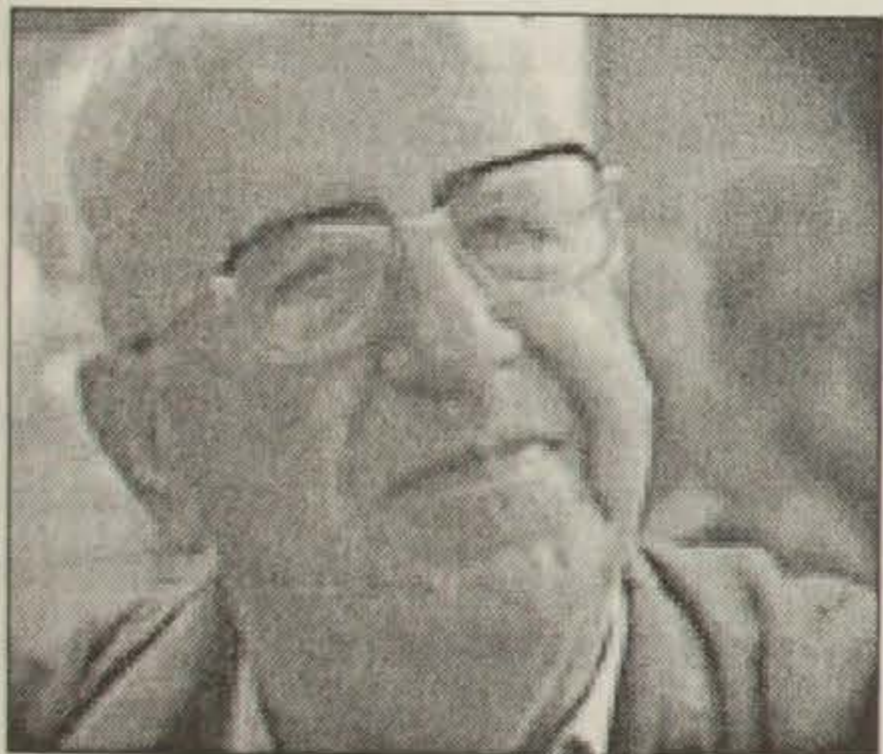
Mnogi kilometri ne opuštaju. Kad si satima u zastoju na cesti, umoriš se, postaješ iscrpljen i razdražljiv. A udaljenost koju moraš prevaliti, nije pritom uopće tako velika. To je udaljenost između tvoje izvanjske i nutarnje strane.

Radi se o tvojoj nutrini.

Ako u njoj nema mira, nigdje na svijetu nećeš naći mira ni odmora.

Ako je mir i radost u tvome srcu, možeš poći kamo god hoćeš.

Bit će praznici.

Godišnji odmor! Smiri se, dođi k sebi. Potraži tišinu. Ovdje stanuje radost koja se izgubila od silne buke.

Phil Bosmans

kutak ♥

MUŽ: Moraš razumjeti njezino promjenjivo raspoloženje, nervozu, umorenost i klonuća i pomoći joj da ih bez uvreda prebrodi.

ŽENA: Ne kritiziraj njegove prijatelje i daj mu punu slobodu u poslovnim stvarima.

UPOZNAJMO SVECE - ZAŠTITNIKE OBITELJI

Sv. Marija Magdalena

- zaštitnica žena, obraćenih grešnika i u tjelesnim napastima (spomendan 22. srpnja)

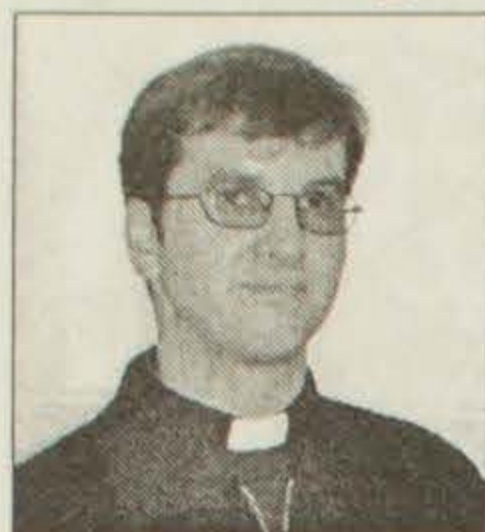
Žena iz koje je Isus izgnao sedam đavola, spominjana u Evanđelju kao preljubnica i grešnica, obratila se i zavrjedila biti prva koja je vidjela Krista uskrslog! "Oprošteni su joj grijesi mnogi, jer ljublaše mnogo!" (Lk 7,36-50) Neki

Ljubavi nad grijehom mnoge sablažnjava i đavla ljuti, pa se od nekih bogohulnika čuju "teorije" o Isusu i Mariji Magdaleni. Ovo treba što prije otjerati i ovu sveticu moliti za zagovor u svim, osobito tjelesnim napastima!

vh

Uređuje i piše: dr. Marinko Stantić

NEODGOJ - PUT U DROGU

U našem nastojanju da se uspješno borimo protiv ovisnosti mladih, te dublje upoznamo znakove i posljedice droge, moramo jasno progovoriti o odgoju, jer je - između ostalog - jedan od bitnih čimbenika za suzbijanje ovisnosti o drogi, alkoholu i sl. Odgoj je svjesno djelovanje na mlado biće u nastojanju da stekne osobine, navike prikladne u društvu. Principi odgoja su zakonitosti i upute za uspješno odgajanje i obrazovanje (principi očiglednosti, personalizacije, sustavnosti itd.). Pristojno odgojena osoba jest zrela osoba, osoba koja se u datim momentima zna pravilno postaviti prema ljudima odnosno prema nekom problemu. Takve su osobe vrijedne divljenja, zaslužuju našu pažnju, raduju svojom nazočnošću.

Roditelji, staratelji, kao i svi drugi odgojitelji, imaju tešku i odgovornu zadaću u društvu. Ukoliko ne ostvare tu zadaću na pravi način, posljedice mogu biti katastrofalne, kako za samu osobu, tako i za obitelj, društvo. Odgojena osoba jasno razlučuje što jest a što nije za njegovo dobro. U tom možemo nazrijeti jedan od uzroka priklanjanja drogi među mladima. Ukoliko je neka osoba dobro odgojena, neće pohrliti za drogom bez obzira koliko mu je nudilo moderno doba. Zapažamo da učenici medicinskih škola, kao i djeca liječnika isto tako uzimaju drogu, što nam se čini nevjerovatnim, jer isti najbolje znaju kakve su posljedice drogiranja. Dakle, nije u pitanju znanje, nije u pitanju teorija, već je u pitanju (ne)odgoj. Moramo međutim biti oprezni, te reći da nisu svi ovisnici o drogi, alkoholu i sl. krivo odgojeni. Znatiželja, trenutak nepažnje, kao i druge okolnosti, isto tako mogu biti uzrok uzimanja droge.

Odgoj uključuje svjedočenje, jer djeca i mladi najbolje uče gledajući starije. Ugađanje mladima po svaku cijenu protivno je dobrom odgoju. Odgoj zahtijeva jasne postupke, dobre nakane i namjere kako bi se usvajali oni čini koji čovjeka čine mirnim i zadovoljnim. Poznate su u narodu tzv. "magareće usluge". To su čini koji na prvi pogled izgledaju odlični, ali su u biti loši i mogu biti pogubni.

Prema Gospodinovim riječima iz Mt 18,15-19 o bratskoj opomeni, vidimo da odgoj zahtijeva puno strpljivosti, ljubavi i samilosti, ali uvijek s ciljem da se želi dobro osobe, dobro društva. Kažnjavanja i prijekori u odgoju se koriste radi ozbiljnijeg upozorenja na zle čine i postupke koje čini određena osoba. Mnogi se boje kažnjavanja, jer osjećaju veliku ljubav prema vlastitom djetetu. No, isto je tako činjenica da povlađivanjem i blagošću osoba ne stječe kreposti i imunitet u odupiranju zlu. Kod kažnjavanja je isto tako važno da mjera bude primjerena a djetetu se uvijek mora objasniti zašto je kažnjeno i u čemu je pogriješilo.

Društvene su prilike u kojima živimo takve da roditelji sve manje imaju vremena za svoje dijete. To može biti i iz opravdanih razloga, ali često se radi o lošem provođenju dužnosti i obaveza roditelja ili o poremećenoj ljestvici vrednota. Naime, nekima je važnije sve ostalo (novac, uгода, rekreacija, posao, karijera...) od odgoja svoje djece! Na prvome mjestu treba biti čovjek-bližnji, a tek onda vlastite ugone i egoistični motivi.

Posljedice lošeg odgoja su kobne. Toga smo svjedoci svaki dan. Stoga treba učiniti sve da se on kvalitativno poboljša. Život je samo jedan i treba se u svemu ispravno postaviti te povlačiti prave poteze sada, jer za korekcije i izmjene vrlo često nema vremena. Vjernici su u tome dakako u prednosti, jer im svjetlo Duha Svetoga pomaže raspoznati dobro od zla a milost Božja im pomaže djelovati svakog trenutka u skladu s Božjim zapovijedima.

Uređuje: Vesna Huska

☺ za život: LIJEČNICA IVANKA

Sveta Ivanka (ital. Gianna) Beretta Molla svetica je Katoličke Crkve, kanonizirana 16. svibnja 2004. za Svetog Oca Ivana Pavla II.

Iako je specijalizirala i ginekologiju i pedijatriju, Ivanka nije bila "bogat doktor" - oni koji rade na klinici i liječe i siromašne nikad to nisu: nikad nije oklijevala pružiti besplatnu pomoć ljudima u potrebi. Dobar liječnik radi i prekovremeno, pa Ivanka nije bila izuzetak: trudnice su se osjećale sasvim sigurne pod njezinom brigom, jer su znale da, u koje god doba noći je zatrebaju, ona će doći do njih. Ako je naišla na pacijenta koji je bio previše bolestan nastaviti dotadašnji posao, provodila je puno vremena pomažući mu naći lakši posao. Također, nije pravila kompromise u vršenju svojih dužnosti - susrevši nekog tko je htio pobačaj, odbijala ga je, obavještavajući ga da je to smrtni grijeh protiv Boga. Govorila je: "Kada bi znali koliko je Isus trpio, ne bismo počinili ni najmanji grijeh."

* Svaki poziv je poziv na duhovno, moralno ili fizičko majčinstvo. Bog je u nas stavio životni instinkt. Svećenik je otac, sestre redovnice su majke - majke dušama. Jao mladim ljudima, koji ne prihvaćaju poziv na roditeljstvo!

* Pogledajmo i razmotrimo svećeničku misiju - upravo kao što svećenik može dodirivati Isusa, tako i mi dodirujemo Isusa u tijelima naših bolesnika, siromaha, mladih i starih, djece! Svi smo pozvani da u svijetu radimo, služeći na mnogovrsne načine čovjeku.

* Mnogi se nazivaju kršćanima, a tako su daleko od kršćanskog života. Nužno je djelovati - toliko puta smo u naše vrijeme to čuli od Svetog Oca. Krist treba pomoćnike, da bi moglo pobijediti Njegovo Kraljevstvo. Zato stojmo uz naše svećenike. Borimo se, moramo se boriti za dolazak toga Kraljevstva!

* Spašavanje svijeta nikada nije bio lak posao, niti za Sina Božjega, niti za apostole. Pripremati se za svoj poziv, znači pripremati se da budem davatelj života drugome. Kada bismo u borbi za naš poziv trebali umrijeti, bio bi to najljepši dan našega života. (nastavak u sljedećem broju)

☹ protiv života: ZAŠTO JE KONTRACEPCIJA GRIJEH?

Rani, beta HCG testovi na trudnoću su pokazali da uz svaku vrstu spirale, žena koja živi seksualnim životom, ostane trudna godišnje prosječno nekoliko puta, a često do ovulacije i začeća dođe i uz svaku vrstu antibaby pilula i raznih drugih hormona koje "industrija smrti" upotrebljava u ratu protiv djece. Međutim, zbog spirala, pilula i raznih drugih sredstava, maternica postane neprijateljski raspoložena za prihvaćanje djeteta, pa ono najčešće umire u prvim danima nakon začeća. Dijete tada najčešće umire od gladi, jer se ne uspijeva usaditi u sluznicu maternice koja je zbog pilula osušena i stanjena. Izostanak menstruacije se niti ne dogodi. Žena doživi neko krvarenje misleći da se radi o normalnoj menstruaciji, a zapravo je ona bila trudna.

Uz svaku vrstu spirale do začeća dođe prosječno nekoliko puta godišnje, ali mu spirala sprečava implantaciju, pa najčešće pogine.

UBILI SU TOM MALOM DJETETU TIJELO, ALI DUŠA MU JE I DALJE ŽIVA I ČEKA SUDNJI DAN.

Dr. med Antun Lisec

SUSRET HRVATSKIH PUČKIH PJESNIKA "LIRA NAIVA 2006."

Cijela Vojvodina u Vajskoj

Pitomo, podunavsko selo Vajska, u subotu 1. srpnja, bilo je domaćin četvrtog susreta hrvatskih pučkih pjesnika iz cijele Vojvodine, pod nazivom "Lira naiva 2006." Razvidno je da je u cijelosti zaživjela ideja rođena u Katoličkom institutu za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović", a uz veliki angažman Hrvatske čitaonice, čiji su korijeni isto tako u ovom Institutu. Raduje podatak da na ovim susretima svake godine raste broj sudionika. Ove godine je tiskana zbirka izabranih stihova četrdeset jednog pjesnika, a zbog prezauzetosti nekih od njih u Vajsku je doputovalo dvadeset šestero.

Srdačan doček

Pjesnici su se u prijepodnevnim satima okupili u vjeronaučnoj dvorani župnog doma crkve sv. Jurja, gdje su srdačno dočekali domaćini vlč. **Josip Kujundžić**, predsjednik HKUPD "Dukat" Vajska-Bođani **Pavle Pejčić** i pjesnik **Josip Dumendžić Meštar**. Nazočne su pozdravili i pokretač i duša ovih susreta **Katarina Čeliković**, te preč. **dr. Andrija Kopilović**, koji je zbog drugih obveza nazočio samo prvom dijelu susreta i zajedničkom ručku. Nakon predstavljanja sudionika i razmjene šaljivih komentara, domaćin, vlč. Kujundžić poveo je goste u razgledanje crkve, uz kratak pregled povijesti, kako crkve, tako i samog mjesta. Posebno upečatljivo bio je obraćanje pjesnicima dr. Andrije Kopilovića koji je ustvrdio da upravo oni, u ovo potrošačko vrijeme pokazuju kako je najvažnije sačuvati odnos čovjek - čovjek i njegovati odnos prema Bogu.

Nakon zajedničkog ručka, kojega su priredili članovi "Dukata", gosti su obišli PP "Javor", drvoprerađivačko poduzeće u vlasništvu **Ljubice i Franje Kitanovića**, obitelji koja je značajan donator crkve i institucija kulture u hrvatskoj zajednici, ne samo u Vajskoj, nego i šire. Prije nastavka radnog dijela susreta pjesnici su nazočili svetoj misi, koju je predvodio vlč. Josip Kujundžić, uz pjevanje dječjeg odjela glazbene sekcije "Dukata" i dječjeg župnog zbora.

Pjesnička večer

U najljepšem dijelu susreta pjesnici su se okupili u dvorani mjesne vatrogasne udruge gdje su brojnoj publici recitali svoje stihove na teme života, ljubavi, ravnice, salaša... Skupu su nazočili i predstavnici Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici, **Tihomir Šilović** i **Mirela Lucić** te vlč. Josip Kujundžić, koji je oduševljeno pozdravio sve goste, ponovno napominjući kako ga najviše raduje to što je danas, kako je rekao, Vajska Vojvodina u malom. Nakon pozdravnih riječi, tamburaški orkestar i dječji folklorni odjel "Dukata" izveli su kraći program, a onda je dana riječ pjesnicima koji su ljepotom, snagom i jednostavnošću svojih riječi, pretočenih u stihove, plijenili pozornost uzvanika i publike, pjesnicima koji su nakon čitanja stihova podijelili knjige nazočnima. Na koncu, pokretač ovih susreta, Katarina Čeliković, u ime Hrvatske čitaonice poklonila je komplete knjiga predstavnicima Konzulata, vajštanskom župniku i "Dukatu" za njihovu knjižnicu, koja je tek u začetku. Za sam kraj, ona je potaknula pjesnike na pjevanje predivne zagorske popijevke "Za svaku dobru riječ", koje je mnogima natjeralo suze na oči.

Dirljiv susret

Predstavnici Konzulata bili su vidno zadovoljni kvalitetom manifestacije i srdačnošću domaćina, o čemu svjedoči konzulica

ZLATNE PAPUČE

U subotičkoj Gradskoj suvenirnici otvorena je 30. lipnja izložba tradicionalnih papuča pod nazivom "Zlatne papuče". Autor izložbe, **Dejan Kovač**, sakupio je šezdesetak pari bunjevačkih i šokačkih te mađarskih papuča među

kojima su najstarije iz 1935. pa sve do njegovih uradaka. On je posljednji "papučoš" koji se bavi ovim obrtom. Zanat je preuzeo od pokojnog **Lajče Kujundžića** i trudi se sačuvati ga od zaborava ne samo izradom papuča već i medijskim predstavljanjem kako bi se obratila pozornost na ovaj izuzetno rijedak zanat i umijeće kod bunjevačkih i šokačkih Hrvata. /K. Č./

Dr. Kopilović prvi primjerak knjige daruje autorici naslovnice **Ceciliji Miler**

Mirela Lucić: "Počasćena sam što sam bila u prilici nazočiti ovako lijepoj manifestaciji. Što reći, nego uputiti sve čestitke, kako organizatorima, tako i domaćinima. Osobito me veseli što među pjesnicima vidim ne samo starije, nego i djecu."

Umorna od obveza, ali prepuna emocija, glavni pokretač aktivnosti glede "Lire naive", Katarina Čeliković, nije skrivala zadovoljstvo:

- Pjesnici su pokazali kako ljudsko srce nema granica, kako nam je cijela Vojvodina ove večeri sva u Vajskoj, sva u našim srcima. O domaćinima mogu izreći samo riječi hvale, koje ne mogu biti dovoljne za sve što su nam pružili. Hvala župniku, hvala Pavlu, hvala obitelji Kitanović, a isto tako hvala i članovima i članicama HKUPD "Dukat", koji su dali sve od sebe da se u njihovoj Vajskoj osjećamo kao u svojoj kući. Pokazali smo da su vojvođanski Hrvati, zvali se oni Šokci ili Bunjevci, bitna grana našeg hrvatskog stabla."

Ivan Andrašić

PRVI FESTIVAL MARIJANSKOG PUČKOG PJEVANJA

U Bačkom Monoštoru, selu prelijepo tradicije, od davnina se njeguje pučko pjevanje pri crkvi i na raznim svečanostima, tako da je inicijativa Hrvatskog nacionalnog vijeća i predsjednika Izvršnog odbora HNV-a **Laze Vojnić Hajduka**, da se festival Marijanskog pučkog pjevanja održi upravo u ovom šokačkom selu logičan slijed prethodnih aktivnosti Kulturno umjetničkog društva Hrvata "Bodrog" iz Bačkog Monoštora.

1. srpnja s početkom u 18 sati u Bačkom Monoštoru u crkvi sv. Petra i Pavla, a nakon toga i na pučkoj razini u Domu kulture, pjevačke skupine i crkveni zborovi Bačke i Srijema, kao i gosti iz Republike Hrvatske i Mađarske dali su svoj pjevački pečat obilježavanju ove manifestacije. Nakon pozdravne riječi vlč. **Gorana Vilova** u prepunoj crkvi u Bačkom Monoštoru nastupili su "Santovački crkveni zbor" (Mađarska), pjevačka skupina "Ižipci" (Topolje, Hrvatska), HKC "Bunjevačko kolo" (Subotica), KUD "Seljačka sloga" (Gajić, Hrvatska), ženska pjevačka skupina KUD "Ravnica" (Stari Perkovci, Hrvatska), KPZ Hrvata "Šokadija" (Sonta), te KUDH "Bodrog". Završetak duhovnog dijela obilježen je zajedničkim pjevanjem pjesme "Čuj nas Majko".

Na kraju programa u crkvi se svima obratio **dr. Andrija Kopilović**, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović". On je u svom izlaganju kratko podsjetio na tri velika sjećanja: prvo je sjećanje na biskupa **Matišu Zvekanovića** koji je bio župnik Monoštorski i koji u cijelom kasnijem životu nikad nije prestao hvaliti divno marijansko pjevanje u Bačkom Monoštoru, napose kad se radilo o pjesmama Anđeo Gospodnji ili Marijino Srce trinaestoga svibnja; drugo je sjećanje na velikoga papu Pavla VI. koji je na poseban način primio Hrvate u godini otkupljenja 1985. godine, u godini jubileja hodočastilo je njih petnaest tisuća u Rim i kada je pjevana

"Kraljice neba raduj se, Aleluja", Papa je vrlo potreseno izgovorio riječi "Kako veličanstveno...", na pjesmu koja se orila iz petnaest tisuća grla. I papa Ivan Pavao II. je kao Poljak jako dobro znao što znači biti sav Marijin. Kao dijete siročić koji je u svetištu Kalvarijske Gospe u Poljskoj primio upravo Mariju za svoju majku, dao se Mariji kao svojoj majci i cijeloga života bio vjerni Marijin štovatelj i veliki pobornik pučkih marijanskih pjesama.

Program je nakon toga nastavljen u prostorijama Doma kulture uvodnom i pozdravnom riječi predsjednice KUDH "Bodrog" gospođe **Marije Turkalj**. Obrativši se prisutnima Marija Turkalj je rekla:

"Divimo se velikim umjetnicima i njihovim djelima, jer su oni u svojim djelima ostavili dah svoje duše i tako ostali prisutni. To je umjetnost rođena u srcu i duhu pojedinca. Međutim, večeras

smo ovdje radi onoga što je rođeno, ne u duhu i duši pojedinca, nego onoga što je rođeno u duhu jednog naroda i odnjihano u srcu vjere i molitve da ne bude samo lijepo nego i da spaja nebo sa zemljom. Mi večeras ovdje nismo u crkvi na pobožnosti, već smo ovdje zajedno da bismo uživali u ljepoti pučke pjesme koja je spjevana simbolu svake dobrote - Majci Mariji. Svi bez obzira na vjerske razlike uživajte u ovom pučkom stvaralaštvu koje ćete lako razumjeti ako slušate srcem i mislite i na svoje zemaljske majke".

U ČAST TAMBURI

U povodu trideset godina rada Subotičkog tamburaškog orkestra (STO) i 115. obljetnice rođenja virtuozna tambure **Pere Tumbasa Haje**, pravi je umjetnički doživljaj bio priređen 29. lipnja u Velikoj vijećnici subotičke Gradske kuće. Cjelovečernji program uključio je izložbu pod nazivom "Ej tamburo stara", koncert STO i premijerno predstavljanje filma o Peri Tumbasu Haji "Muzika je bila njegov govor". Autor izložbe **Marinko Piuković** pokazao je ozbiljnost u istraživanju najpopularnijeg instrumenta među bunjevačkim Hrvatima - tambure te svoja saznanja predstavio izložbom starih instrumenata i fotografija. Koncert je oduševio brojnu publiku a napose završnicom u kojoj se pjesmom proslavi priključio **Zvonko Bogdan**. Film **Rajka Ljubića**, **Stipana Jaramazovića** i **Marinka Piukovića** predstavio je najvećeg virtuozna na tamburi **Peru Tumbasa Haju** i otvorio novu stranicu u povijesti tamburaške glazbe. Bio je ovo pravi kulturni događaj primjeren ovako velikim jubilejima i glazbenicima. /K. Č./

Festivalu su prisustvovali: predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" iz Subotice **dr. Andrija Kopilović**, predstavnik Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Subotici, predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća **Josip Zvonko Pekanović**, predsjednik Izvršnog odbora HNV-a **Lazo Vojnić Hajduk**, podpredsjednik HNV-a **Stipan Šimunov**, glavni urednik "Hrvatske riječi" **Zvonimir Perušić**, prior Karmelskog samostana u Somboru otac **Anđelko** sa subračom, predsjednik Savjeta MZ "Bački Monoštor" **Marko Štrangar**, sekretar MZ "Bački Monoštor" **Zoran Miler**, svećenici iz okolnih župa i predstavnici kulturno umjetničkih društava.

Predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća **Josip Zvonko Pekanović** se nakon pozdravnog govora obratio prisutnima istakavši kako je KUDH "Bodrog" jedna od mlađih skupina koja djeluje u Vojvodini i ima podršku HNV-a, ali je svojim nastupima i spremnošću da njeguje tradiciju Hrvata među prvima. Uvod u nastavak pjevačkog programa bila je svojevrsna himna KUDH "Bodrog" "Naši stari" da bi se zatim pjevačke skupine još jednom obratile nazočnima pučkim pjesmama iz svog repertoara.

Uz financijsku podršku Hrvatskog nacionalnog vijeća ovaj festival pomogli su i mnogi drugi sponzori.

Grčka je poslovice da je glazba kći bogova, a nakon marijanskih pjesama izvedenih u Bačkom Monoštoru dodajemo "da je Marija najveća kći naše zemlje, a majka našega Boga".

Aleksandar Forgić

Odgovara: dr. Andrija Kopilović

VJERNICI NA GODIŠNJEM ODMORU

Vrijeme je godišnjih odmora. Mnogi putuju, odlaze-dolaze. Oni koji ne mogu otputovati žale se i sve je u nekom pokretu. Što je zapravo smisao godišnjih odmora i kako bi vjernici mogli to svoje vrijeme pravilno iskoristiti?

K.I. Bajša

Zahvalan sam za ovo pitanje jer je ono vrlo suvremeno. U vremenu u kojem živimo vrlo je značajno govoriti o temi odmora. Radi se naime, koliko ja vidim, čak o smjeni civilizacije. Civilizacija u kojoj smo rođeni, pogotovo mi stariji, polako prolazi i rađa se jedna nova civilizacija za koju se naslućuje da će biti civilizacija ekonomije. Iza nas su vrlo gorka iskustva "promjena": od humanizma, do materijalizma i preko još nekoliko "izama" koja su čovjeka svela samo na brojku. Čovjek je najprije izgubio svoju vlastitost u imenu, pa je postao brojka, a onda je konačno izgubio vlastitost te brojke pa je postao samo radna snaga. A sada na pomolu neke nove civilizacije, bit će to čovjek čija će se vrijednost mjeriti po onome što ima a ne više po onome tko je ili bar što je. I u tom vremenu nastaje još veći razdor između siromaha i bogatih. Zapravo monopol bogatstva sve više uzimaju pojedinci ili neke male skupine, a velika većina čovječanstva polako tone u sve veće siromaštvo. Zato je pitanje nezaposlenosti jedno od gorućih a pitanje ekonomske nemoći jedno od najtežih pitanja našega vremena.

Zašto sam sve ovo naveo? Zato što su pobrkane vrednote. Po Božjoj zamisli, kako iščitavamo iz božanske objave, čovjek je stvoren kao biće koje treba nastaviti suradnju s Bogom u izgradnji svijeta. Bog je svijet stvorio, a čovjeku dao zadatak da zemlju podvrgne sebi i tako radom svojih ruku zarađuje kruh svoj. Rad stoga ima veliku vrednotu upravo po tome što je čovjek suradnik Božji, što je sustvaratelj i što u radu osjeća i slobodu svoje kreativnosti i divni poziv na suradnju s Bogom da svijet koji stvara učini boljim, ljepšim, drugačijim i, jasno, sve savršenijim. To je Božja zamisao koja je utkana u našu narav. Dakle, raditi, surađivati s Bogom stvoriteljem i uređivati svijet i učiniti ga boljim i ljepšim čovjekovo je i zvanje i poslanje. Međutim, kako su se na toj liniji odnosa prema Bogu puno puta mnoge stvari brkale, tako se u zadnjim stoljećima ovaj odnos prema Bogu pobrkao, a onda i ljestvica vrednota. Tako je rad postao nešto vrlo zamorno za čovjeka. Odnos radnik - poslodavac opterećen je mnogim nepravilnostima i nepravdama glede uvjeta rada, plaće,

osiguranja itd. Umjesto da radnik, koji je izravni nastavljač Božjeg stvarateljskog djela ima najveća prava, njegova su se prava svela na minimum a prava poslodavca su postala gotovo neograničena tako da se prema radniku često više i ne odnosi kao prema čovjeku.

S druge strane, Božja zamisao o radu uključuje i zakon odmora. Imamo čak izričitu zapovijed Božju da se čovjek sedmoga dana mora odmarati. Ljudska narav je tako satkana, tako stvorena da jednostavno u ciklusu od sedam dana ljudski organizam, a da ne kažemo duh i duša, također traže odmor kao iskonsku potrebu. Ljudi pojam odmora tumače drugačije i raznoliko. Naime, problem odmora nije pasivnost i ljenčarenje. Razlikujemo takozvani aktivni i pasivni odmor. Pasivni odmor ispražnjuje, a aktivni odmor obogaćuje.

Što je zapravo odmor? Odmor je ponajprije prekid sa svagdašnjim obvezama i dužnostima. Jasno, s onima koje ne spadaju na čovjekov naravni život kao što je hrana, kao što je piće, kao što je časno hraniti stoku ili učiniti u kući najnužnije poslove. Odmor je dakle stanje u kojemu prekidamo sivu svakidašnjicu i činimo nešto drugo. U odmoru je najvažnije posvetiti vrijeme sebi, svojoj vlastitoj osobi. Za vrijeme odmora potrebno je sabrati svoje misli, sabrati svoje osjećaje, provjeriti "račune" protekloga tjedna i sresti se mirno, hrabro, dostojanstveno sa samim sobom. Dimenzija odmora, dakle, uključuje udaljšavanje od svagdašnjice i uranjanje ponajprije malko u sebe. Pročitati, odčitati, sat svoje energije i svoga rada i pod lupom ispravnoga vrednovanja taj posao i procijeniti. To nije razmišljanje, nego opuštanje. Čovjek time ne bježi od svoje stvarnosti nego se susreće sa sobom i nalazi samoga sebe u sebi.

Odmor je nadalje društvena stvarnost. To je vrijeme kad se intenzivno posvećuje ponajprije srce a onda i um, uho i usta i cijelo biće slušanju druge osobe, osobe s kojom se živi, ovoga puta najviše mislim na obitelj. Odmor je vrijeme obnavljanja obiteljskog zajedništva. Obitelj mora biti aktivno zajedno. To znači primijetiti se, uvažavati se, susresti se, porazgovarati, jednostavno radovati

se što smo obitelj, što smo zajedno, i što je prilika sada odmoriti se upravo u hranjenju srca i duše tim zajedništvom.

Poznao sam jednu obitelj u Švicarskoj kod kojih sam češće bio gost za vrijeme svog godišnjeg odmora. Ta šestoročlana obitelj se uvijek ispričala subotom navečer i nedjeljom: Andrija, ne zamjeri, vrijeme koje mi sada provodimo je vrijeme rezervirano za našu obitelj. Ja sam tada bio više kod župnika subotom i nedjeljom nego kod njih jer su oni tražili slobodu za sebe da te dane posvete sebi. I danas mi je u svijesti prekrasna slika njihovih zajedničkih slavlja.

Uz gore navedene dimenzije, odmor nužno uključuje izvanredno vrijeme posvećeno Bogu, prema riječima psalmiste: "Na poljanama zelenim on mi daje odmora. Na vrutke me tihane vodi i krijeji dušu moju" (Ps 23,2). Čovjek i vjernik se može u potpunosti odmoriti samo onda ako može nasloniti glavu svoju na Isusa Krista i slušati otkucaj Njegova srca i hraniti se njegovom toplinom. Dakle, na odmor bitno spada intenzivno drugovanje s Bogom.

I konačno, uživajući u prirodnim ljepotama, odmarajući se u čudesnoj prirodi, čovjek se napaja ljepotom te Božje prirode, uživa u ljepoti Božjih stvorenja i odmor provodi tako da vodi dijalog s cijelim stvorenim svijetom te zapravo pjeva himan Bogu, himan zahvale za sve ono što ga okružuje.

Biti zajedno, biti u sebi sabran, biti plodan u ljubavi prema bližnjemu i biti intenzivan u dijalogu s Bogom to su uvjeti za pravi odmor, za odmor koji je Bog namijenio čovjeku od postanka svijeta. Nakon takvog odmora čovjek se vraća u svoju svakidašnjicu miran, osnažen, ohrabren i doslovno nov. Godišnji odmor, dakle, s aspekta Crkve jest potreba, da ne kažem zapovijed, kao što je u ciklusu od sedam dana jedan dan zapovijedani dan odmora. Tako se može govoriti za godinu dana da je godišnji odmor zapovijed odmora ali osmišljenoga u skladu s Božjim naumom, inače se čovjek nakon "nepravog" odmora kući vraća umoran, iscrpljen, ispražnjen i bez novca. Vama koji ste postavili ovo pitanje i svim čitateljima "Zvonika" želim pravi odmor ovoga ljeta.

Uređuje:
Jakob Pfeifer

Katolička i Ruska Pravoslavna Crkva zajednički za očuvanje moralnih kršćanskih vrednota u Europi

(20. svibnja 2006. - RV) Katolička i Ruska Pravoslavna Crkva spremne su zajednički raditi kako bi u Europi očuvale moralne kršćanske vrednote - kazao je metropolit Kiril, predsjednik Odjela za vanjske poslove Ruske Pravoslavne Crkve, na susretu s novinarima nakon blagoslova prve ruske pravoslavne crkve u Rimu, posvećene Katarini Aleksandrijskoj. Papa Benedikt XVI. je 16. svibnja primio u audijenciju metropolita

Kirila i s njim razgovarao o obitelji, problematikama vezanima za obranu života, o bioetici, te o kršćanskim odgovorima na pitanja koja postavlja današnja znanost. Osvrnuvši se na susret s Papom, metropolit je istaknuo kako se dvije Crkve slažu u pitanjima ljudskoga morala. Govorili smo o zajedničkoj volji traženja i očuvanja moralnih kršćanskih vrednota u Europi. /.../

Govoreći o teološkim pitanjima, kazao je kako ona potječu iz Srednjega vijeka. O tim pitanjima također treba rasprav-

ljati. Kao što vam je poznato, sad će se obnoviti teološki dijalog između Katoličke i Pravoslavne Crkve, a ljudi suvremenoga svijeta od nas traže da odgovorimo na pitanja koja se odnose i na njih, s kojima se i oni sučeljavaju. Zato naša zajednička poruka svijetu i cijeloj Europi treba biti jedinstvena - istaknuo je metropolit. Na upit što misli o papi Benediktu XVI. kazao je kako ga se je veoma dojmila Papina disciplina u razmišljanju i govoru. Papa je stvarno teolog, apsolutno samostalan i veoma jak - zaključio je metropolit Kiril.

U Prištini održan skup o međuvjerskome dijalogu

Kosovo i njegova nada u učvršćenje mira i uzajamno poštivanje između raznih naroda - to je bila tema skupa održanoga nedavno u pravoslavnome manastiru u Peći, koji je okupio katoličke, pravoslavne, protestantske i židovske uglednike Kosova. Skup je organizirala Udruga norveških Crkvi, s ciljem podupiranja mirnoga multietničkog i vjerskog suživota. Na koncu je potpisana zajednička izjava, a pravoslavni je biskup Teodozije poželio da ona okrene srca lokalnih političara i svih građana prema miru.

Don Lush Gjergji, glavni apostolski vikar u Prištini, kazao je za Radio Vatikan kako su temeljna polazišta skupa pozitivna jer - kako je kazao - analizirali smo prošlost koja je bila teška za sve, ne ulazeći u pitanja zašto i za koga smo trpjeli. Rekli smo kako se želimo uzajamno poštivati i prihvaćati ne samo kao pojedinci nego kao nacionalne i vjerske zajednice, te stvoriti mogućnost za dijalog i perspektive za budućnost. /.../

Na upit što su istaknuli u zaključnom dokumentu skupa, odgovorio je kako je istaknuto da se ne može živjeti jedni pored drugih, nego živjeti s drugima i za druge. Tako poštujemo identitet i dostojanstvo svake osobe i vjerske zajednice, odnosno jedinstvo u različitosti. /.../ Jednodušno smo osudili mržnju, rat, razaranja crkava, katoličkih i pravoslavnih kao i džamija. Ali nije dovoljno obnoviti i izgraditi predmete, treba prije svega izgraditi i obnoviti život ljudi, poglavito mozak i ranjeno srce - zaključio je don Gjergji.

Međuvjerski dijalog

Dijalog među religijama u odnosu na društvene problematike tema je Svjetskoga susreta religija za mir, koji je Zajednica svetoga Egidija zajedno sa sveučilištem Georgetown i vašingtonskom nadbiskupijom organizirala u Washingtonu. Susret je organiziran po uzoru na Svjetski dan molitve 1986. godine kada je papa Ivan Pavao II. otvorio put dijaloga među religijama. Profesor Alberto Quattrucci, član Zajednice svetoga Egidija, kazao je kako su svjedočanstva dviju žena, iz Afrike i Latinske Amerike, iznijela na površinu vruće probleme današnjega svijeta, te potrebu da religije podupru novu perspektivu suradnje i solidarnosti. Nakon njih su vjerski predstavnici - židov, kršćanin i musliman - govorili o najvažnijim događajima dvadesetogodišnjega dijaloga. Svi su istaknuli kako tri religije mogu surađivati. Osvrnuvši se na sadašnje stanje dijaloga kazao je kako su njegove teme kulturne, i socijalne; raspravlja se kako siromaštvo učiniti prošlošću, odnosno boriti se protiv siromaštva koje je pravo zlo današnjega svijeta; kako rješavati sukobe dijalogom, te upozoriti na bitnost međuvjerskoga dijaloga. /.../

/Radio Vatikan/

In memoriam

RÓBERT KŐSZEGI

Iznenada, 9. srpnja 2006. godine ostali smo bez svog prijatelja i kolege Róberta Kőszegija. Njegov je život dobivao smisao kroz brigu o starim i nemoćnim sugrađanima. Caritas je bio njegova druga obitelj a humanost i vjera životni moto. Duboko smo ranjeni u duši jer smo ga izgubili. Njegov život utihnuo je u 42. godini a mogao je još puno učiniti i još mnogima pomoći. Tugujemo svi. Slijedeći svoj radni i životni put nastojat ćemo ostvariti i njegove nedostignute ciljeve. Živjet će u svima nama kao mlad, marljiv, pun duha i ljubavi za sve ljude. Opraštamo se od našeg dragog Robike. Počivao u miru Božjem.

*Radnici službe kućne njege
i pomoći u kući Caritas
Subotičke biskupije*

Caritas

TIJELOVO (BRŠANČEVO) U CARITASU

U povodu Tijelova, u nedjelju 18. lipnja služena je sveta misa za korisnike Caritas. Nedjelja je osvanula oblačna s kišom. A naši se stari spremaju za ovaj veliki dan. No, Bog je uslišio njihove molitve i oni su u velikom broju i s radošću došli ili su doveženi na sv. misu. Bilo je to vrlo dirljivo i za nas djelatnike, za volontere kao i za naše stare i bolesne vjernike. Iako je prijevoznih sredstava bilo relativno malo, s velikom požrtvovnošću vozača, djelatnika i volontera svi korisnici koji su željeli i mogli dovezeni su u crkvu sv. Jurja.

Dvojezičnu svetu misu služio je vlč. Ignác Brasnyó a asistirao je đakon László Karó dok je župnik preč. István Dobai bio na raspolaganju za ispovijed. Oltar je bio prelijepo okićen, kako i dolikuje ovome danu. Po završetku mise nikome se nije žurilo kući, prepuna crkva sporo se praznila. Uvijek naši korisnici nerado idu svojim kućama, ostaju, razgledaju crkvu, pomole se kod svojih svetaca i darivaju ih svojom molitvom i malom ušteđevinom. Iz crkve su izlazili s bijelim cvijetom ruci koji im je darovan sa oltara. A vani ih je čekalo iznenađenje: posluženje slatkišima, sokovima a služio ih je podmladak Caritasovih volontera. Mnogi su se stari poznanici ponovno ovdje susreli nakon dugo godina, sretni što su još živi i što su članovi velike Caritasove obitelji.

*Roza Mikulić
Subotički Caritas*

Zahvaljujemo našim darovateljima

kolpa·san®

SALON KUPATILA

LETNJA AKCIJA SNIŽENJA **10-30%**

Veliki izbor akrilnih kada, masažnih kada, tuš kada, tuš kabina, masažnih tuš kabina, bazena, nameštaja za kupatilo, sanitarije, ugradni vodokotliči, pločica za unutrašnju i vanjsku upotrebu.

PRODAJNI SALONI:

SUBOTICA Banijska 2

tel: 024/ 547-886

ZRENJANIN Vojvode Petra Bajovića 2

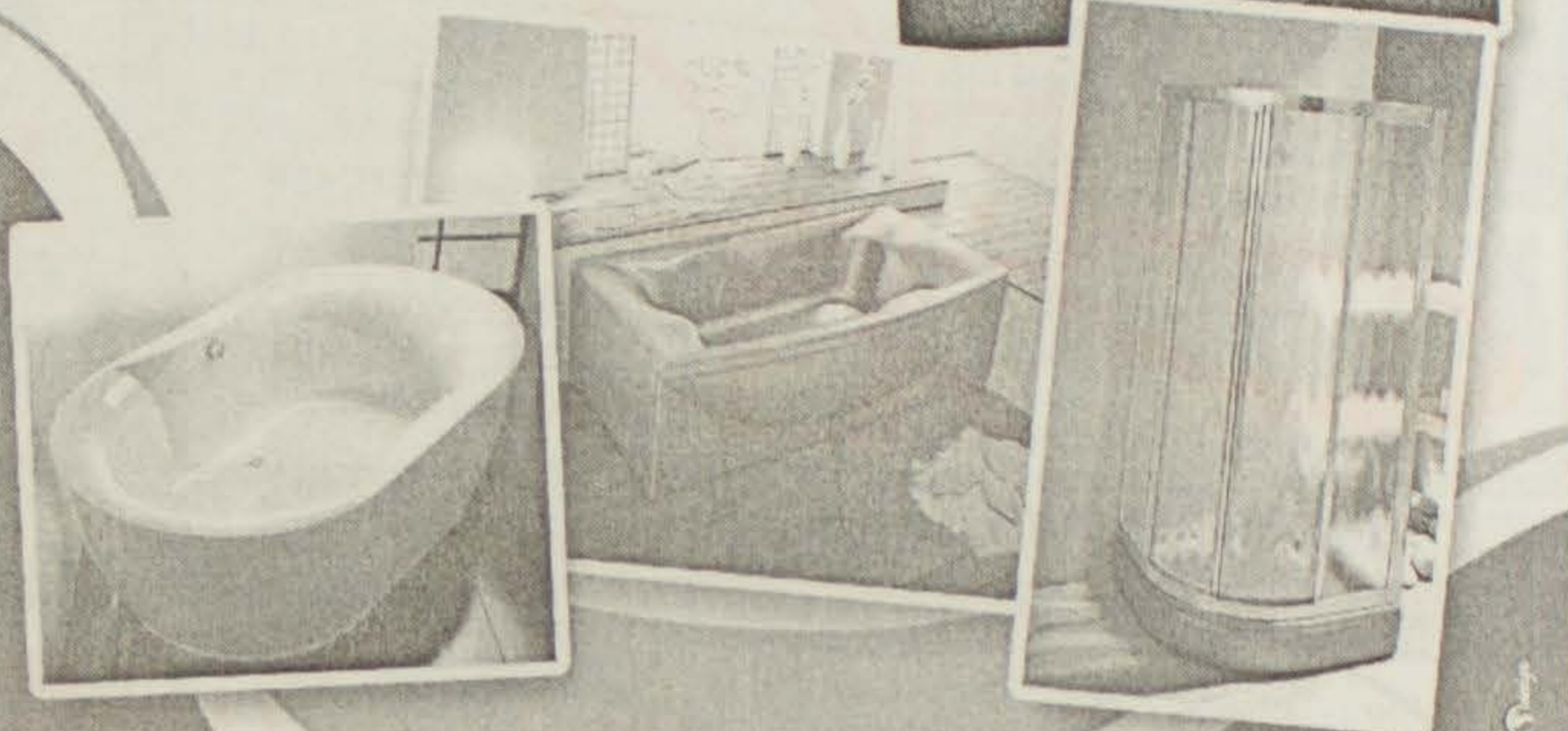
tel: 023/581-590

NOVI SAD Rumenački put 11

tel: 021/518-092

NOVI BEOGRAD Dr. Ivana Ribara 135

tel: 011/158-920

SVE OD KAMENA

NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.

SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72

TEL. 024/671-500

063/501-542

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobničkih spomenika
- od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE

Zahvaljujemo našim darovateljima

Kašana - "Đukaš"

Subotica,
Preradovićeva 4
(u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:
- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za
organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka pomoć nam je dobro došla.
Unaprijed hvala svakom darovatelju.

HORVÁT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301
311-9200, 353-1501
Tel/fax: (36-1) 269-1300

Svake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

Maksima Gorkog 20 (kod glavne pošte)

Radno vrijeme: radnim danom od 9,30-12 i 16,30-19 sati
Radno vrijeme očnog liječnika: radnim danom od 17-19 sati

RENAULT

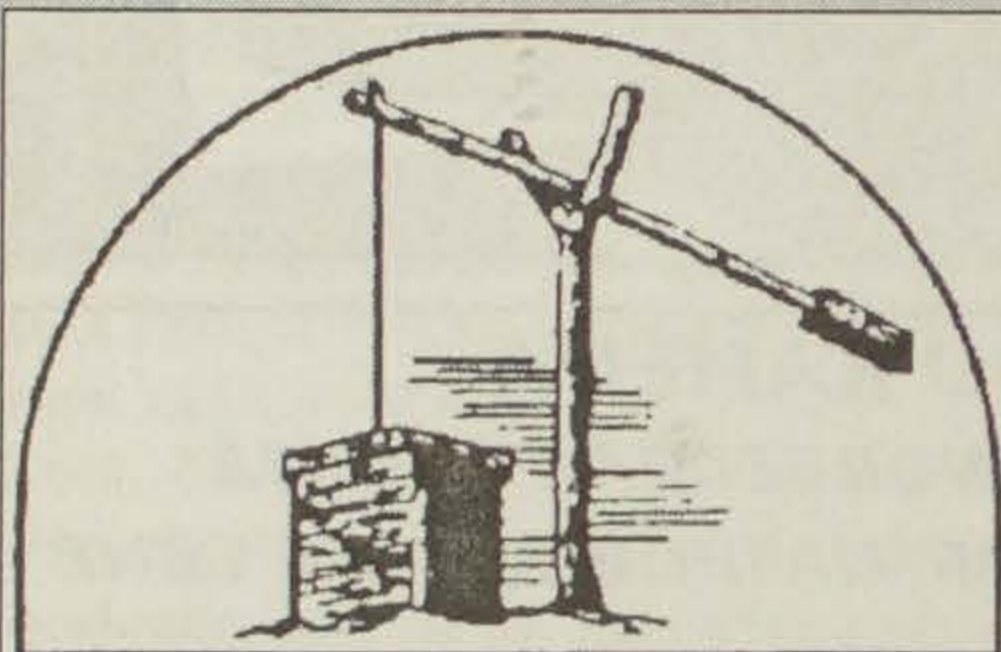

Koncesionar

VIDAKOVIĆ

Prodaja rezervnih delova i servis

Subotica, Braće Radića 51-53
Tel./fax: 024/553-567

SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

Hrvatska

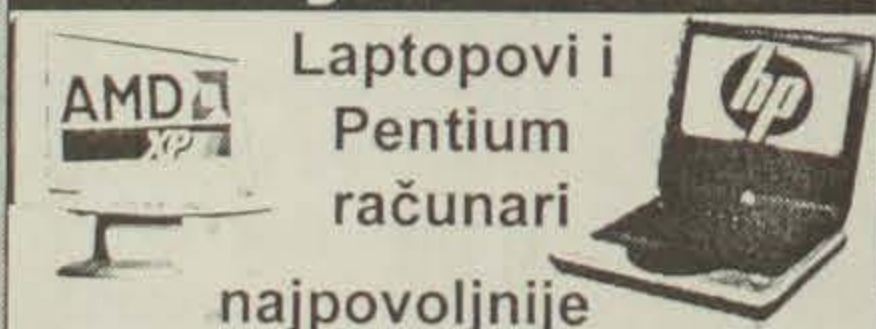
Svakodnevno možete čitati
tisak, posuditi knjige i
porazgovarati s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

Srijeda, petak i subota 10-14 sati
utorak, četvrtak 16-19 sati

Millennium GSM Centar

Prodaja i SERVIS

Laptopovi i
Pentium
računari

najpovoljnije

Panasonic
KX-TCD445

CD Caller

Mobilni

Gigaset
A-180

house1

Klima
uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

**Neka Bog
blagoslovi
sve koji
radom služe
braći
ljudima!**

Internet provajding
Prodaja računara
Instalacija i održavanje računarskih mreža
Pojedinačni i grupni kursevi
(Windows, Word, Excel, Internet)
☎ (024) 555-765 Karađorđev put br. 2. Subotica
e-mail: support@tippnet.co.yu

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- HORGOS, Borisa Kidrića 7
Telefon (danonoćno): 792-202

RASPORED SAHRANA NA INTERNETU
www.funero.co.yu

E-mail: funero@funero.co.yu

**ONO ŠTO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE
SADA JE MOGUĆE!**

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štole, albe i rokete sve po mjeri;
košulje i birete, prvopričesnička
i ministrantska odijela;
svijećnjake, križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

NOVO-NOVO

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti u
župnom uredu Palić
tel. 024/755-002

APZ pp., "Auto-Dan Z" d.o.o.

024/670-975
024/55-44-25

SUBOTICA, Beogradski put 29
Somborski put 11

prodaja skutera i bicikala sa
pomoćnim motorom marke

KEEWAY

PIAGGIO • GILERA
Vespa

**URED HRVATSKOG
NACIONALNOG VIJEĆA**
Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 556-898 i 553-818

Kovač Dejan

MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA
PAPUCSKÉSZITŐ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKE - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.
Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103

ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA

VI. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14

Mobil: 064 201 56 12

Miss Exclusive

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA

Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13

SZTR

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČALA

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!

24000 Subotica, Braće Radića 6

Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:

radnim danom:

9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00

subotom: 9,00 do 12,00

**HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"**

Subotica, Preradovićeva 4
Tel: (024) 555-589

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/603 640

Mob.: 063 577 350

064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Cuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

MONOLIT GRADNJA GRADEVINSKO I
GRADEVINSKO-ZANATSKO
PREDUZEĆE p.o.

Adresa: Subotica, Lenjinov park 13
Tel: 024/ 551-685, 553-111
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

Računi:
220-3229-08 Mycro Finance banka
110-401601301333-38 Zepter banka

Hirvivo
Katólikus hetilap
Ára: 42 dinár
Lévf. I. szám 2002. 05. 19.

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040
Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA

"APOLONIA"

Radno vrijeme:

ponedjeljak,
srijeda i
petak
15 - 19 sati

utorak i
četvrtak
8 - 12 sati

subota
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

CSALÁDI MAGAZIN
Hitélet
Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad
Tel: (024) 469-474
Email: agape@eunet.yu

www.suboticka-biskupija.info

Slušajte
Radio Suboticu
program na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12
Tel: 024 55 22 00
Fax: 551-902

RADIO MARIJA
Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 Mhz FM - SUBOTICA
102,9 Mhz FM - NOVI SAD

Hrvatska riječ
ČITAJTE
"HRVATSKU RIJEČ"
mail: hrvatskarijec@tippnet.co.yu - tel: (024) 55-33-55

**PROŠTENJE SV. ANE 26. 07.
NA KERSKOM GROBLJU**
u 17 sati - mađarski
u 18 sati - hrvatski

**S. M. JASNA CRNKOVIĆ
položiti će DOŽIVOTNE ZAVJETE**

6. 08. u Blatu na Korčuli
a svečana proslava u SUBOTICI
bit će 20. 08. u 17 sati u crkvi sv. Roka

DUŽIJANCA 2006.

16. 07. u 10 sati
DUŽIJANCA U TAVANKUTU
u crkvi Presvetog Srca Isusova

23. 07. u 10 sati
DUŽIJANCA U BAJMOKU
u crkvi sv. Petra i Pavla

30. 07. u 10 sati
DUŽIJANCA U MALOJ BOSNI
u crkvi Presvetog Trojstva

6. 08. u 10 sati
DUŽIJANCA U ĐURĐINU
u crkvi sv. Josipa Radnika

6. 08. u 18 sati
DUŽIJANCA U LJUTOVU
kod križa u župi sv. Križa

8. 08. (utorak) u 19 sati
IZLOŽBA "S Božjom pomoću"
u Likovnom susretu

10. 08. (četvrtak) u 19 sati
KNJIŽEVNA VEČER
u HKC "Bunjevačko kolo"
i dodjela Antušove nagrade

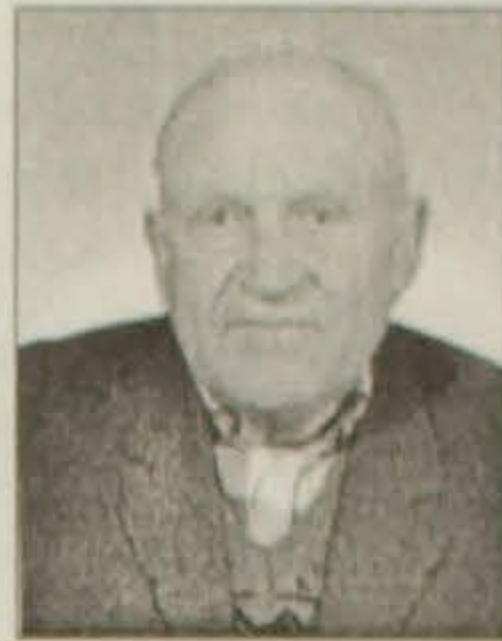
12. 08. (subota) u 18 sati
SVEČANA VEČERNJA u katedrali

13. 08. (nedjelja)
10 sati - **SVEČANA EUHARISTIJA**
iza katedrale

In memoriam

FABIJAN SKENDEROVIĆ - Bašo
(1917. - 2006.)

U rano jutro, u 2 sata poslije ponoći, 25. lipnja 2006. godine, u prisustvu svoje supruge Mande, naš voljeni tata, dida, pradida i tast preselio se u vječni život. Umro je u ravnoj Bačkoj, u svojoj kući u Mačvanskoj ulici br. 27 u Subotici. Toga

trena su sve njegove preookeanske "žice" najavile njegov odlazak i zauvijek zašutjele. U 90. godini života ugasio se život čovjeka koji je prošao kroz sve poteškoće i teror Drugoga svjetskog rata i poratne komunističke vladavine. Svoj zemaljski život, naš dragi tata, završio je nakon vrlo kratke bolesti. Zdravlje mu se naglo pogoršalo 18. lipnja tako da je već 25. lipnja otišao, okrijepljen svetim sakramentima umirućih, svome nebeskom Ocu, koji ga je stvorio na svoju sliku i priliku 3. siječnja 1917. godine, dok je buktio Prvi svjetski rat.

U ime naše drage i mile mame Mande, moje starije sestre Marice i njene djece i unučadi, mojega jedinoga brata Vece i Matilde iz Švicarske te moje najmlađe sestre Klare i Achilea Laloli s njihovom obitelji također iz Švicarske, želim na poseban način zahvaliti preuzvišenom g. biskupu mons. dr. Janosu Pénsesu, preč. Andriji Anišiću na dirljivoj propovijedi i svim svećenicima kao i svoj rodbini, prijateljima i znancima koji su došli na posljednji ispraćaj našega oca, tasta, dide i pradide koji je bio na subotičkom "Kerskom" groblju, 28. lipnja.

Neka mu bude laka bačka zemlja, koju je neizmjereno volio. Počivao u miru Božjem za sve vijeke vjekova.

Sveta misa zadušnica na šest tjedana bit će u crkvi sv. Roka u Subotici, 6. 08. u 9 sati.

Sin-svećenik Ivan iz USA

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: 024/554-896;

Fax: 024/551-036;

E-mail:

zvonik@tippnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredničko vijeće:

Ivan Andrašić
Andrija Anišić
Stjepan Beretić
mr. Ervin Čeliković
Katarina Čeliković
Marko Forgić
Ladislav Huska
Vesna Huska
Franjo Ivanković
dr. Andrija Kopilović
mr. Mato Miloš
Lazar Novaković
Jakob Pfeifer
s. Blaženka Rudić
Alojzije Stantić
dr. Marinko Stantić
Željko Šipek
Mirko Štefković
dr. Tadej Vojnović

Andrija Anišić
glavni i odgovorni urednik

Franjo Ivanković
zamjenik glavnog
i odgovornog urednika

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Stipe Grgića 58, Subotica,
Tel.: 024/554-435
ISSN 1451-2149

In memoriam

UMRLI MAJKA I SIN

U roku od nekoliko dana Gospodin je pozvao k sebi dvije osobe iz iste obitelji: najprije, 26. lipnja, majku Katu Kujundžić, rod. Temunović u 71. godini života, a potom i njezinog sina Ivana, 30. lipnja u 43. godini života.

KATA KUJUNDŽIĆ
(1936. - 2006.)

S ljubavlju je se sjećaju i mole za nju: dica CILIKA, MIRA i VERICA, snaja JOSIPA, zetovi IVICA, DAMIR i IVAN; unučad JASMINA, KLARA, DUNJA, MATIŠA, NATAŠA, ANA, KATARINA, KRUNOSLAV i DINA te braća i sestre s obiteljima.

Sveta misa zadušnica za ove pokojnike održat će se u Đurđinu, 30. 07. u 10 sati.

IVAN KUJUNDŽIĆ
(1963. - 2006.)

Za njim tuguju, nadajući se ponovnom susretu s njim u vječnosti i čekajući uskrsnuće tijela:

Supruga JOSIPA, sestre CILIKA sa suprugom IVICOM i dicom JASMINOM, NATAŠOM i KATARINOM; VERICA sa suprugom IVANOM i dicom KLAROM, MATIŠOM, ANOM i KRUNOSLAVOM; MIRA sa suprugom DAMIROM i dicom DUNJOM i DINOM.

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- SCG 1080 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna;
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R. Hrvatske uplate mogu poslati poštanskom uputnicom ili čekom na adresu:

Svjetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazze 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Nada Sudarević,
s. Martina Koprivnjak

BAČKI MONOŠTOR - PRVI FESTIVAL MARIJANSKOG PUČKOG PJEVANJA

"Takmičenje risara" u Maloj Bosni

Sveta misa zahvalnica u Starom Žedniku

ZAPOČELE MANIFESTACIJE DUŽIJANCE 2006.

"Lira naiva" 2006. u Vajskoj

Dobrotvorni koncert za obnovu crkve u Starom Žedniku - dječji bor

70 GODINA REDOVNIŠTVA S. M. ANĐELINE KUJUNDŽIĆ

Sestre Naše Gospe - priprema za slavlje

Recital u crkvi Isusova Uskrsnuća.

Slavljenica obnavlja zavjete

Čestitka u ime brojne obitelji Kujundžić

MARIJAN VUKOV - NOVI ĐAKON SUBOTIČKE BISKUPIJE

BLAGDAN BL. MARJE PETKOVIĆ U CRKVI SV. ROKA U SUBOTICI

